

САНХҮҮГИЙН САЛБАРЫН ТОЙМ

2024 ОНЫ 1 ДҮГЭЭР УЛИРАЛ

АГУУЛГА

I. ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Үнэт цаасны зах зээл	ХАА-н гаралтай бараа, түүхий эдийн зах зээл	Биржийн бус зах зээл	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний зах зээл	Ашигт ажиллагаа	Тогтвортой байдал	Бодлого зохицуулалт
8	14	15	16	18	22	23

II. ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв	Хүртээмжтэй байдал	Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ	Ашигт ажиллагаа	Тогтвортой байдал	Бодлого зохицуулалт
28	32	35	37	38	39

III. БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв	Хүртээмжтэй байдал	Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ	Ашигт ажиллагаа	Тогтвортой байдал	Финтек ба ногоон зээл	Бодлого зохицуулалт
44	49	52	55	57	59	62

IV. ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШОО

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв	Хүртээмжтэй байдал	Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ	Ашигт ажиллагаа	Тогтвортой байдал	Бодлого зохицуулалт
66	68	72	76	78	80

V. ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САН

Санхүүгийн зах
зээлийн төлөв

84

Хүртээмжтэй
байдал

85

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

87

Ашигт
ажиллагаа

89

Тогтвортой
байдал

90

VI. ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛ

Салбарын
төлөв

94

Ашигт
ажиллагаа

96

Хүртээмжтэй
байдал

97

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

98

Тогтвортой
байдал

102

Бодлого
зохицуулалт

103

VII. ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ

Салбарын
төлөв

106

Хүртээмжтэй
байдал

107

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

108

Ашигт
ажиллагаа

109

Бодлого
зохицуулалт

110

VIII. СЭНДБОКС ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

Сэндбоксад туршигдаж буй
бүтээгдэхүүнүүд

114

Бодлого
зохицуулалт

120

IX. ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Салбарын төлөв

124

Хүртээмжтэй
байдал

125

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

126

Ашигт
ажиллагаа

127

Бодлого
зохицуулалт

127

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ААН	Аж ахуйн нэгж	ХААБ	Хөдөө аж ахуйн бирж
АНУ	Америкийн Нэгдсэн Улс	ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
АХБ	Азийн хөгжлийн банк	ХЗХ	Хадгаламж, зээлийн хоршоо
ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага	ХНХ	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө
БНХАУ	Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс	ХК	Хувьцаат компани
БНСУ	Бүгд Найрамдах Солонгос Улс	ХБҮЦ	Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас
ГҮТББ	Гишүүдэд үйлчлэх төрийн бус байгууллага	ХОМК	Хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани
ВХҮҮ	Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч	ХОС	Хөрөнгө оруулалтын сан
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ЖДҮ	Жижиг, дунд үйлдвэр	ФБ	Фэйсбүүк
ЗЗҮ	Зах зээлийн үнэлгээ	ТОС	Тогтвортой санхүүжилт
ЗМС	Зээлийн мэдээллийн сан	АFI	Alliance for Financial Inclusion /Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг/
МИК	Монголын ипотекийн корпораци	IPO	Initial public offering /Олон нийтэд хувьцаагаа санал болгох/
МХБ	“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК	GIZ	German corporation for int. Cooperation
МУТСТ	Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх	MSE	Mongolian stock exchange /Монголын хөрөнгийн бирж/
НҮБ	Нэгдсэн үндэстний байгууллага	P2P	Peer to peer
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	QR	Quick response code
СМА	Санхүүгийн мэдээллийн алба	ROE	Return on equity
ТДЦА	Татварын дараах цэвэр ашиг	ROA	Return on assets
ТЗК	Тусгай зориулалтын компани	UNEP FI	Нэгдсэн үндэсний байгууллагын Байгаль орчны хөтөлбөрийн санхүүжилтийн санаачилга
ҮХЭХБХСЗ	Үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалахтай холбоотой санхүүгийн зуучлал		
ҮХЭХЗ	Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлал		
ҮМҮЧЭТХЭАЭ	Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч		
ҮСХ	Үндэсний статистикийн хороо		
ҮЦК	Үнэт цаасны компани		
ҮЦТХТ	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв		

 ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ	Зах зээлийн үнэлгээ 11,800.3 тэрбум төгрөг ЗЗҮ/ДНБ 17.1%	Нийт хөрөнгө 582.3 тэрбум төгрөг	ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ 	
	ТОП-20 индекс 44,693.58	Арилжааны дүн 204.9 тэрбум төгрөг	Даатгалын болон давхар даатгалын нийт хураамж 110.0 тэрбум төгрөг	Даатгалын нөхөн төлбөр 35.8 тэрбум төгрөг
ҮЦК-ийн тоо 51	Хөрвөх чадвар 1.0%	Цэвэр ашиг 8.3 тэрбум төгрөг	Нөөц сан 270.5 тэрбум төгрөг	
MSE A 17,799.40 MSE B 12,207.55	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны хэмжээ 2,488.1 тэрбум төгрөг	Гүнзгийрэлт 0.51%	Нягтрал 115,405 төгрөг Давхар даатгалын хураамжийн зардал 35.2 тэрбум төгрөг	
 БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГА	Тусгай зөвшөөрөлтэй 531 ББСБ	88.9 % Зээлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөлтэй	Тусгай зөвшөөрөлтэй 184 ХЗХ	ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШОО
	Нийт хөрөнгө 5.1 их наяд төгрөг	4.5 сая Харилцагч	Чанаргүй зээлийн нийт зээлд эзлэх хувь 3.1%	73,293 гишүүн
Нийт зээл 4.1 их наяд төгрөг	Нийт зээлдэгч 1.8 сая	Нийт хөрөнгө 316.2 тэрбум төгрөг	Цэвэр ашиг 1.9 тэрбум төгрөг	НИЙТ ЗЭЭЛ 220.3 тэрбум төгрөг
Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 3.6%	Нийт орлого 378.1 Хүүгийн орлого 331.8	2.4% Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү	1.3% Хугацаатай хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү	
 ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛ	ҮХЭХЗ-ын байгууллага 310	Иргэн 434	Хуулийн этгээд 52	ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУ
	Зуучлан худалдсан 508.6 тэрбум төгрөг	Зуучлан түрээслүүлсэн 51.9 тэрбум төгрөг	Үнэт металл худалдан авалт 55.1 тэрбум төгрөг	Үнэт металлын борлуулалт 47.1 тэрбум төгрөг

ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Зах зээлийн үнэлгээ

11,800.3
тэрбум төгрөг

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Дансны тоо
2,580,599

Хүртээмжтэй байдал

Нийт арилжааны дүн
204.9 тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

ҮЦК-ийн хөрөнгө

263.1

тэрбум төгрөг

Улсад татан
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ
(ҮЦК, ХОМК)

1.6

тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Төвлөрөл

33Ү-ний **67.3** хувийг
Топ-10 ХК

Бодлого зохицуулалт

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛ

Үнэт цаасны зах зээлд **НИЙТ 600** зохицуулалттай этгээд, хувьцаат компани үйл ажиллагаа эрхэлж байна

Хувийн хөрөнгө оруулалтын сан (Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 5.3 дахь заалт)

38

Дэд бүтцийн байгууллага

Арилжаа эрхлэх байгууллага 3	Үнэт цаасны тооцооны байгууллага 2 /1 давхардсан/	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллага 1
Үнэт цаасны төлбөрийн байгууллага 1 /давхардсан/	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний бирж 1 /давхардсан/	ХАА–н бирж 1

Мэргэжлийн оролцогч

ҮЦК 51	ХОМК 31	Хамтын хөрөнгө оруулалтын сан 6
Кастодиан банк 3	Андеррайтерийн зөвшөөрөлтэй банк 2	ХАА–н түүхий эдийн брокер 9
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны зуучлагч 5 /давхардсан/		Санхүүжих чадавхын зэргэлэл тогтоох байгууллага 3

Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас

Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргагч 59 /ТЗК/	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах 8	Барьцаат үнэт цаасны хөрөнгийн багцын бүртгэл хянагч 1
---	---------------------------------------	--

Бүртгэлтэй этгээд

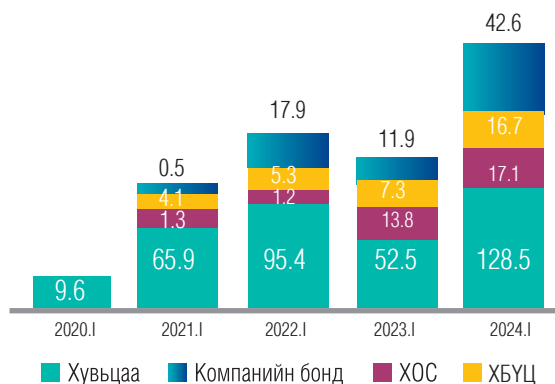
ҮЦЗЗ–д аудитын үйлчилгээ үзүүлэх 52 /8 давхардсан/	ҮЦЗЗ–д хөрөнгийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх 24 /давхардсан/	ҮЦЗЗ–д хуулийн үйлчилгээ үзүүлэх 43
Мэргэжлийн холбоо, өөрийгөө зохицуулах байгууллага 1	ХК 309	

*ҮЦК–д брокер, дилер, андеррайтер болон хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэгч байгууллагыг хамаатуулна.

Үнэт цаасны зах зээлийн арилжаа

- Нийт 204.9 тэрбум төгрөгийн үнэт цаас зах зээлд арилжигдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2.4 дахин, 2020 оноос 21.4 дахин өссөн үзүүлэлт юм.
- Нийт арилжааны 62.7 хувийг хувьцааны, 8.3 хувийг хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрхийн, 20.8 хувийг компанийн бондын, 8.2 хувийг хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны арилжаа тус тус эзэлж байна.

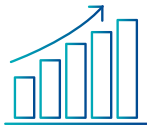
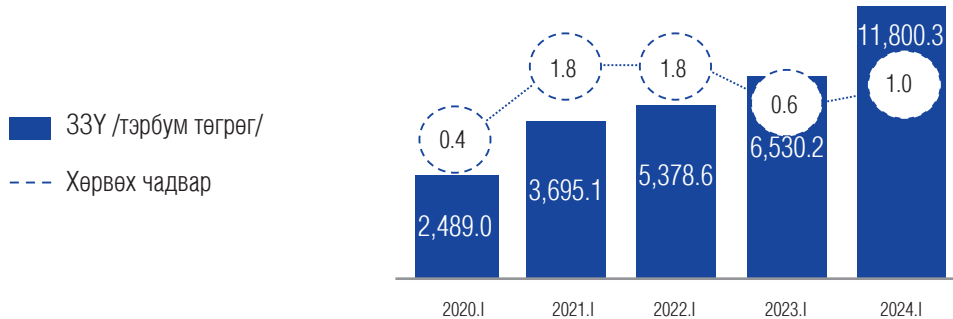
Үнэт цаасны арилжаа /тэрбум төгрөг/

ХОС–ийн 2023 оны 1 дүгээр улирлын нэгж эрхийн арилжааны тайланд өөрчлөлт орсон болно.

Зах зээлийн үнэлгээ болон хөрвөх чадвар

- 33Ү өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 80.7 хувиар өсөж 11,800.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол хувьцааны хоёрдогч зах зээлийн арилжааны хөрвөх чадвар 1.0 хувь байна.

ТОП 20 **44,693.58**

MSE A **17,799.40**

MSE B **12,207.55**

Үнэт цаасны зах зээлийн индекс

- ТОП-20 Индекс өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7,969.81 нэгжээр буюу 21.7 хувиар өссөн.
- MSE A индекс өмнөх оны мөн үеэс 2,629.23 нэгжээр буюу 17.3 хувиар өссөн.
- MSE B индекс өмнөх оны мөн үеэс 270.77 нэгжээр буюу 2.2 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖИД БҮРТГЭЛТЭЙ ХК-УУДЫН САЛБАРЫН АНГИЛАЛ

ТОП-20 индексийн багцийг зах зээлийн үнэлгээ, арилжааны өдрийн дундаж гүйлгээ, арилжаанд орсон өдрийн тоо, төвлөрлийн байдал гэсэн шалгуур үзүүлэлтэд үндэслэн бүрдүүлдэг. 2024 оны 01 дүгээр улиралд бүртгэлтэй компаниудын 15.4 хувийг банк санхүүгийн салбар бүрдүүлж байгаа бол ТОП-20 индексийн багцын 62.8 хувийг тус салбар эзэлж байна

ТОП-20 ИНДЕКСТ БАГТАХ ХК-УУДЫН САЛБАРЫН АНГИЛАЛ /ЗЗҮ-ЭЭР/

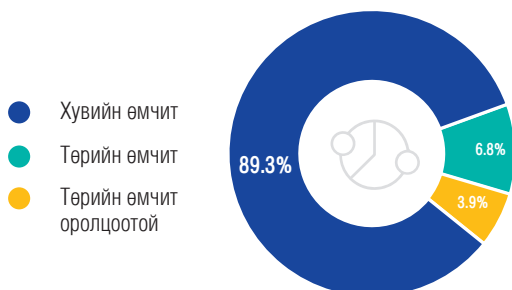
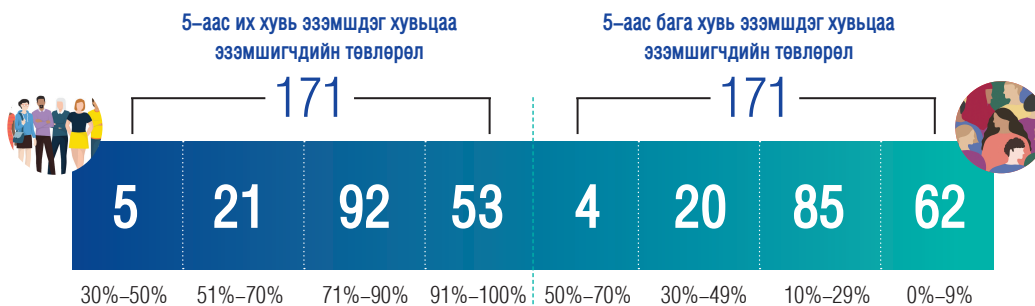

ҮЦТХТ-Д БҮРТГЭЛТЭЙ ҮНЭТ ЦААС

ХУВЬЦААНЫ ТӨВЛӨРӨЛ

Монголын хөрөнгийн бирж, Улаанбаатар үнэт цаасны бирж дээр идэвхтэй арилжаа явуулдаг 171 ХК-ийн хувьцааны төвлөрлийг 5-аас дээш болон түүнээс доош хувь эзэмшдэг хувьцаа эзэмшигчийн тоогоор доор хүснэгтэд харуулав.

ХУВЬЦААНЫ ӨМЧИЙН БҮТЭЦ

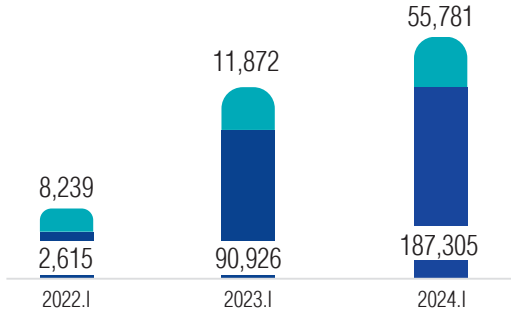
- Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгэлтэй 309 ХК-ийн өмчийн бүтцийг задлан харвал 89.3 хувь нь хувийн өмчит, 6.8 хувь нь төрийн өмчит, 3.9 хувь нь төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой байна.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ДАНСНЫ ТОО

- Шинээр үнэт цаасны 187,305 данс нээгдэж дансны тоо 2,580,599-т, холболтын 55,781 данс нээгдэж нийт 646,243-т хүрлээ.

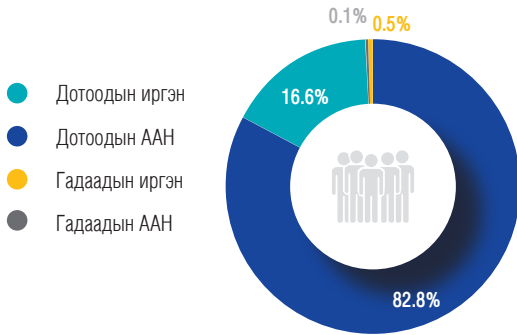
НЭЭГДСЭН ДАНСНЫ ТОО

■ Холболтын данс ■ Шинэ данс

ДАНСНЫ ТОО
/ӨССӨН ДҮНГЭЭР/

2,580,599

АРИЛЖААНЫ БҮТЭЦ /үнийн дүнгээр/

- Арилжаанд оролцогчдын дийлэнх хувь буюу 82.8 хувийг дотоодын ААН-н хийсэн гүйлгээ эзэлж байгаа нь тэдний хөрөнгийн зах зээлийн идэвхжилт өндөр байгааг харуулж байна. Харин дотоодын иргэний хийсэн арилжааны гүйлгээ 16.6 хувийг, гадаадын иргэний хийсэн арилжааны гүйлгээ 0.5 хувийг, гадаадын ААН-ийн хийсэн арилжааны гүйлгээ 0.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

АРИЛЖААНД ОРОЛЦОГЧИЙН ТОО, ДАВТАМЖ

- Арилжаанд давтагдсан тоогоор нийт 31,862 иргэн, ААН оролцож, 86,487 удаагийн арилжаа хийсэн байна. 97.2 хувийг дотоодын иргэн, 2.0 хувийг дотоодын ААН, 0.7 хувийг гадаадын иргэн, 0.03 хувийг гадаадын ААН тус тус эзэлж байна.

	Арилжаанд оролцогчийн тоо		Арилжаанд оролцсон тоо /давхардсан/	
ГАДААДЫН ААН	11	0.03%	60	0.1%
ГАДААДЫН ИРГЭН	225	0.7%	1,121	1.3%
ДОТООДЫН ААН	645	2.0%	5,833	6.7%
ДОТООДЫН ИРГЭН	30,981	97.2%	79,473	91.9%
НИЙТ	31,682	100.0%	86,487	100.0%

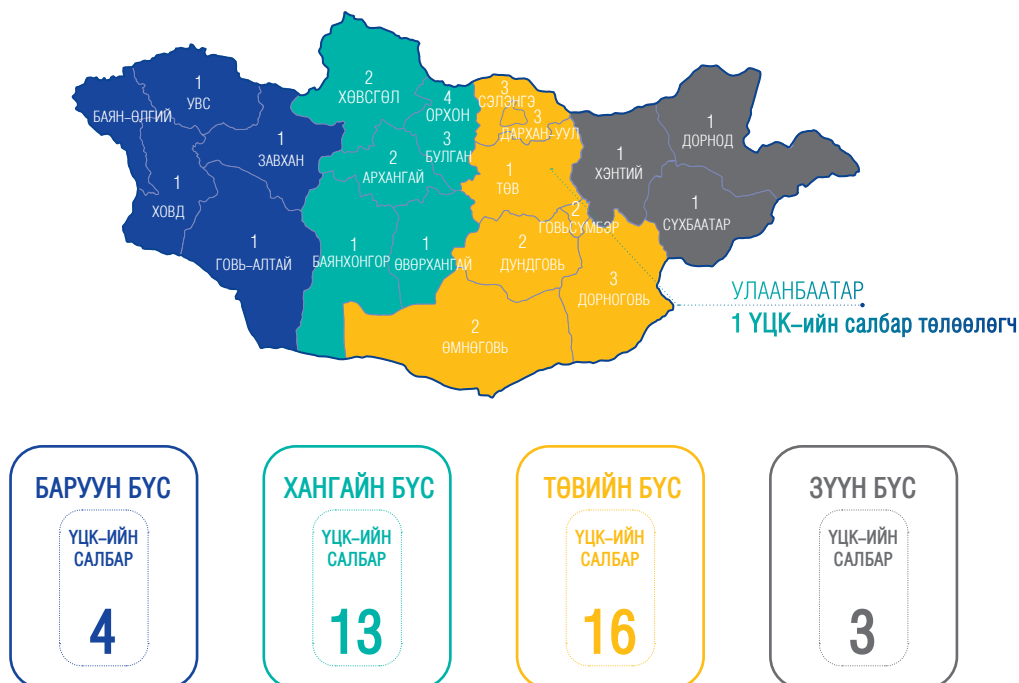
ҮЦК БАЙРШИЛ

- Улаанбаатар хотод 51 ҮЦК үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

ҮЦК-ИЙН САЛБАР, ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН БАЙРШИЛ

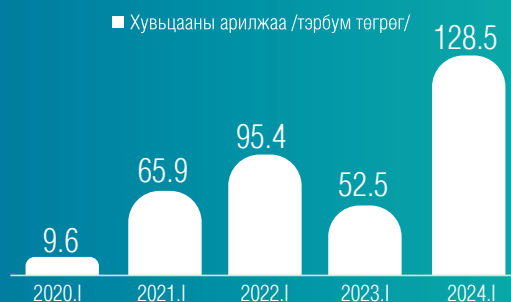
- ҮЦК-ийн 37 салбар, төлөөлөгч үйл ажиллагаа эрхэлж буйгаас 36 нь орон нутагт, 1 нь Улаанбаатар хотод байршиж байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

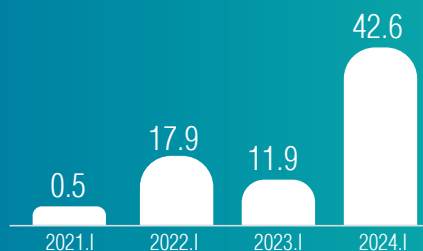
ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖАА

Нийт хувьцааны арилжаа 128.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2020 оны мөн үетэй харьцуулахад 13.4 дахин, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.4 дахин өсжээ.

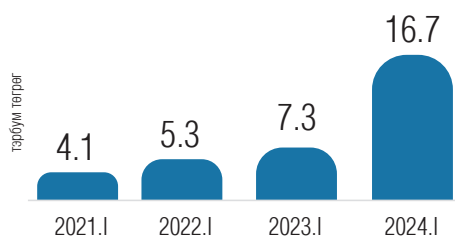
КОМПАНИЙН ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН АРИЛЖАА

- Компанийн бондын арилжаа 42.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 3.6 дахин өслөө.

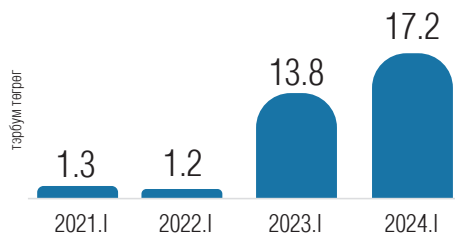
ХӨРӨНГӨӨР БАТАЛГААЖСАН ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖАА

- Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны арилжаа 16.7 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.3 дахин өсөв.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН САНГИЙН АРИЛЖАА

- Хөрөнгө оруулалтын сангийн арилжаа 17.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 24.1 хувиар нэмэгджээ.

ХӨДӨӨ, АЖ АХУЙН ГАРАЛТАЙ БАРАА, ТҮҮХИЙ ЭДИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

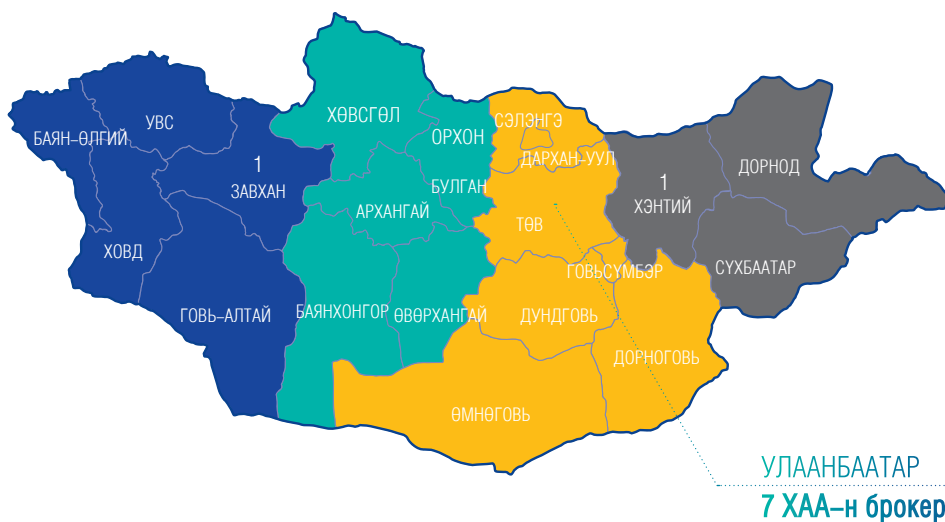

ХААБ–ээр нийт 5 төрлийн, 59.5 тэрбум төгрөгийн бараа бүтээгдэхүүн арилжаалагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 4.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 6.7 хувиар буурсан.

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БРОКЕРЫН КОМПАНИУДЫН БАЙРШИЛ

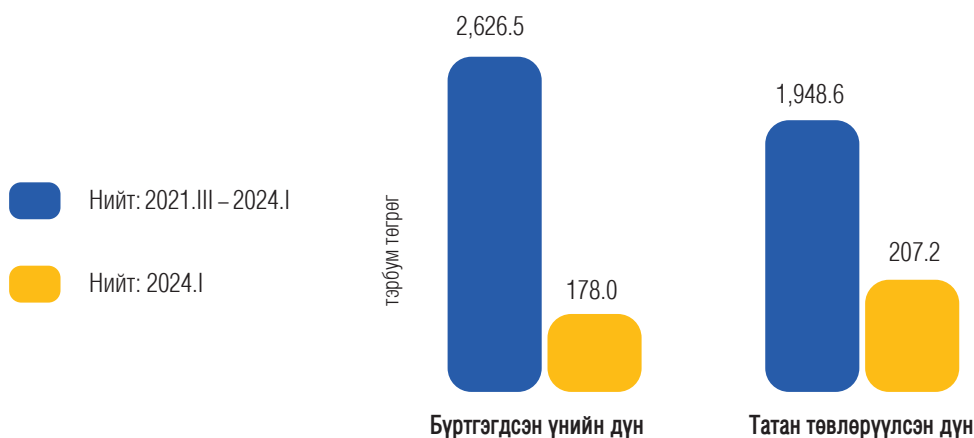
- 9 ХАА–ын брокер үйл ажиллагаа явуулж байгаагийн 7 нь Улаанбаатар хотод, 2 нь орон нутагт байршиж байна.

БИРЖИЙН БУС ЗАХ ЗЭЭЛ

Биржийн бус зах зээлд нийт 25 үнэт цаас гаргагчийн, 29 өрийн хэрэгсэл бүртгэгдлээ. Үүнээс 178.0 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгсэл бүртгэгдэж бодитоор 207.2 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна.

Биржийн бус зах зээлийн арилжаа 2021 оны 9 сард анхны өрийн хэрэгслээ бүртгэж үйл ажиллагаа эхэлснээс хойш 2,626.5 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгслийг бүртгэж, 1,948.6 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна. Мөн доллароор 71 сая ам.долларын үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгсэл бүртгэж, 45.5 сая ам.долларыг амжилттай татан төвлөрүүлжээ.

УУЛ УУРХАЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛ

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржээр нийт 127 удаагийн 2,488.1 тэрбум төгрөгийн арилжаа явагдлаа. Үүнээс: 68 удаагийн арилжаагаар 5.2 сая тонн нүүрсийг 2,393.1 тэрбум төгрөгөөр, 59 удаагийн арилжаагаар 0.4 сая тонн төмрийн хүдэр болон баяжмал 95.0 тэрбум төгрөгөөр тус тус арилжаалагдсан.

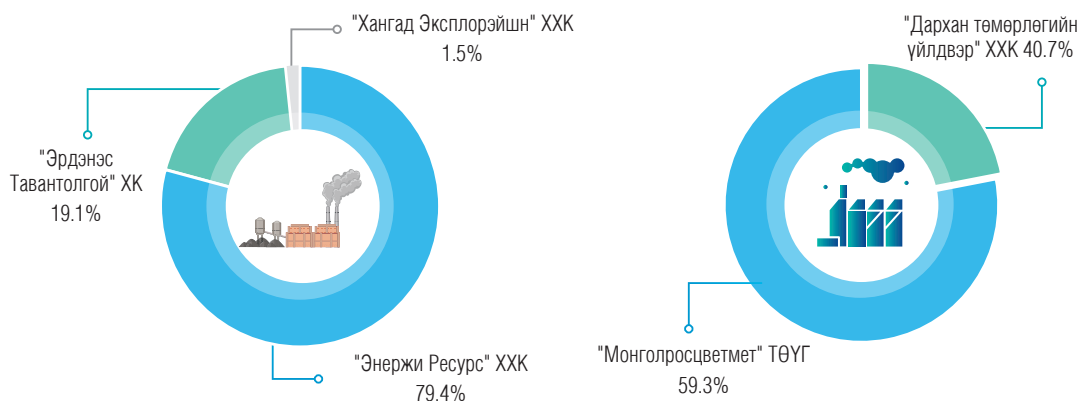

816 багц буюу
5,222,400 тонн нүүрс
2,393.1 тэрбум төгрөг

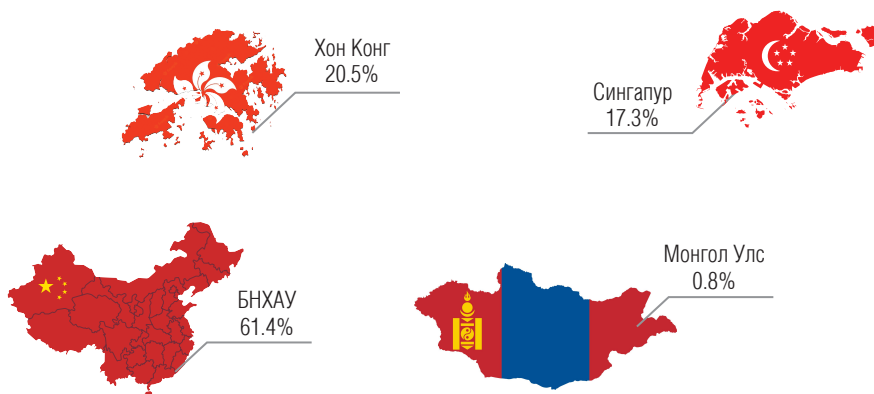

111 багц буюу
358,800 тонн төмрийн хүдэр,
баяжмал **95.0** тэрбум төгрөг

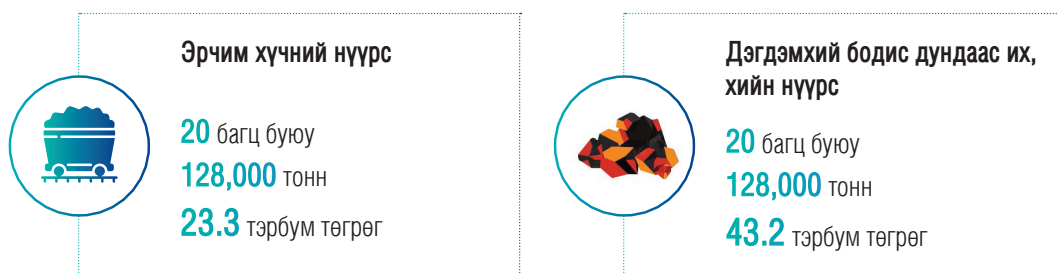
УУЛ УУРХАЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУДАЛДАГЧ ТАЛ /ХЭЛЦЛИЙН ТООГООР/

УУЛ УУРХАЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУДАЛДАН АВЧ БАЙГАА УЛСУУД /ХЭЛЦЛИЙН ТООГООР/

НҮҮРСНИЙ АРИЛЖАА

ТӨМРИЙН ХҮДЭР, БАЯЖМАЛЫН АРИЛЖАА

Fe–52%–ийн агууламжтай
төмрийн хүдэр

58 багц буюу 187,350 тонн
43.4 тэрбум төгрөг

Fe–58%–ийн агууламжтай
төмрийн баяжмал

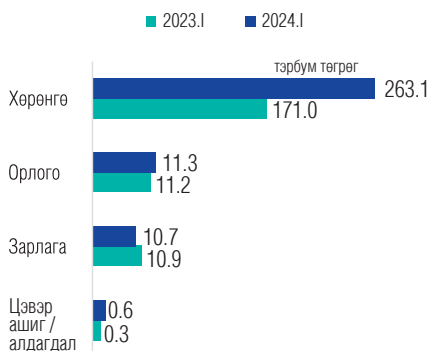
23 багц буюу 72,450 тонн
18.3 тэрбум төгрөг

Fe–65%–ийн агууламжтай
төмрийн баяжмал

30 багц буюу 99,000 тонн
33.3 тэрбум төгрөг

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

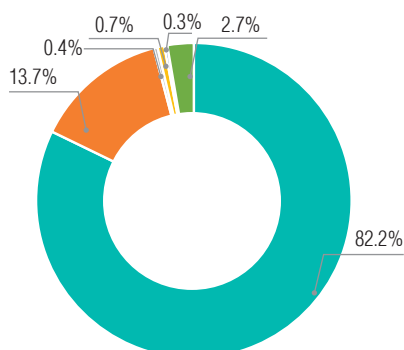
ҮЦК-ИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

- ҮЦК-уудын нийт хөрөнгө 263.1 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 53.9 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 0.1 тэрбум төгрөгөөр өсөж зарлага 0.2 тэрбум төгрөгөөр буурч 0.6 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан байна.

● Брокерын үйл ажиллагааны орлого	42.4%
● Дилерийн үйл ажиллагааны орлого	8.5%
● Андеррайтерийн үйл ажиллагааны орлого	26.4%
● Хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагааны орлого	6.2%
● Үнэт цаасны арилжааны цэвэр орлого	1.3%
● Бусад үйл ажиллагааны орлого	0.3%
● Хүүний орлого	8.1%
● Ногдол ашгийн орлого	5.3%
● Бусад орлого	1.3%
● Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг	0.2%

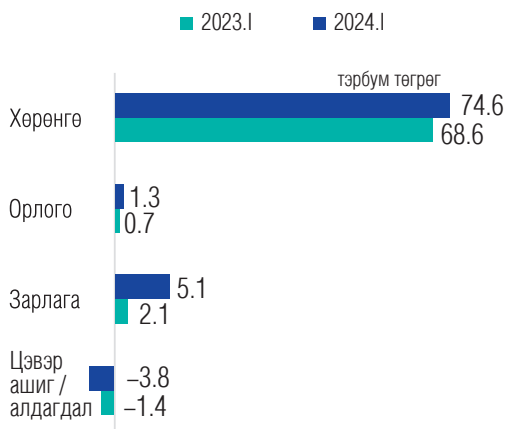
- Үнэт цаасны компаниуд НДШ-д 0.6 тэрбум төгрөг, ХХОАТ-т 0.03 тэрбум төгрөг, ААН-ийн орлогын албан татварт 0.6 тэрбум төгрөгийг тус тус төлж, улсын төсөвт нийт 1.2 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлээд байна.

ҮЦК-ИЙН ЗАРДЛЫН БҮТЭЦ

- Борлуулалтын маркетингийн болон ерөнхий ба удирдлагын зардал
- Санхүүгийн зардал
- Бусад зардал
- Орлогын татварын зардал
- Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз
- Бусад алдагдал

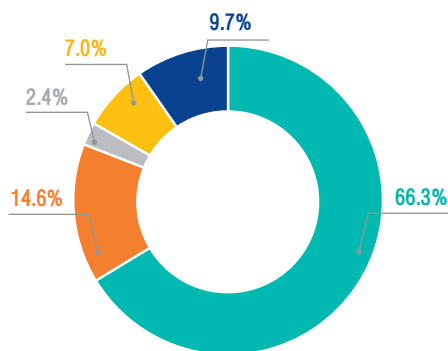
ХОМК-ИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ХОМК-ИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

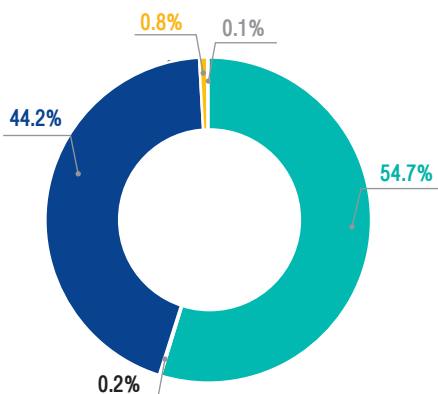
- ХОМК-уудын нийт хөрөнгө 74.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 8.7 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 0.6 тэрбум төгрөгөөр, зарлага 3.0 тэрбум төгрөгөөр өсөж 3.8 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласан.

ХОМК-ИЙН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ

- Үйл ажиллагааны орлого
- Хүүгийн орлого
- Ногдол ашгийн орлого
- Бусад орлого
- Бусад ашиг

ХОМК-ИЙН ЗАРДЛЫН БҮТЭЦ

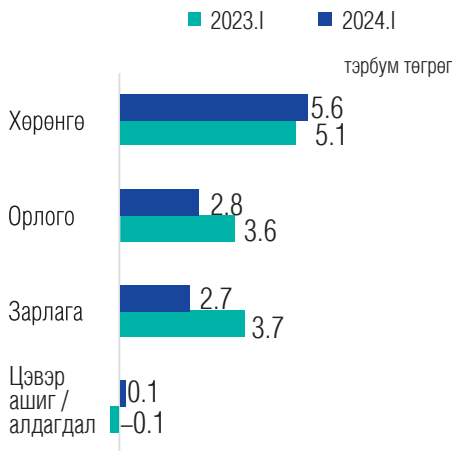

- Борлуулалтын маркетингийн болон ерөнхий ба удирдлагын зардал
- Санхүүгийн зардал
- Бусад зардал
- Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз
- Орлогын татварын зардал

- Хөрөнгө оруулалт менежментийн компаниуд НДШ–д 0.3 тэрбум төгрөг, ХХОАТ–т 0.1 тэрбум төгрөг, ААН–ийн орлогын албан татварт 0.01 тэрбум төгрөгийг тус тус төлж, улсын төсөвт 0.4 тэрбум төгрөг татан төвлөрүүлсэн байна.

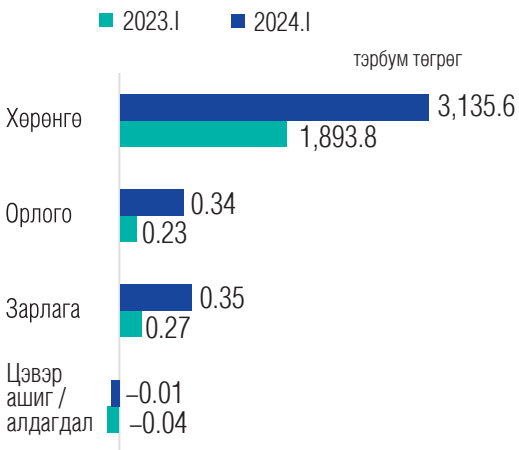
ХААБ–ИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ХААБ–ИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

- ХААБ–уудын нийт хөрөнгө 5.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 9.8 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 0.8 тэрбум төгрөгөөр буурж зарлага 1.0 тэрбум төгрөгөөр буурж 0.1 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан байна.

КАСТОДИАН БАНКНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

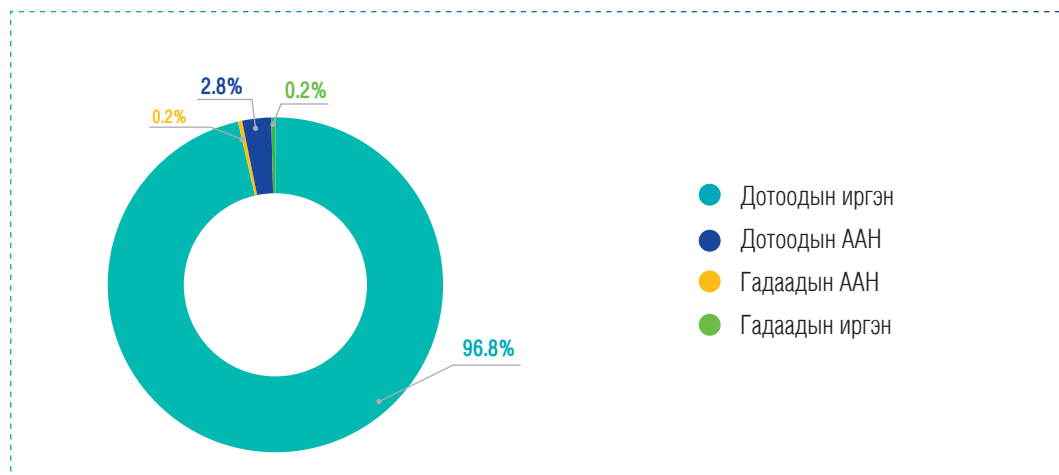

КАСТОДИАН БАНКНЫ АШИГТ АЖИЛЛАГАА

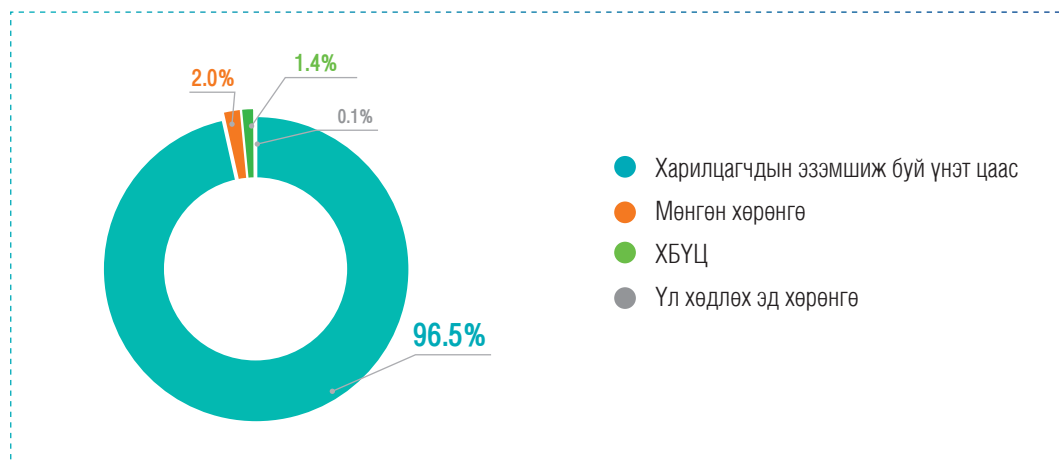
- Кастодиан банкны нийт хөрөнгө 3,135.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оноос 65.6 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 0.11 тэрбум төгрөгөөр зарлага 0.08 тэрбум төгрөгөөр өсөж 0.01 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажиллажээ.

КАСТОДИАН БАНКНЫ ХАРИЛЦАГЧДЫН БҮТЭЦ

- Кастодиан банкны нийт харилцагчдын 96.8 хувийг дотоодын иргэн, 2.8 хувийг дотоодын ААН, 0.2 хувийг гадаадын иргэн, 0.2 хувийг гадаадын ААН тус тус эзэлж байна.

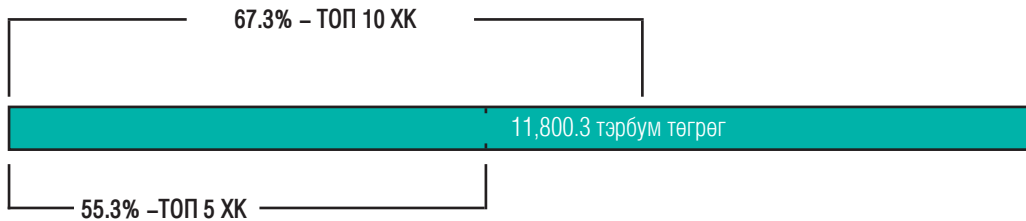

- Кастодиан банканд хадгалагдаж буй хөрөнгийг ангилан үзвэл 96.5 хувийг харилцагчдын эзэмшиж буй үнэт цаас, 2.0 хувийг мөнгөн хөрөнгө, 1.4 хувийг ХБҮЦ, үл хөдлөх эд хөрөнгө 0.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

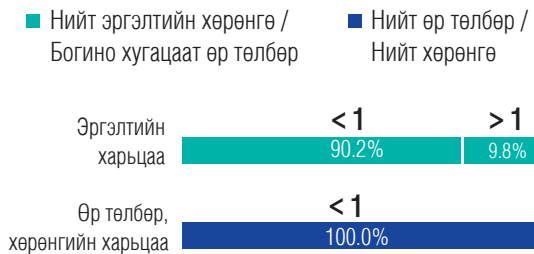
ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

Арилжаа эрхлэх байгууллагын ТОП-20 индексийн сагсанд орсон зах зээлийн үнэлгээгээр хамгийн өндөр 10 хувьцаат компани нийт зах зээлийн үнэлгээний 67.3 хувийг, хамгийн өндөр үнэлгээтэй 5 компани 55.3 хувийг бүрдүүлж байна.

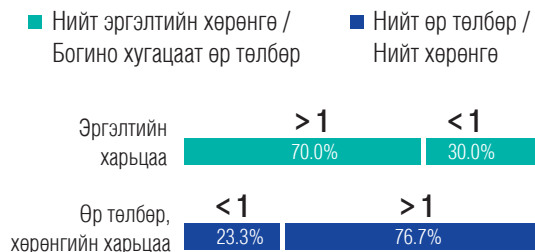
ҮЦК-УУДЫН ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАРЫН ШИНЖИЛГЭЭ

- 51 ҮЦК-ийн 90.2 хувь буюу 46 ҮЦК-ийн эргэлтийн хөрөнгийн харьцаа 1-ээс их харин үлдсэн 9.8 хувь буюу 5 ҮЦК нь 1-ээс бага байна.
- Дээрх 51 компанийн өрийн харьцаа бүгд 1-ээс бага байна.

ХОМК-УУДЫН ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАРЫН ШИНЖИЛГЭЭ

- Эргэлтийн хөрөнгийн харьцаа нийт ХОМК-ийн 70.0 хувь буюу 21 нь 1-ээс их, үлдсэн 30.0 хувь буюу 9 нь 1-ээс бага түвшинд байна.
- Харин өрийн харьцаа 1-ээс их нийт компанийн 76.7 хувь буюу 23 ХОМК, 1-ээс бага нийт компанийн 23.3 хувь буюу 7 ХОМК байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн төслийг эцсийн хэлэлцүүлэгт шилжүүлээ.

Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл”-д Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороо хариуцан боловсруулахаар тусгасан. Энэ хүрээнд Сангийн сайдын 2021 оны 52 дугаар тушаалаар шинэчлэн баталсан “Хөрөнгийн зах зээлийн холбогдох хууль эрх зүйн орчинд шаардлагатай нэмэлт, өөрчлөлт оруулах үүрэг бүхий” ажлын хэсгээс боловсруулсан Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлэх Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хууль, Компанийн тухай хуулиудад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх зөвшөөрлийг авсан.

Засгийн газраас дээрх хуулийн төслүүдийг 2023 оны Улсын Их Хурлын хаврын ээлжит чуулганд өргөн мэдүүлж, нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах, санал дүгнэлтийн төслийг боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хорооны 2024 оны 01 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 2 дугаар тогтоолоор байгуулсан. Тус ажлын хэсэгт Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл ажиллаж, хуулийн төслүүдэд зарчмын зөрүүтэй саналуудыг тусган Улсын Их Хурлын нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, эцсийн хэлэлцүүлэг хийгдсэн бөгөөд хуулийн төслүүдийг соёрхон батлах ажил хүлээгдэж байна.

Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл батлагдсанаар дотоодын аж ахуйн нэгжээс нийтэд санал болгон үнэт цаас гаргах ажиллагаа хялбар, шуурхай болж, зохицуулагч болон арилжаа эрхлэх байгууллагын бүртгэлийн уялдаа холбоо сайжран олон улсын жишигт нийцэх, санхүүгийн технологид суурилсан шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ нэмэгдэх, үнэт цаас гаргагч, андеррайтерын компаниудын үүрэг оролцоо өсөх, үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцоо, төвлөрсөн болон тухайлсан бүртгэлтэй холбоотой зохицуулалт боловсронгуй болох зэрэг эерэг нөлөө хөрөнгийн зах зээлд бий болох юм.

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржээр арилжаалах бүтээгдэхүүний нэр төрөл нэмэгдлээ.

Засгийн газрын 2024 оны 73 дугаар тогтоолоор 2023 оны 223 дугаар тогтоолд нэмэлт оруулж, “Биржээр арилжаалах бүтээгдэхүүний нэр төрөл, ангилал”-д зэс, молибдений баяжмал болон бүтээгдэхүүнийг тус тус нэмсэн. Үүний хүрээнд “Монголын хөрөнгийн бирж” ХК-аас “Зэсийн баяжмалын арилжааны гэрээний стандартыг тогтоох, мөрдүүлэх журам”-ыг баталж, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2024 оны 134 дүгээр тогтоолоор журам мөрдүүлэх зөвшөөрөл авсан. Зэсийн баяжмал уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржээр дамжуулан арилжаалагдаж эхэлснээр арилжаа олон нийтэд нээлттэй, шударга, ил тод зохион байгуулагдаж, бүтээгдэхүүн үнийн өсөлттэй арилжаалагдах, экспортыг нэгдсэн бодлогоор хангах зэрэг олон давуу тал бий болно.

Ногдол ашиг тараах ажиллагааг нарийвчлан тогтоох тухай

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2024 оны 02 дугаар сарын 23-ны өдрийн ээлжит хуралдаанаар “Ногдол ашиг тараах ажиллагааг нарийвчлан тогтоох тухай” Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2020 оны 28 дугаар тогтоолд өөрчлөлт оруулж, компаниудын ногдол ашиг тараах хугацааг нарийвчлан тогтоосон. Тодруулбал, ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн компаниуд санхүүгийн жил дууссанаас хойш дөрвөн сарын дотор буюу 04 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс өмнө ногдол ашгаа хуваарилж дуусган, тайлангаа Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлж байх үүргийг нийт хувьцаат компаниуд хүлээх юм. Одоо хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй Компанийн тухай хуулиар компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор ногдол ашиг хуваарилах эсхийг шийдвэрлэж, хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаа дөрвөн сарын дотор хуралдуулах зохицуулалттай. Гэтэл зарим хувьцаат компаниудын хувьд ногдол ашиг хуваарилах шийдвэрээ гаргасан хэдий ч тараах хугацаагаа хувьцаа эзэмшигчдэд тодорхой зарлаагүй, эсхүл ногдол ашгаа тараахгүй удааж байгаа нь хувьцаа эзэмшигчдэд тодорхойгүй байдлыг бий болгохын зэрэгцээ зах зээлд итгэх итгэл болон идэвхийг бууруулах эрсдэлтэй тул уг асуудлыг шийдвэрлэх практик шаардлага үүссэн. Иймээс дээрх асуудлыг нарийвчлан зохицуулах ногдол ашиг тараах хугацаа болон тайлангалын талаар уг тогтоолд тодорхой зааж өөрчлөлт оруулсан. Ингэснээр компаниуд нийт хувьцаа эзэмшигчдийн хүртэх ногдол ашгийг тогтоосон хугацаанд дансанд нь байршуулж, тэдгээрийн эрх ашгийг хамгаалахад ихээхэн ач холбогдолтой.

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

Дотоод

Санхүүгийн зохицуулах хороо Монголын Үндэсний Худалдаа Аж Үйлдвэрийн Танхимтай хамтран ТОП-100 аж ахуйн нэгжүүдийг хөрөнгийн зах зээлээс санхүүжилт татах боломжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор “ТОП-100 аж ахуйн нэгжийн хөрөнгийн зах зээл дэх оролцоог өсгөх арга хэмжээний хөтөлбөр”-ийг 2023 оны 05 дугаар сард баталсан. Энэхүү хөтөлбөрийн хүрээнд ТОП-100 аж ахуйн нэгжүүдэд IPO хийх, компанийн бонд гаргахад тавигддаг нөхцөл, шаардлага, цаг хугацааг бууруулж, IPO хийхэд хөрөнгийн үнэлгээ хийлгэсэн байхыг шаардахгүй байх, мөн нээлттэй, хаалттай хүрээнд бонд гаргахад барьцаа, батлан даалт шаардахгүй байх гэх зэргээр үнэт цаас гаргах ажиллагааг хялбаршуулах зохицуулалтуудыг холбогдох журмуудад тус тус тусгаж, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслүүдийг хамтран боловсруулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулан төлөвлөгөөний дагуу холбогдох ажлуудыг хийж гүйцэтгэж байна. Тухайлбал Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын үндэсний худалдаа аж үйлдвэрийн танхим болон мэргэжлийн оролцогч байгууллагуудтай хамтран аж ахуйн нэгжүүдийн хөрөнгийн зах зээлд хувьцаа, бонд гаргахад тулгарч буй хүндрэл, бэрхшээлийг шийдвэрлэх, нээлттэй компани болсноор үүсэх давуу тал, ач холбогдол болон IPO хийх процесс дараалал, компанийн засаглалын талаар зөвлөгөө, мэдээлэл өгөхөөр “Хөрөнгийн зах зээлийн талаар зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх нэг цэгийн үйлчилгээ”-г зохион байгуулахаар тогтсон. Мөн Монголын үндэсний худалдаа аж үйлдвэрийн танхимтай хамтран компаниудын удирдлагуудад зориулсан нээлттэй компани болоход тулгарч буй асуудал болон ажлын хэсгийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний талаар танилцуулах, санал солилцох уулзалтыг 4 дүгээр сард зохион байгуулах бэлтгэл ажлыг хангасан байна.

Уг хөтөлбөрийн хүрээнд ТОП-100 аж ахуйн нэгжүүд нь IPO хийх замаар нээлттэй хувьцаат компани болох, компанийн бонд гаргаж санхүүжилт татах замаар хөрөнгийн зах зээлд оролцсоноор бизнесийн үйл ажиллагаагаа өргөжүүлж, ашиг, орлогоо өсгөх, компанийн нэр хүндээ өсгөх, урт хугацааны хямд санхүүжилтийн эх үүсвэр татах, компанийнхаа засаглал, мэдээллийн ил тод байдлыг сайжруулах зэрэг чухал ач холбогдолтой юм.

Гадаад

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос хөрөнгийн зах зээлийн бодлого зохицуулалтыг сайжруулах, хяналт, шалгалтын орчныг сайжруулах, хүний нөөцийг чадавхжуулах, гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх хүрээнд дараах хамтын ажиллагааны санамж бичгүүдийг байгууллаа. Үүнд:

Санхүүгийн зохицуулах хороо Бүгд Найрамдах Киргиз Улсын Үндэсний банктай хоёр улсын санхүүгийн зах зээлд үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүд, тэр дундаа финтек компаниудыг бодлогоор дэмжих, хил дамнансан санхүүгийн үйл ажиллагааны мэдээлэл солилцох, газар дээрх санхүүгийн хяналт шалгалт хийхэд харилцан туслалцах, хүний нөөцийг чадавхжуулах чиглэлд хамтран ажиллахаар 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдөр харилцан ойлголцлын санамж бичиг үзэглэсэн.

Санхүүгийн зохицуулах хороо Унгар Улсын Төв банктай хоёр улсын хөрөнгийн зах зээлийн хөгжлийг бодлогоор дэмжихийн зэрэгцээ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний инновацыг хөгжүүлэх, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдыг татах, хил дамнансан санхүүгийн үйл ажиллагааны мэдээлэл солилцох, газар дээрх хяналт шалгалт хийхэд харилцан туслалцах мөн хүний нөөц, байгууллагыг чадавхжуулах чиглэлд хамтран ажиллахаар 2024 оны 03 дугаар сарын 07-ны өдөр харилцан ойлголцлын санамж бичиг байгуулсан.

ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ

Нийт хөрөнгө

582.3 тэрбум төгрөг

Хөрөнгийн өсөлт **19.6%**

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Даатгалын нягтрал

115,405 төгрөг

Нягтралын өсөлт
31.4%

Хүртээмжтэй байдал

Зуучилсан даатгалын
болон давхар даатгалын
нийт хураамж

30.8 тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Цэвэр ашиг

8.3
тэрбум төгрөг

Улсад татан
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ

3.8
тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Давхар даатгалд
төлсөн хураамж

32.7%
тэрбум төгрөг

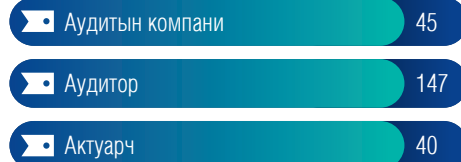
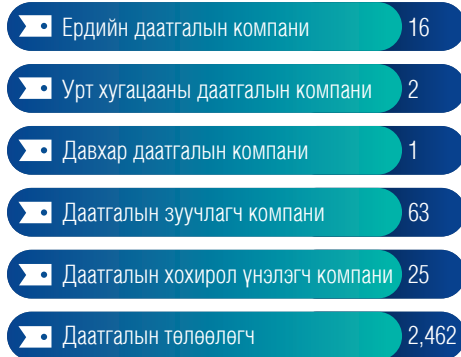
Бодлого зохицуулалт

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

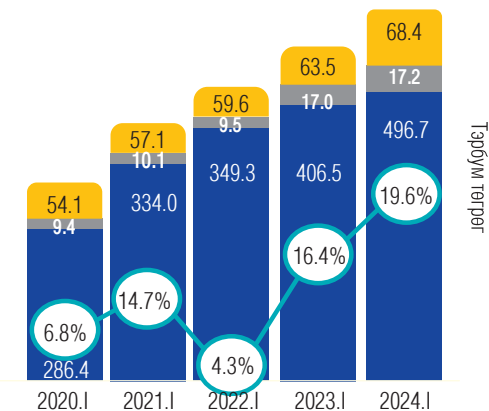
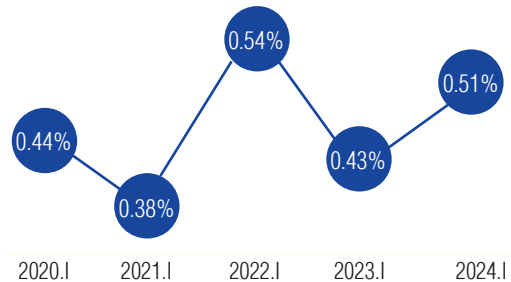
ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЦ

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, эрхийн үндсэн дээр 339 даатгалын компани, зуучлагч, хохирол үнэлэгч, аудитын компани, актуарч, аудитор мөн 2,462 даатгалын төлөөлөгч үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

ДААТГАЛЫН ГҮНЗГИЙРЭЛТ

- гүнзгийрэлт 0.51 хувьд хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.08 пунктээр, 2020 оны мөн үетэй харьцуулахад 0.07 пунктээр тус тус өссөн байна.

ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН НИЙТ ХӨРӨНГӨ

- Нийт хөрөнгийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 19.6 хувиар өсөж 582.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол 2020 оны мөн үетэй харьцуулахад 66.4 хувиар өсжээ.
- Ердийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 22.2 хувиар өсөж 496.7 тэрбум төгрөгт хүрч, салбарын нийт хөрөнгийн 85.3 хувийг эзэлж байна.
- Давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7.7 хувиар өсөж, 68.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь салбарын нийт хөрөнгийн 11.7 хувийг эзэлж байна.
- Урт хугацааны даатгалын компанийн нийт хөрөнгийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1.3 хувиар өсөж, 17.2 тэрбум төгрөгт хүрч, салбарын 2.9 хувийг эзэлж байна.

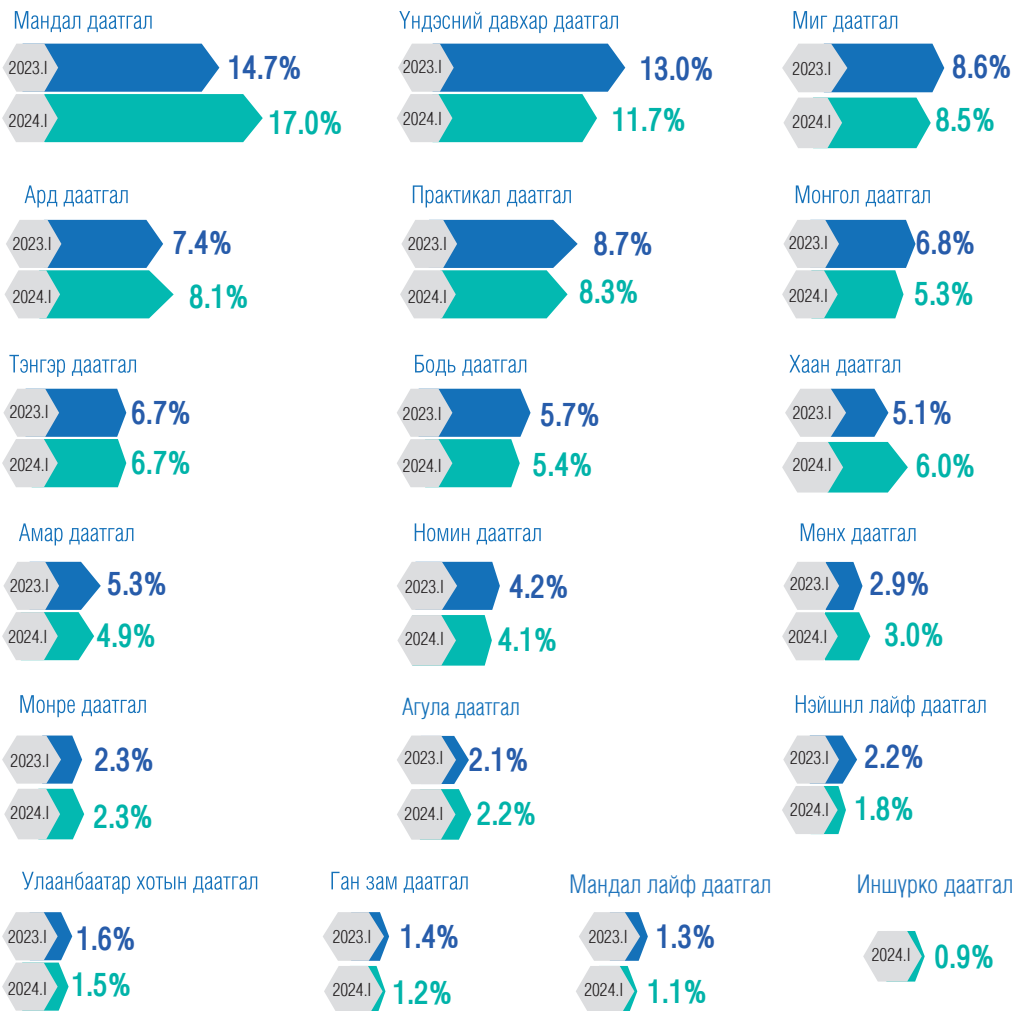
ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ БҮТЭЦ /НИЙТ ХӨРӨНГӨӨР/

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн бүтцийг авч үзвэл 341.3 тэрбум төгрөг буюу 58.6 хувийг хөрөнгө оруулалт, 166.6 тэрбум төгрөг буюу 28.6 хувийг бусад хөрөнгө, 46.5 тэрбум төгрөг буюу 8.0 хувийг үндсэн ба биет бус хөрөнгө /цэвэр дүн/, 27.9 тэрбум төгрөг буюу 4.8 хувийг мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө тус тус бүрдүүлж байна.

Даатгалын компаниудыг нийт хөрөнгөд эзэлж буй хувиар нь авч үзвэл 9 хувиас дээш хувийг 2, 6–9 хувийг 4, 3–6 хувийг 6, 3 хувиас доош хувийг 7 даатгалын компани бүрдүүлж байна.

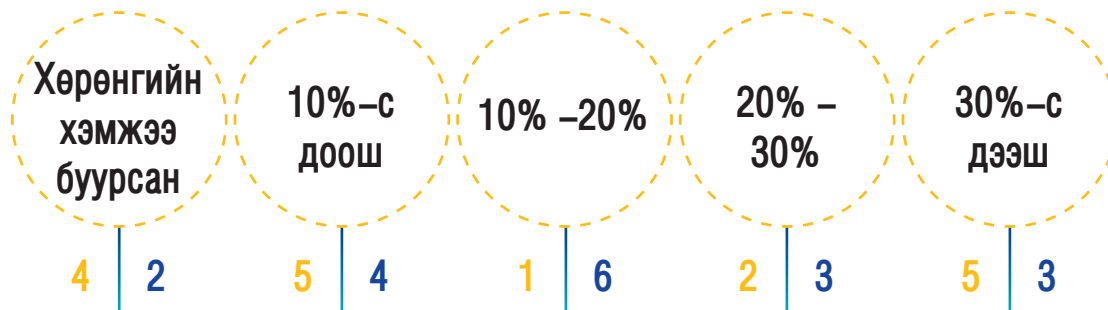
Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувь

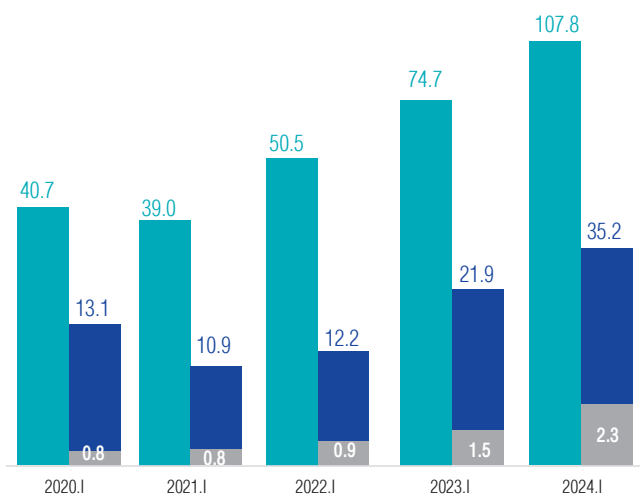
ДААТГАЛЫН КОМПАНИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨСӨЛТИЙН ТАРХАЛТ

Нийт даатгалын компаниудын хөрөнгийн дундаж өсөлт өмнөх оны мөн үед 18.0 хувь байсан бол тайлант улиралд 16.3 хувьтай байна. Харин хөрөнгийн өсөлтөөр бүлэглэвэл 30 хувиас дээш өсөлттэй 3, 20–30 хувийн өсөлттэй 3, 10–20 хувийн өсөлттэй 6, 10 хувиас доош өсөлттэй 4, хөрөнгийн хэмжээ буурсан 2 даатгалын компани байна.

2022.I–2023.I / 2023.I–2024.I

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын нийт хураамж
- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын давхар даатгалын хураамж
- Дотоодын давхар даатгалын компанийн нийт хураамж

НИЙТ ХУРААМЖ

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт 107.8 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамж төвлөрүүлжээ.

Үүнээс: ердийн даатгалын компаниуд 107.0 тэрбум төгрөг буюу 99.2 хувь, урт хугацааны даатгалын компани 0.8 тэрбум төгрөг буюу 0.8 хувийг бүрдүүлжээ.

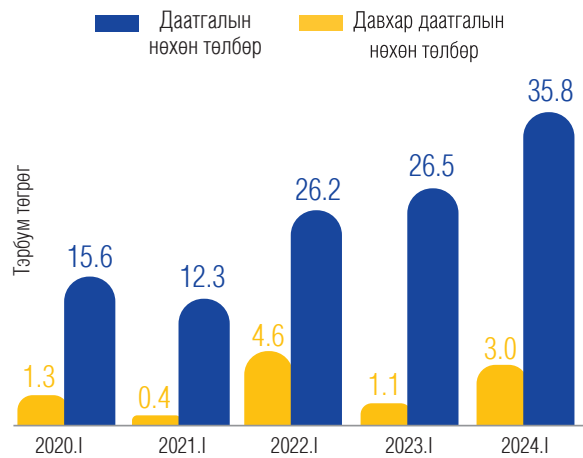
- Нийт 35.2 тэрбум төгрөгийг давхар даатгалын хураамжид зарцуулсны 2.3 тэрбум төгрөг буюу 6.4 хувийг дотоодын давхар даатгагчид төлжээ.

ДАВХАР ДААТГАЛД ТӨЛСӨН ХУРААМЖ

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын нийт хураамжийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 44.3 хувиар, 2019 оны мөн үетэй харьцуулахад 2.8 дахин тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

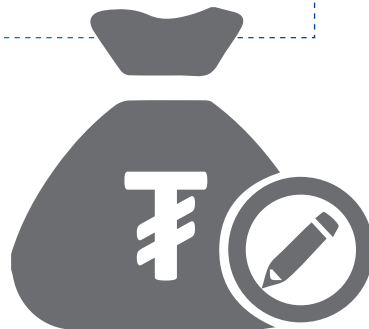
ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР БОЛОН ДАВХАР ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

- Даатгалын компаниудын нийт нөхөн төлбөрийн зардал 35.8 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 34.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Харин 2020 оны мөн үетэй харьцуулахад 2.3 дахин өсжээ.
Үүнээс ердийн даатгалын компаниудын нөхөн төлбөр 35.3 тэрбум төгрөг 98.6 хувийг бүрдүүлжээ.
- Давхар даатгагчийн хариуцсан нөхөн төлбөрийн дүн 9.1 дахин өсөж 3.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

НӨӨЦ САН

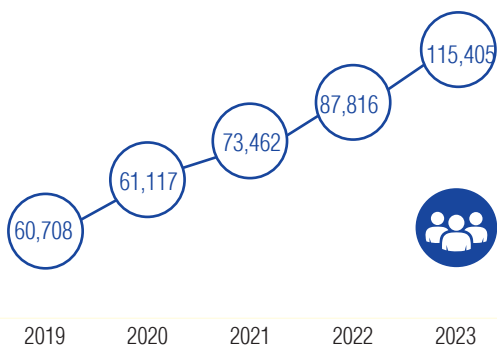
- Даатгалын салбарын нийт нөөц сангийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 24.7 хувиар өсөж 270.5 тэрбум төгрөгт хүрсэн.
- Ердийн даатгалын компаниудын нөөц сангийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 29.7 хувиар өсөж 239.0 тэрбум төгрөг, урт хугацааны даатгалын компанийн нөөц сан 16.0 хувиар өсөж 3.3 тэрбум төгрөг, давхар даатгалын компанийн нөөц сан 5.4 хувиар буурч 28.1 тэрбум төгрөг болов.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

ДААТГАЛЫН НЯГТРАЛ

Даатгалын нягтралын үзүүлэлт буюу нэг хүнд ногдох хураамжийн орлогын харьцаа нь салбарын хүртээмж, эрэлтийг илэрхийлдэг. Хүн амын тоог жилд нэг удаа тооцдог тул даатгалын нягтралыг улирлаар тооцоолох боломжгүй юм.

- Даатгалын нягтрал 115,405 төгрөг болж 2022 онтой харьцуулахад 31.4 хувиар, 2019 онтой харьцуулахад 90.1 хувиар тус тус өссөн байна.
- Даатгалын нягтралыг ангиллаар авч үзвэл, нэг хүнд ногдох ердийн даатгалын хураамж 31.5 хувиар өсөж 114,479 төгрөг болсон бол урт хугацааны даатгалын хураамж 16.5 хувиар өсөж 926 төгрөгт хүрсэн.

Жич: Монгол Улсын 2023.12.31-ний өдрийн байдлаар нийт хүн амын тоог <https://countrymeters.info/en/Mongolia> сайтаас авсан болно.

ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭНИЙ ТОО

Нийт 468,160 даатгалын гэрээ байгуулагдсан байна. Үүнээс 83.9 хувь буюу 392,919 хувь хүнтэй, 16.1 хувь буюу 75,241 хуулийн этгээдтэй байгуулсан даатгалын гэрээ байв. Хувь хүнтэй байгуулсан гэрээний 86.6 хувь буюу 405,474 эрэгтэй бол 13.4 хувь буюу 62,686 эмэгтэй байна.

ХУВЬ ХҮН **392,919**
ХУУЛИЙН
ЭТГЭЭД **75,241**

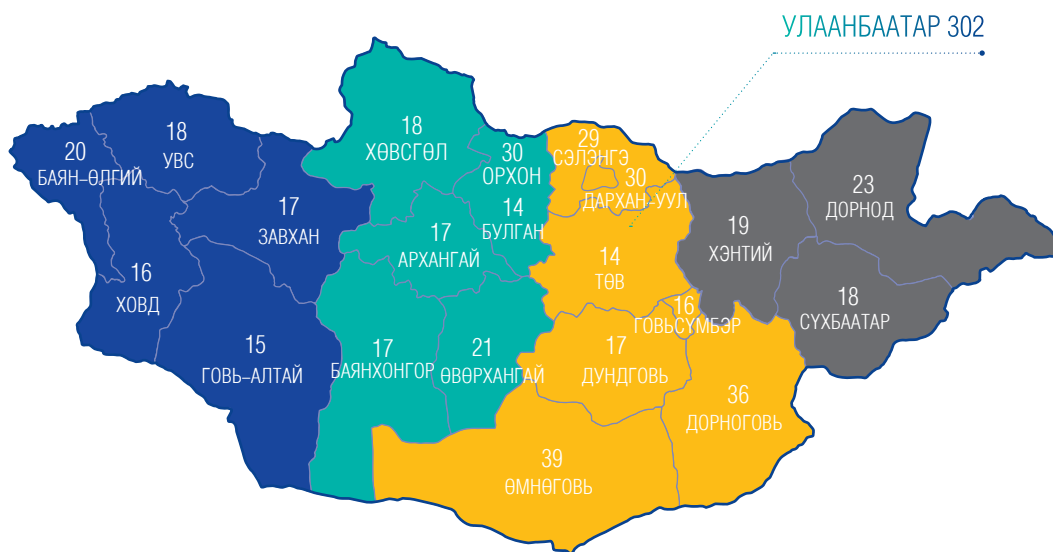
Хувь хүнтэй байгуулсан гэрээний хүйсийн харьцаа /хувиар/

САЛБАР ТӨЛӨӨЛӨГЧ

Даатгалын үйлчилгээний хүртээмжийг илэрхийлэгч өөр нэгэн үзүүлэлт нь даатгалын компанийн салбар, зуучлагчдын тоо юм. Орон нутагт даатгалын компани, зуучлагч, хохирол үнэлэгч компаниудын 1,829 төлөөлөгч, 444 салбар, төлөөлөгчийн газар үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

ДААТГАЛЫН КОМПАНИ, ЗУУЧЛАГЧ, ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧДИЙН САЛБАР /БАЙРШЛААР/

ТӨЛӨӨЛӨГЧИД

САЛБАР ТӨЛӨӨЛӨГЧ

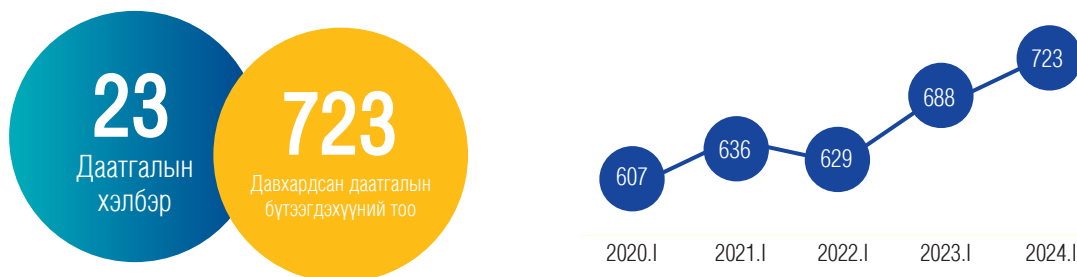
Улаанбаатар хот

- Улаанбаатар хотод 302 салбар, төлөөлөгчийн газар үйл ажиллагаа явуулсан ба үүнээс даатгалын компанийн 44, даатгалын зуучлагчийн 217, хохирол үнэлэгчийн 41 салбар байна. Эдгээрийг дүүргээр ангилан үзвэл салбар нэгжийн 92.7 хувь нь төвийн 6 дүүрэгт төвлөрчээ.
- Улаанбаатар хотод нийт 633 төлөөлөгч үйл ажиллагаа явуулав.
- Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгэлтэй 14 даатгалын компанийн төлөөлөгчийн газар байгаагаас 2 нь БНХАУ–д байна.

	СОНГИНО ХАЙРХАН	ЧИНГЭЛТЭЙ	СҮХБААТАР	БАЯНЗҮРХ
ДААТГАГЧ	4	5	11	5
ЗУУЧЛАГЧ	18	39	48	38
ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	9	4	7	9
	ХАН-УУЛ	БАЯНГОЛ	НАЛАЙХ	БАГАНУУР
ДААТГАГЧ	3	5	3	7
ЗУУЧЛАГЧ	36	28	6	4
ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	4	7	0	1
	БАГАХАНГАЙ			
ДААТГАГЧ	1			
ЗУУЧЛАГЧ	0			
ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	0			

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- o Ердийн болон урт хугацааны даатгалын нийт 23 хэлбэрээс “Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал” –аас бусад нь сайн дурын даатгалын хэлбэр юм.
- o Давхардсан даатгалын бүтээгдэхүүний тоо 2023 оны 1 дүгээр улиралтай харьцуулахад 35 бүтээгдэхүүнээр өсөж 723 болов. Энэ нь 2020 оны 1 дүгээр улиралтай харьцуулахад 116 бүтээгдэхүүн нэмэгдсэн байна.

Ердийн даатгалын нийт хураамж

2023.1

2024.1

Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр

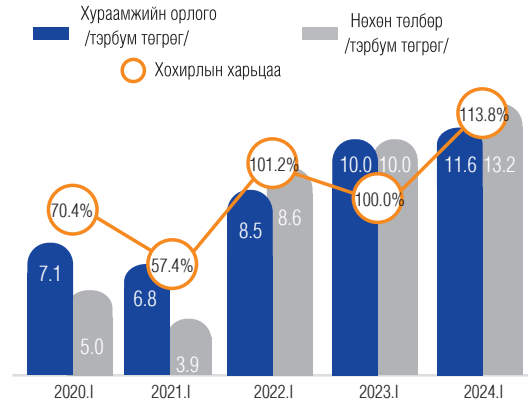
2023.1

2024.1

АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

- Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын нийт хураамж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.0 хувиар өсөж 11.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь нийт даатгалын хураамжийн орлогын 10.8 хувийг эзэлж байна.
- Нөхөн төлбөр нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 32.0 хувийн өсөлттэй байна. Тайлант улиралд 13.2 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон нь салбарын нийт нөхөн төлбөрийн зардлын 36.9 хувийг бүрдүүлжээ.

ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧИД

Даатгалын зуучлагчдын төвлөрүүлсэн даатгалын болон давхар даатгалын хураамж 30.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Харин даатгалын зуучлагчдын зуучлалын шимтгэлийн орлого өмнөх оны мөн үед 4.2 тэрбум төгрөг байсан бол тайлант улиралд 40.3 хувиар өсөж 5.9 тэрбум төгрөгт хүрэв.

ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧИД

○ хохирол үнэлэгч компаниуд нийт 13,595 хохирлыг 25.2 тэрбум төгрөгөөр үнэлэв. Нийт даатгалын хохирол үнэлгээний орлого өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 67.0 хувиар өсөж 1.5 тэрбум төгрөгт хүрэв.

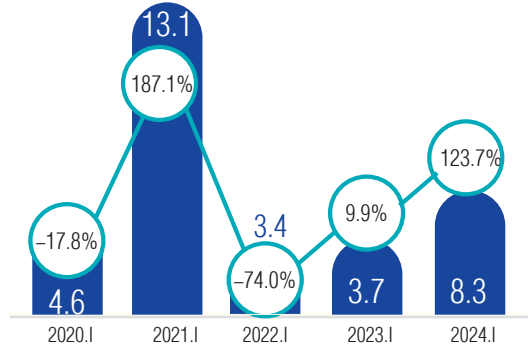
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН ЦЭВЭР АШГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

- Даатгалын компаниудын цэвэр ашиг өмнөх оны мөн үеэс 123.7 хувиар өсөж 8.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн.
- Татварын дараах цэвэр ашгийн өсөлтийг бүлэглэн авч үзвэл цэвэр ашгийн хэмжээ буурсан 12, 50 хувь хүртэлх өсөлттэй 1, 50-иас 100 хувь хүртэлх өсөлттэй 2, 100 хувиас дээш өсөлттэй 3 компани байна.

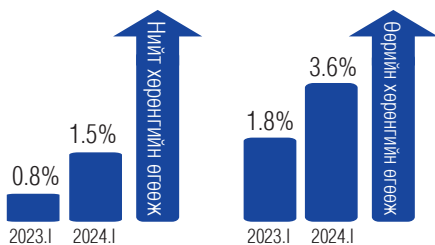
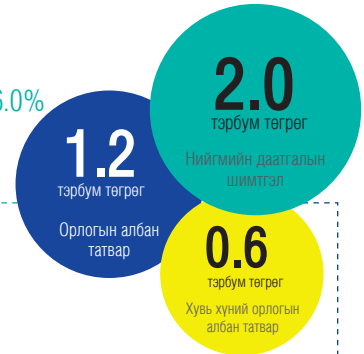
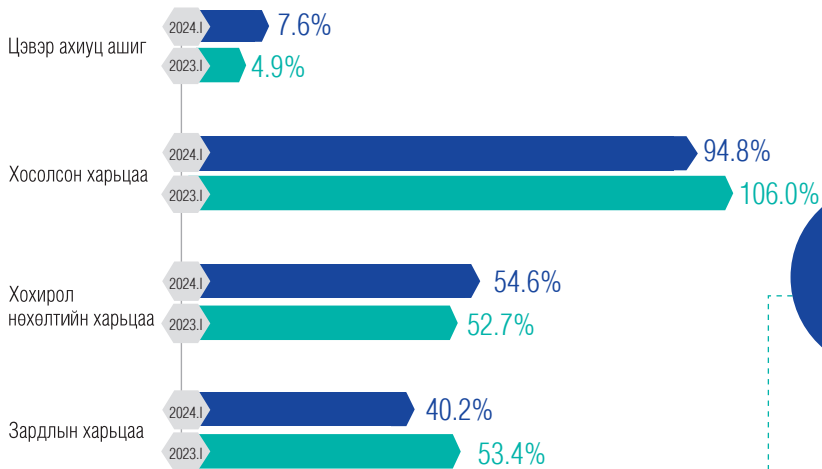
■ Даатгалын салбарын татварын дараах цэвэр ашиг /тэрбум төгрөг/

○ ТДЦА-ийн өсөлт

ГОЛЛОХ ХАРЬЦААНУУД

- Хохирол нөхөлтийн харьцаа өмнөх оны мөн үеэс 1.9 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.
- Тайланд улиралд зардлын харьцаа 13.2 пунктээр буурч 40.2 хувь болжээ.
- Даатгалын салбарын цэвэр ахиуц ашгийн харьцаа 2.7 пунктээр өсөж 7.6 хувьд хүрлээ.

АШИГТ АЖИЛЛАГААНЫ КОЭФИЦИЕНТ

- Нийт хөрөнгийн өгөөж 0.7 пунктээр өсөж 1.5 хувьд хүрсэн бол өөрийн хөрөнгийн өгөөж 1.8 пунктээр өсөж 3.6 хувьд хүрэв.

- Даатгалын компаниуд нь 2.0 тэрбум төгрөгийг НДШ-д, 1.2 тэрбум төгрөгийг ААН-ийн орлогын албан татварт, 0.6 тэрбум төгрөгийг ХХОАТ-т төлж нийт 3.8 тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ЭРСДЭЛ

- Монгол Улсын даатгалын зах зээлийн тулгамдаж буй асуудлын нэг нь валютын ханшийн эрсдэл юм.
- Даатгалын компаниудын дийлэнх нь гадаад улсад давхар даатгуулдаг тул сүүлийн гурван жилийн хугацаанд 1 жилд дунджаар 57.4 орчим тэрбум төгрөгийг гадаад улсруу шилжүүлсэн.
- Даатгалын компаниудын гадаад улсад төвлөрүүлсэн давхар даатгалын хураамжийн зардал даатгалын нийт хураамжийн 32.7 хувьтай тэнцэж байна.

32.7%

Давхар даатгалын
хураамжийн нийт
хураамжид
эзлэх хувь

- Даатгалын компаниуд нийт хөрөнгийн 58.6 хувийг хөрөнгө оруулалтад хийснээс 72.6 хувь нь хадгаламж, хадгаламжийн сертификат хэлбэртэй байна.
- Хадгаламж, хадгаламжийн сертификат болон үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтаас даатгалын компаниуд 10.2 тэрбум төгрөгийн хүүгийн орлого олжээ.

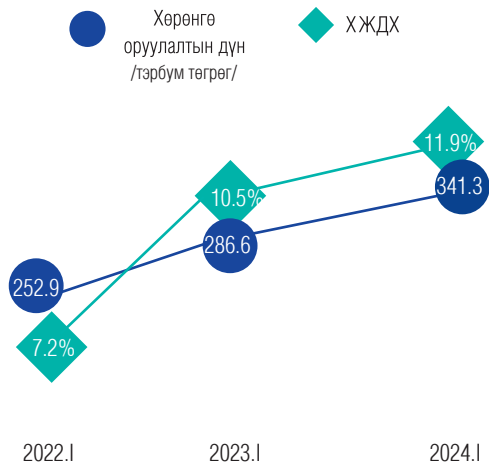
Хөрөнгө
оруулалтын
дүн
58.6%

Давхар даатгалын хураамж

Жич: 1. Давхар даатгалын хураамжийг өссөн дүнгээр тооцсон.
2. Монголбанкны өдрийн ам.долларын ханш.

Даатгалын нийт хөрөнгө оруулалт ба хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Даатгалын багц хууль буюу Даатгалын тухай, Даатгалын зуучлалын тухай, Жолоочийн даатгалын тухай хуулийн төслүүдийн үзэл баримтлал шинэчлэн батлагдсан бөгөөд хуулийн төслүүдийг эцэслэн боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулах, Улсын Их Хуралд өргөн барих чиглэлээр Сангийн яамтай хамтран ажиллаж байна.
- Хувийн нэмэлт тэтгэврийн тухай хуулийн төслийг эцэслэн боловсруулах хүрээнд Улсын Их Хурлын Нийгмийн бодлогын байнгын хорооноос байгуулсан дэд ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл ажиллаж байна.
- Гамшгийн эрсдэлийн даатгалын эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох хүрээнд Сангийн сайдын 2022 оны 60 дугаар тушаалаар баталсан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл орж ажиллан, Гамшгийн эрсдэлийн даатгалын тухай хуулийн төслийг боловсруулж байна.
- Жолоочийн даатгалын хураамжийн хэмжээг тооцох итгэлцүүр хэрэглэх журмын шинэчилсэн найруулгын төсөл, танилцуулга, тооцооллыг боловсруулж, Захиргааны ерөнхий хуулийн дагуу журмын төслийг Санхүүгийн зохицуулах хорооны цахим хуудаст байршуулж, иргэд олон нийтээс санал авч байна.
- Ипотекийн зээлдэгчийн даатгалтай холбоотой тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх, даатгуулагчдад хэрэгцээтэй даатгалын бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нэвтрүүлэх бодлого, зохицуулалтын шийдвэр гаргах зорилгоор “Ипотекийн даатгалын үйл ажиллагааны журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар ажиллаж байна.
- Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2012 оны А/23/24 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх болон түр хугацаагаар орж ирж байгаа авто тээврийн хэрэгсэл эзэмшигч, өмчлөгчийг жолоочийн даатгалд хамруулах журам”, Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга, Хил хамгаалах ерөнхий газар /ХХЕГ/-ын даргын 2012 оны 168/05 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Хилийн боомтод даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаа явуулах компанийг сонгон шалгаруулах журам”-д тус тус нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай саналыг боловсруулсны дагуу ХХЕГ-тай хамтран ажиллаж байна.

ГАДААД ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Санхүүгийн зохицуулах хорооны Даатгалын газрын дарга З.Батболд 2024 оны 02 дугаар сарын 19–23-ны өдрүүдэд БНСУ-ын Даатгалын хөгжлийн институт /Korea Insurance Development Institute/-ын үйл ажиллагаатай танилцаж, даатгалын салбарын хураамж тооцоолол, мэдээллийн санг хөгжүүлэх хүрээнд туршлага солилцсон.
- Герман улсын GIZ –ээс хэрэгжүүлж буй “Insuring Small and Medium Enterprises (SME) through Blockchain Technology (ISBC)” төслийн хүрээнд Английн даатгалын мэргэшлийн институтын зохион байгуулдаг сургалтын гарын авлага болох 5 номын чанарын орчуулгыг хийх ажлын багт Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл ажиллаж байна.

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2023 оны 559 дүгээр тогтоолоор “Төлбөрийн чадварын шалгуур үзүүлэлт, түүнд хяналт тавих журам” шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан даатгалын компаниудын нягтлан бодогч нарт зориулан санхүүгийн тайлан, нэмэлт тайлангийн боловсруулалттай холбоотой сургалт, хэлэлцүүлгийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 09–ний өдөр зохион байгуулсан.
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2019 оны 2 дугаар тогтоолоор баталсан “Даатгалын багц дүрэм”-д банк-даатгалын зуучлалтай холбоотой нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай тогтоолын төслийг боловсруулан Захиргааны ерөнхий хуулийн 62.1-д заасны дагуу олон нийтээс санал авахаар Санхүүгийн зохицуулах хорооны цахим хуудаст байршуулж, олон нийтийн хэлэлцүүлгийг 2024 оны 02 дугаар сарын 06–ны өдөр зохион байгуулсан. Уулзалт хэлэлцүүлэгт даатгалын салбарт оролцогчдын төлөөллийг хамруулж, нэмэлт өөрчлөлттэй холбоотой санал солилцсон.
- Санхүүгийн зохицуулах хороо “Даатгалын салбар дахь зээлжих зэрэглэлийн хэрэглээ” сургалт, семинарыг Монголын зээлжих зэрэглэл тогтоох агентлагтай хамтран 2024 оны 02 дугаар сарын 08–ны өдөр зохион байгуулсан.

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Нийт хөрөнгө

5.1 их наяд
төгрөг

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Хөрөнгийн өсөлт

36.7%

Харилцагч

4.5 сая

Дундаж зээлийн хэмжээ

2.3 сая төгрөг

Хүртээмжтэй байдал

Зээлийн ББСБ

88.9%

Зөвхөн гадаад валютын
арилжааны ББСБ

10.5%

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Нийт орлого

378.1

тэрбум төгрөг

Улсад татан
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ

27.0

тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Z индекс

19.4

Чанаргүй зээлийн нийт
зээлд эзлэх хувь

6.9%

Бөдлого зохицуулалт

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр 531 банк бус санхүүгийн байгууллага /ББСБ/ үйл ажиллагаа явуулав. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 3.3 хувиар өссөн.

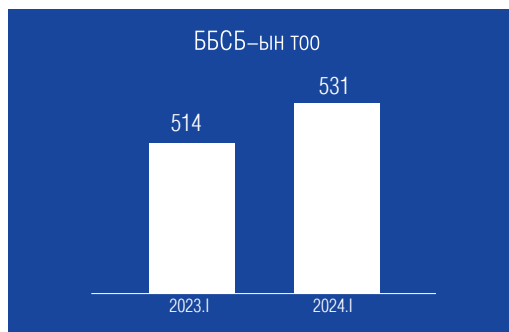

ББСБ-уудын 4.5 хувь нь гадаадын, 95.5 хувь нь үндэсний хөрөнгө оруулалттай байна.

ББСБ-УУДЫН ХӨРӨНГӨ

ББСБ-уудын нийт хөрөнгийн хэмжээ 5.1 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 1,360.0 тэрбум төгрөгөөр буюу 36.7 хувиар, 2020 оны 1 дүгээр улирлаас 184.9 хувиар өсжээ.

ББСБ-уудын активын бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

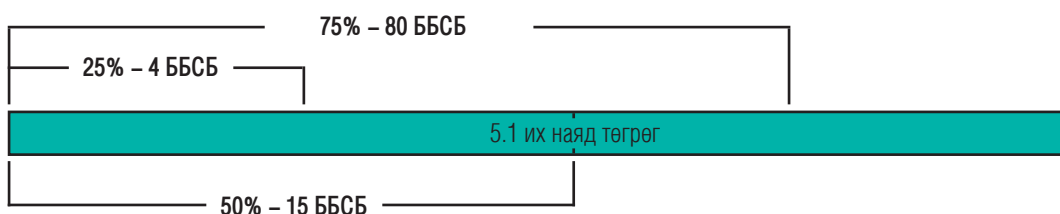
САНХҮҮГИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,819.0	95.2%	
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	588.2	11.6%	
Хөрөнгө оруулалт	57.6	1.1%	
Зээл /цэврээр/	4,037.4	79.8%	
Факторингийн тооцооны авлага (цэврээр)	20.9	0.4%	
Үүсмэл санхүүгийн хөрөнгө	1.6	0.0%	
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	113.3	2.3%	
САНХҮҮГИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	243.1	4.8%	
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,062.1	100.0%	

ББСБ-уудын пассивын бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	2,144.5	42.4%	
САНХҮҮГИЙН ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	1,931.8	38.2%	
Итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр	759.1	15.0%	
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр	705.5	13.9%	
Бусад эх үүсвэр	374.0	7.4%	
Үүсмэл санхүүгийн өр төлбөр	0.8	0.0%	
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	91.8	1.8%	
Хоёрдогч өглөг	0.6	0.0%	
Давуу эрхийн хувьцаа (өр төлбөр)	0.0	0.0%	
САНХҮҮГИЙН БУС ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	212.7	4.2%	
ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,917.6	57.6%	
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	1,655.7	32.7%	
Нэмж төлөгдсөн капитал	65.4	1.3%	
Халаасны хувьцаа	(2.6)	(0.1%)	
Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.5	0.0%	
Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	1,189.6	23.5%	
Бусад өмч	9.0	0.2%	
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,062.1	100.0%	

Зах зээлд эзлэх хувь хэмжээг нийт хөрөнгөд эзлэх хувиар нь харвал

- 25 хувийг нэр бүхий 4 ББСБ;
- 50 хувийг нэр бүхий 15 ББСБ;
- 75 хувийг нэр бүхий 80 ББСБ эзэлж байна.

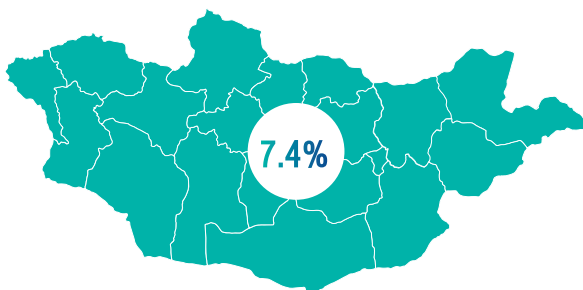
	ББСБ–ын тоо		Нийт хөрөнгө		Нийт зээл		Зээлийн багцад эзлэх чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	Харилцагчдын тоо	
	Тоо	%	Хэмжээ /тэрбум төг/	%	Хэмжээ /тэрбум төг/	%		Тоо	%
Топ 24 %	4	0.8%	1,244.8	24.6%	1,011.8	24.8%	1.3%	151,089	3.4%
Топ 50 %	15	2.8%	2,519.8	49.8%	2,124.9	52.1%	2.7%	3,749,274	84.1%
Топ 75 %	80	15.1%	3,802.0	75.1%	3,182.5	78.0%	4.7%	4,256,032	95.5%
САЛБАРЫН НИЙТ	531	100.0%	5,062.1	100.0%	4,078.7	100.0%	6.9%	4,458,031	100.0%

Банк бус санхүүгийн зах зээлийн нийт хөрөнгийн 25, 50 болон 75 хувийг бүрдүүлж буй ББСБ–уудын зээлийн үлдэгдэл салбарын нийт зээлийн үлдэгдлийн 24.8, 52.1, болон 78.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Салбарын нийт хөрөнгийн 50 хувийг бүрдүүлж буй 15 ББСБ–уудын зарим нь үйл ажиллагаандаа технологийн дэвшил ашиглан, хүртээмжтэй байдлаар үйлчилгээ үзүүлдэг тул салбарын нийт үйлчлүүлэгчдийн 84.1 хувь нь эдгээр ББСБ–уудын харилцагчид болно.

	ББСБ–ын тоо	Нийт хөрөнгө		Нийт зээл		Харилцагчдын тоо	
		Хэмжээ /тэрбум төг/	%	Хэмжээ /тэрбум төг/	%	Тоо	%
Дотоодын хөрөнгө оруулалт бүхий	507	4,281.5	84.6%	3,441.2	84.4%	4,351,712	97.6%
Гадаадын хөрөнгө оруулалт бүхий	24	780.6	15.4%	637.5	15.6%	106,319	2.4%

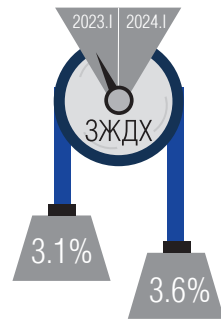
Гадаадын хөрөнгө оруулалттай ББСБ–уудын 41.7 хувь буюу 10 нь Япон, 25.0 хувь буюу 6 нь БНСУ, 2 нь АНУ–ын, үлдсэн нь Их Британи, Канад, Малайз, ОХУ, Сичелл, БНХАУ зэрэг бусад улсын хөрөнгө оруулалттай байна. Эдгээр ББСБ–ууд салбарын нийт хөрөнгийн 15.4 хувийг эзэмшдэг бөгөөд нийт харилцагчдын 2.4 хувьд үйлчилгээ үзүүлдэг болно.

ББСБ–уудын нийт хөрөнгө Монгол Улсын ДНБ–ий 7.4 хувьтай тэнцэхүйц хэмжээнд байна.

Зээлийн хүү: ББСБ-уудын олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү сарын 3.6 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.5 пунктээр өссөн байна.

НИЙТ ЗЭЭЛ

Салбарын нийт зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 42.4 хувиар буюу 1,214.7 тэрбум төгрөгөөр, 2020 оны 1 дүгээр улирлаас 220.7 хувиар буюу 2.8 их наяд төгрөгөөр өссөн дүнтэй байна.

ХЭВИЙН

89.4%

+1.8%

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН

3.7%

-0.7%

ЧАНАРГҮЙ

6.9%

-1.1%

2,506.7 тэрбум төг | Олгосон зээл

Төлөгдсөн зээл | 2,109.9 тэрбум төг

Бөөний болон жижиглэн худалдаа

7.5%

7.3%

Барилга

2.0%

2.5%

Уул, уурхайн олборлолт

0.4%

0.3%

Машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ

1.7%

1.8%

Байр сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйлчилгээ

1.1%

1.0%

Боловсруулах үйлдвэр

0.4%

0.5%

Хөдөө аж, ахуй

0.5%

0.4%

Бусад

86.4%

86.2%

ИРГЭН

88.5%

92.4%

92.5%

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД

11.5%

7.6%

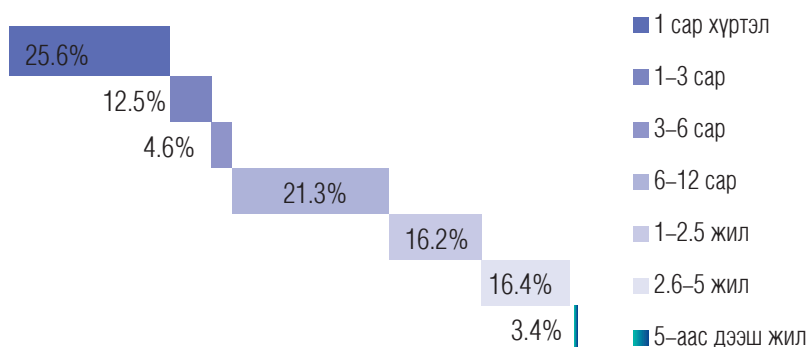
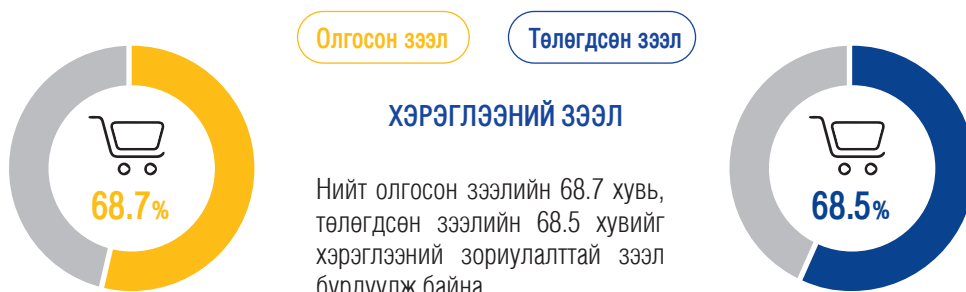
7.5%

ЗЭЭЛИЙН ҮЛДЭГДЭЛ

ОЛГОСОН ЗЭЭЛ

ТӨЛӨГДСӨН ЗЭЭЛ

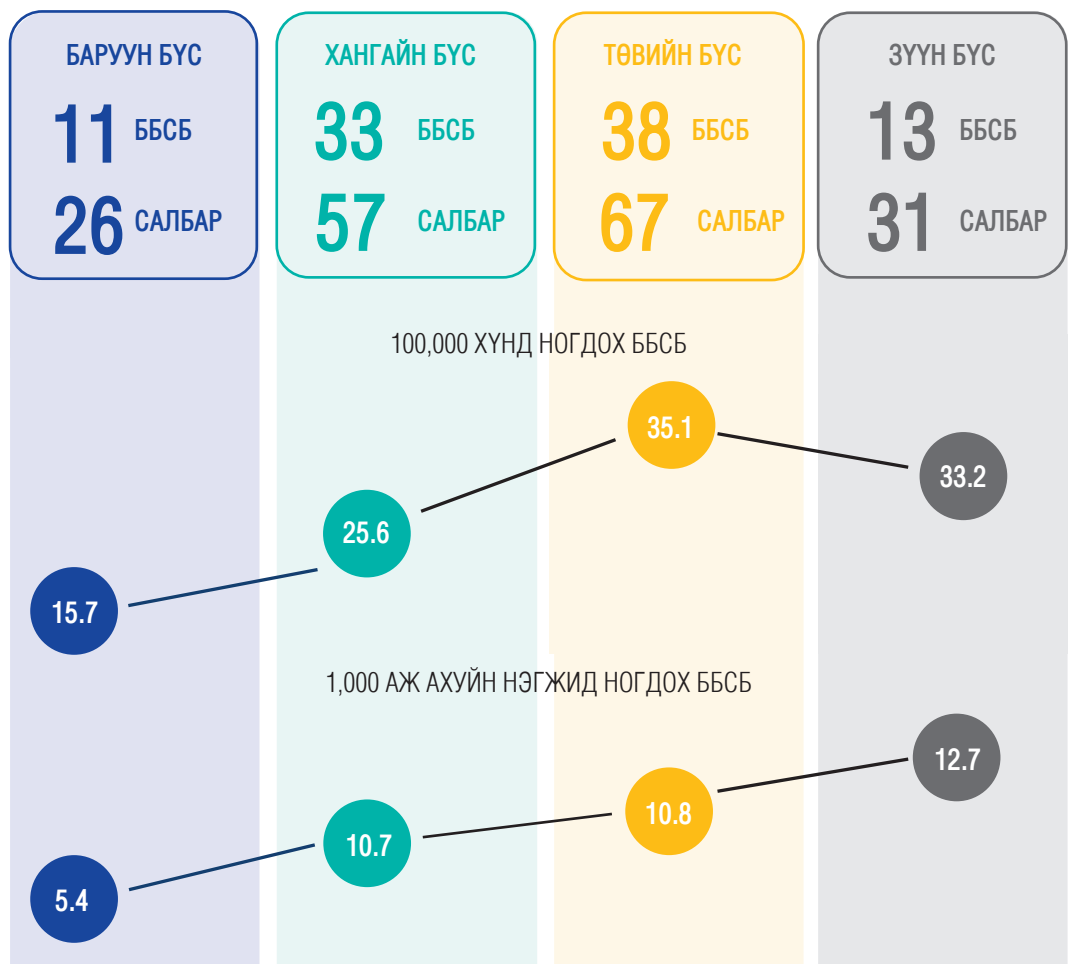
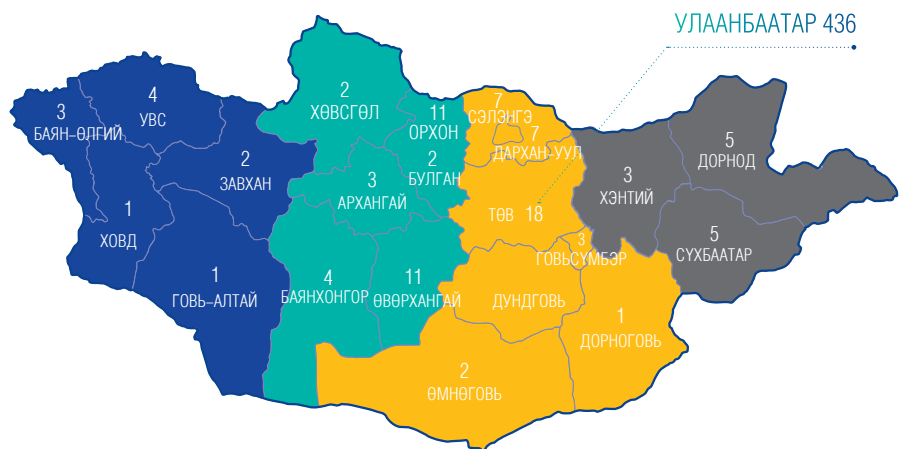
Нийт зээлийн үлдэгдлийн 88.5 хувь нь иргэнд, 11.5 хувь нь хуулийн этгээдэд олгосон зээлийн үлдэгдэл болно.

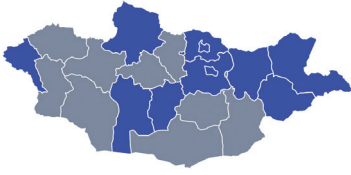

ББСБ-уудын олгосон зээлийн 64.0 хувь нь 1-12 сарын хугацаатай, 32.6. хувь нь 1-5 жилийн хугацаатай, 3.4 хувийг 5-аас дээш жилийн хугацаатай байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

Улсын хэмжээнд Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр 531 ББСБ болон түүний 462 салбар банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

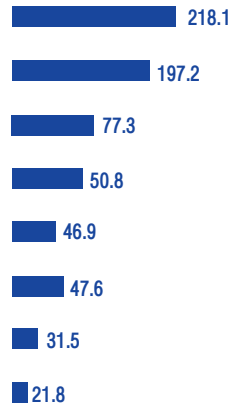
Олон улсын санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (AFI)-ийн улс орнуудад санхүүгийн хүртээмжийг үнэлэх үндсэн индикаторуудыг ашиглан салбарын хүртээмжтэй байдлыг тооцвол:

21 аймгийн 61.9 хувь буюу 13 аймагт 3 буюу түүнээс дээш тооны ББСБ байна.

1,000 хүн аж ахуй нэгжид ногдох

100,000 хүн амд ногдох

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхэлж буй 436 ББСБ-ын 32.3 хувь нь Сүхбаатар, 28.4 хувь нь Чингэлтэй, 16.3 хувь нь Баянгол, 11.5 хувь нь Баянзүрх, 9.2 хувь нь Хан-Уул, 2.1 хувь нь Сонгинохайрхан, 0.2 хувь нь Багануур дүүрэгт тус тус байршилтай байна.

ББСБ-УУДЫН ХҮРТЭЭМЖ, ГАЗАРЗҮЙН БАЙРШЛААР

- Монгол Улсын хэмжээнд 18–64 насны 100,000 иргэнд 50.6 ББСБ, 1,000 аж ахуйн нэгжид 10.3 ББСБ ногдож байна.
- Орон нутгийн хэмжээнд уг харьцаанууд нь 27.1, 9.7 байгаа бөгөөд бүс нутгийн хувьд Төвийн бүс 100,000 иргэнд 35.1 ББСБ, зүүн бүс 1,000 аж ахуй нэгжид 12.5 ББСБ ногдож байгаагаар ББСБ-ын хүртээмжээр тэргүүлж байна.
- Улаанбаатар хотын хувьд 100,000 иргэнд 76 ББСБ, 1,000 аж ахуйн нэгжид 10.5 ББСБ ногдож байгаа нь орон нутгаас хүртээмж сайтай байна.

Улсын хэмжээнд
100,000 хүнд

51
ББСБ

1,000 аж
ахуйн нэгжид

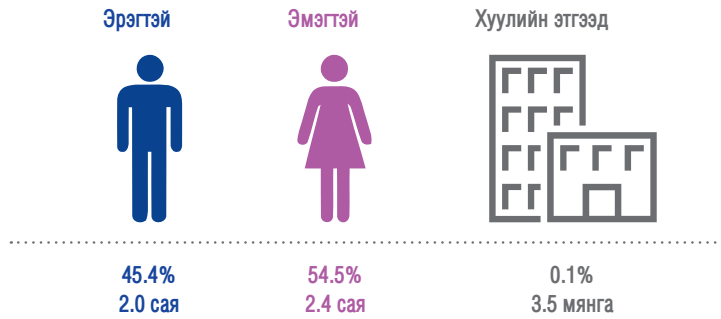
10
ББСБ

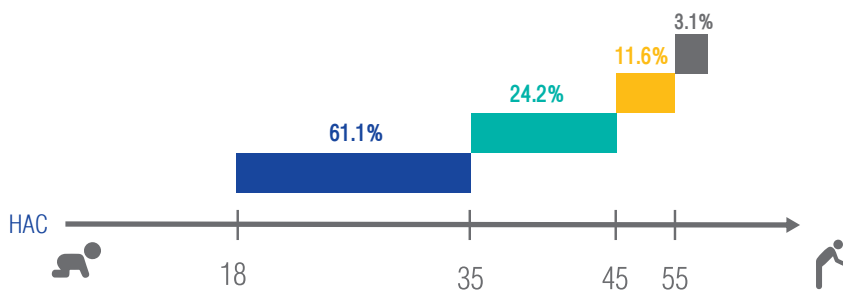
ДУНДАЖ ЗЭЭЛ

- ББСБ-аас нэг зээлдэгч дунджаар 2.3 сая төгрөгийн зээл авсан бол орон нутагт энэхүү үзүүлэлт 2.1 сая төгрөг, Улаанбаатар хотын хувьд 2.3 сая төгрөг байна.
- Уг үзүүлэлт өмнөх оны мөн үед улсын хэмжээнд 2.2 сая төгрөг байсан ба тайлант улирлын хувьд ББСБ-аас зээл авсан нэг зээлдэгчид ногдох зээлийн дундаж хэмжээ 2.6 хувиар өсчээ.
- Давхардсан тоогоор нийт зээлдэгчдийн тоо 1.8 сая байгаа нь хөдөлмөрийн насны буюу 18–64 насны 100 хүн тутмын 91.8 нь ББСБ-аас зээлтэй байна гэсэн үг юм.

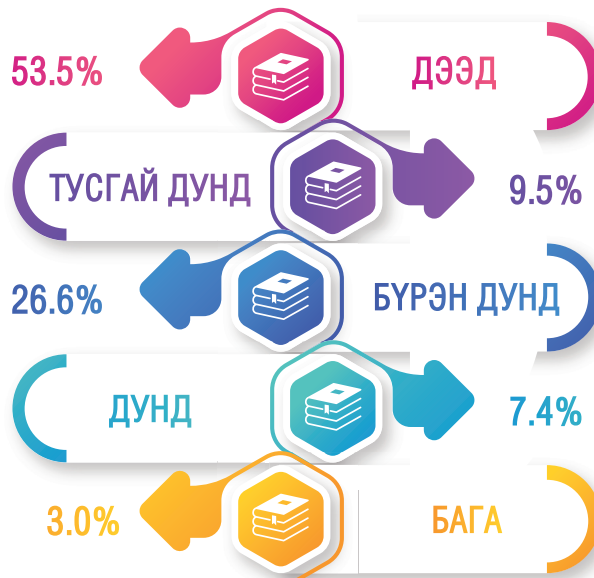
ББСБ-ын харилцагчид

ББСБ-ын зээлдэгчид /насны бүлгээр/

ББСБ-ын зээлдэгчид /боловсролын түвшингээр/

ББСБ-ын ажилчид

Эрэгтэй
41.9%

Эмэгтэй
58.1%

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

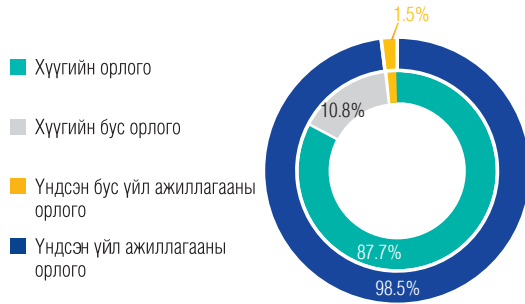
ББСБ-ЫН ТОО, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРЛӨӨР /ДАВХАРДСАН ТООГООР/

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО

o Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний орлого: ББСБ-уудын нийт орлого 378.1 тэрбум төгрөгт хүрэв.

Үүнээс 98.5 хувийг үндсэн үйл ажиллагааны орлого буюу хүүгийн болон хүүгийн бус орлого бүрдүүлж байгаагаас 87.7 хувь буюу 331.8 тэрбум төгрөгийг хүүгийн орлого, 10.8 хувь нь буюу 40.8 тэрбум төгрөгийг хүүгийн бус орлого бүрдүүлж байна.

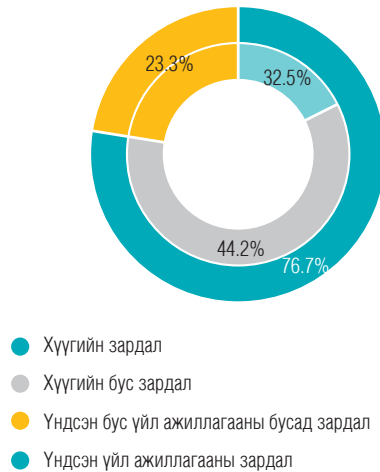

ХҮҮГИЙН БУС ОРЛОГЫН ЗАДАРГАА

o Хүүгийн бус орлогын 61.2 хувийг санхүүгийн үйлчилгээний орлого, 22.9 хувийг гадаад валютын ханш болон үнэлгээний тэгшитгэлийн орлого, 6.3 хувийг арилжааны орлого, 9.6 хувийг бусад хүүгийн бус орлого бүрдүүлж байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ

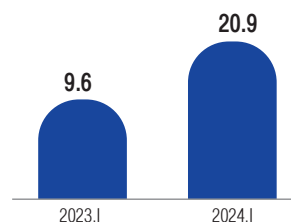
o Зардал 232.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн. Уг зардалын 76.7 хувийг үндсэн үйл ажиллагааны зардал буюу хүүгийн болон хүүгийн бус зардал байгаагаас 44.2 хувь буюу 102.6 тэрбум төгрөгийг хүүгийн бус зардал, 32.5 хувь нь буюу 75.6 тэрбум төгрөгийг хүүгийн зардал бүрдүүлж байна.

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний эрсдэлтэй холбоотой гарах зардал буюу болзошгүй эрсдэлийн зардал 31.3 тэрбум төгрөг ба үүний 94.3 хувийг зээлийн эрсдэлийн зардал, 2.1 хувийг өмчлөх бусад санхүүгийн бус хөрөнгийн эрсдэлийн сангийн зардал, 1.0 хувийг факторингийн тооцооны авлагын эрсдэлийн сангийн зардал, 0.8 хувийг авлагын эрсдэлийн сангийн зардал, 0.2 хувийг өмчлөх бусад хөрөнгийн эрсдэлийн сангийн зардал, 1.6 хувийг бусад хөрөнгийн эрсдэлийн сангийн зардал тус тус эзэлж байна.

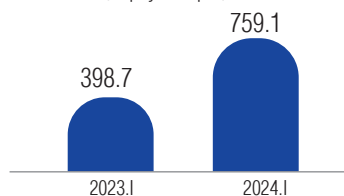
- Салбарын хэмжээнд нийт 20.9 тэрбум төгрөгийн факторингийн тооцооны авлага бүртгэлтэй байна.

Факторингийн үйлчилгээний цэвэр авлага /тэрбум төгрөг/

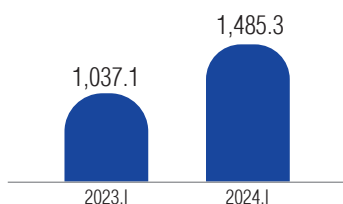

- 74 ББСБ-ын итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр 759.1 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 90.4 хувиар өсжээ.

Итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/

Мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээний орлого /сая төгрөг/

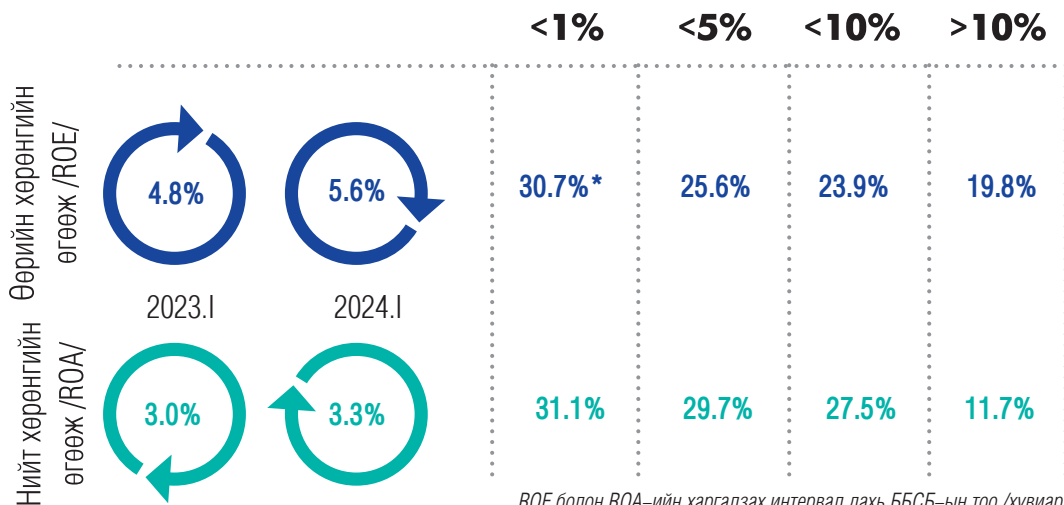
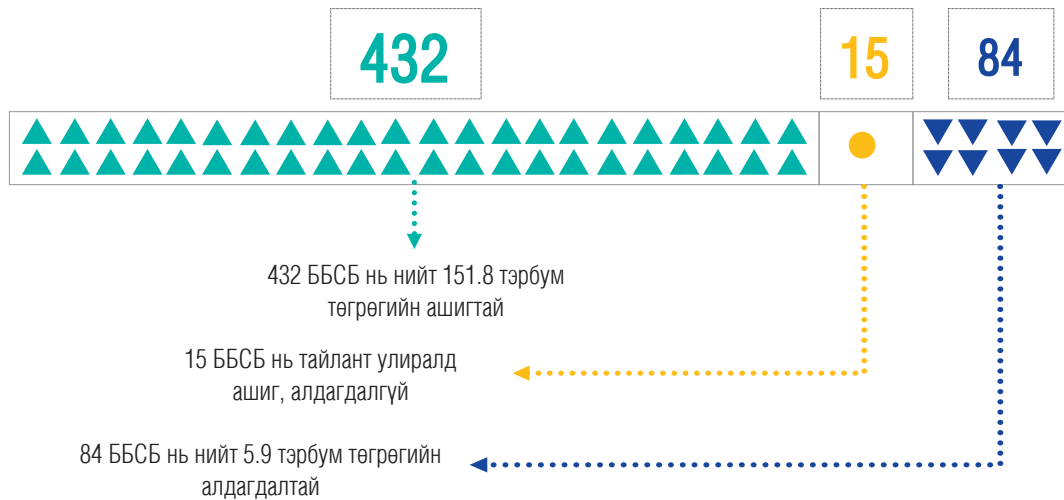
- Уг үйлчилгээг эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 47 ББСБ-аас 12 нь мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээнээс 1.5 тэрбум төгрөгийн орлого олжээ. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 448.2 сая төгрөгөөр өссөн үзүүлэлт юм.

ХУДАЛДСАН, ХУДАЛДАН АВСАН ВАЛЮТЫН МЭДЭЭ

ББСБ-ууд нийт 912.0 тэрбум төгрөгийн валют худалдан авч, 871.8 тэрбум төгрөгийн валютыг худалдсан байна. Худалдаж авсан валютын 53.5 хувийг, худалдсан валютын 50.8 хувийг АНУ-ын доллар бүрдүүлж байна.

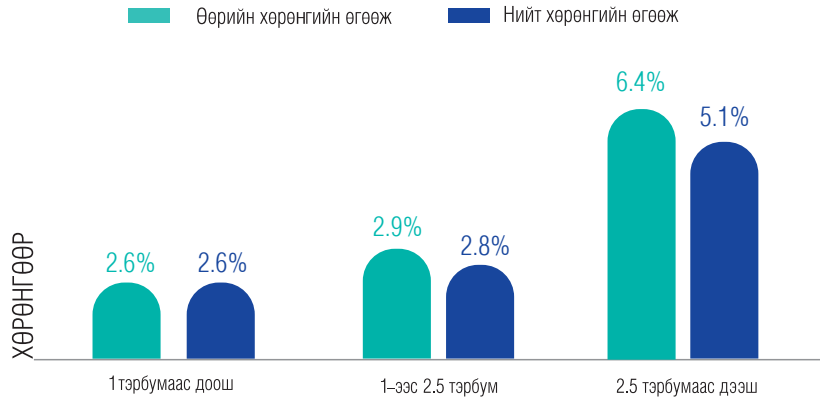
ВАЛЮТЫН НЭР	Худалдаж авсан	Худалдсан
	Дүн /тэрбум төгрөг/	Дүн /тэрбум төгрөг/
АНУ-ЫН ДОЛЛАР	487.7	443.1
БНХАУ-ЫН ЮАНЬ	265.7	270.3
ОХУ-ЫН РУБЛЬ	59.9	59.0
ЯПОНЫ ИЕН	11.1	10.9
БНСУ-ЫН ВОН	22.4	22.0
БУСАД	65.2	66.6

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

ROE болон ROA-ийн харгалзах интервал дахь ББСБ-ын тоо /хувиар/

(*) Жишээ нь: Нийт ББСБ-уудын 30.7 хувь нь 1 хувиас доош өөрийн хөрөнгийн өгөөжтэй ажиллаж байна

НИЙТ БОЛОН ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨГӨӨЖИЙН ХАРЬЦАА /ХӨРӨНГИЙН АНГИЛЛААР/

ББСБ-уудын нийт болон өөрийн хөрөнгийн өгөөжийг хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн ангиллаар харахад 1.0 тэрбум төгрөгөөс доош хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй ББСБ-уудын тал хувь нь 2.6 хувиас бага, 1.0–2.5 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй ББСБ-уудын тал хувь нь 2.8 хувиас бага, 2.5 тэрбум төгрөгөөс дээш хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй ББСБ-уудын тал хувь нь 5.1 хувиас бага хөрөнгийн өгөөжтэй байна. Өөрийн хөрөнгийн өгөөжийн хувьд холбогдох утгууд нь харгалзан 2.6, 2.9 болон 6.4 хувьтай байна.

ЗАРДАЛ, ОРЛОГЫН ХАРЬЦАА

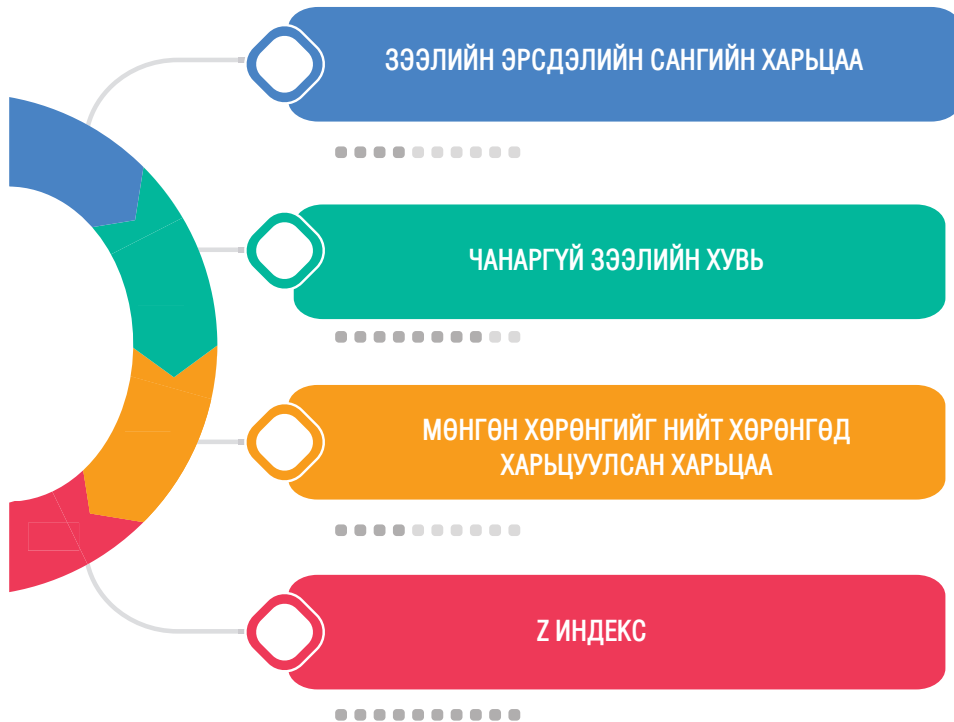
ББСБ-ууд нэг төгрөгийн орлого олохын тулд дунджаар хэдэн төгрөгийн зардал гаргаж буйг тооцдог зардал, орлогын харьцаа 61.4 хувь гарсан буюу өмнөх оны мөн үеэс 14.7 пунктээр өссөн. Өөрөөр хэлбэл ББСБ-ууд 100.0 төгрөгийн орлого олохын тулд дунджаар 61.4 төгрөгийн зардал гаргаж байна.

- ББСБ-ууд НДШ-д 4.7 тэрбум төгрөг, ХХОАТ-г 2.9 тэрбум төгрөг, ААН-ийн орлогын албан татварт 19.4 тэрбум төгрөгийг тус тус төлж, нийт 27.0 тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

- o AFI-с санхүүгийн хүртээмж болон санхүүгийн тогтвортой байдлыг тодорхойлох зөвлөмж зааврын дагуу ББСБ-уудын дараах 4 үзүүлэлтийг тооцож байна. Үүнд:

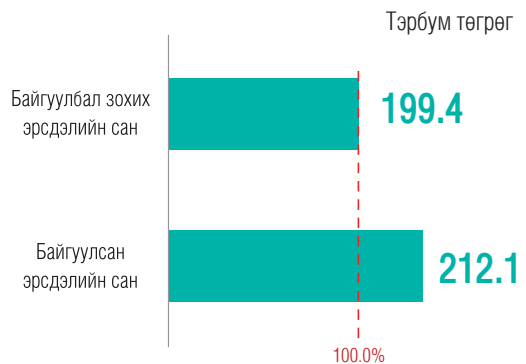

ЗЭЭЛИЙН ЭРСДЭЛИЙН САНГИЙН ХАРЬЦАА

- o Уг харьцаа 106.4 хувь гарч байгуулвал зохих эрсдэлийн санг бүрдүүлж чадсан бөгөөд эрсдэлийг мөн хувиар нөхөх чадамжтайг харуулжээ.

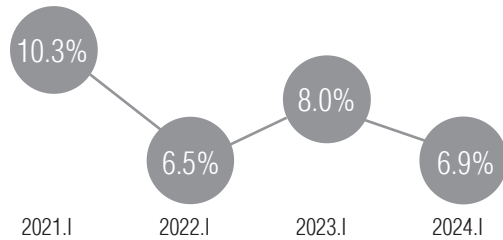
Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 0.6 нэгжээр өссөн үзүүлэлт юм.

106.4%

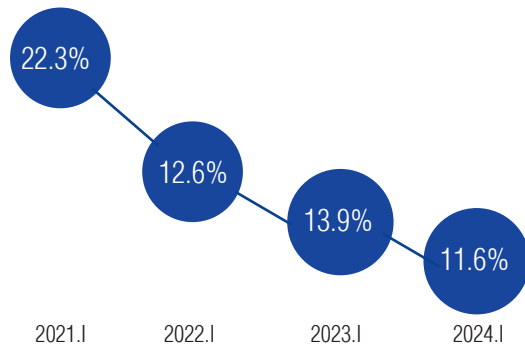
ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛ

Чанаргүй зээлийн хэмжээ 282.0 тэрбум төгрөгт хүрч чанаргүй зээлийн нийт зээлд эзлэх хувь 6.9 хувь болжээ. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 1.1 нэгжээр буурсан байна.

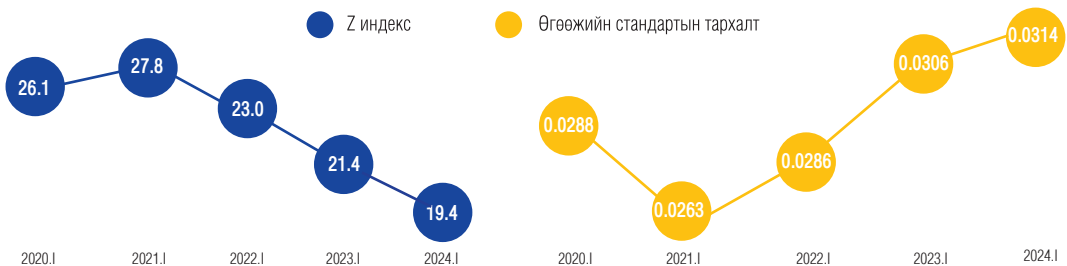
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙГ НИЙТ ХӨРӨНГӨД ХАРЬЦУУЛСАН ХАРЬЦАА

Уг харьцаа 11.6 хувь болж өмнөх оны мөн үеэс 2.3 пунктээр буурсан.

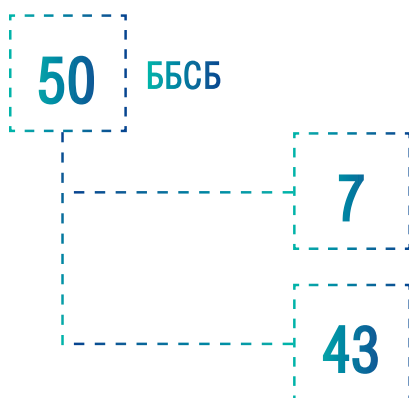
Z ИНДЕКС

Z индекс нь ББСБ-ын дампуурах магадлалыг харуулдаг ба активын өгөөж болон өөрийн хөрөнгийн харьцааны нийлбэрийг активын өгөөжийн хэлбэлзэлд харьцуулж тооцдог. Z индексийн утга ашигт ажиллагаа болон өөрийн хөрөнгийн хөшүүрэг өндөр байх үед их гарах ба өгөөжийн хэлбэлзэл ихтэй үед буюу орлогын тодорхойгүй байдал их үед бага гарна. Өөрөөр хэлбэл индексийн их утга нь эрсдэл багатай, тогтвортой байдлыг илэрхийлдэг. Банк бус санхүүгийн салбарын Z индекс өмнөх оны мөн үеэс 2.0 нэгжээр буурсан үзүүлэлттэй байна.

ФИНТЕК

	Нийт зээл		Зээлдэгчийн тоо		1 зээлдэгчид ногдох дундаж зээлийн хэмжээ /мян. төгрөг/
	Хэмжээ /тэрбум төгрөг/	Эзлэх хувь	Тоо	Эзлэх хувь	
Финтек	834.5	20.5%	1,516,026	84.2%	550.4
Уламжлалт	3,244.2	79.5%	284,916	15.8%	11,386.7
НИЙТ	4,078.7	100.0%	1,800,942	100.0%	2,264.9

- ББСБ–ын салбарын нийт харилцагчдын 95.2 хувь, нийт зээлдэгчдийн 84.2 хувь нь эдгээр 50 ББСБ–аас үйлчилгээ хүртжээ.
- Нийт зээлдэгчдийн 46.7 хувь нь зөвхөн гар утсаараа дамжуулан зээл авсан.

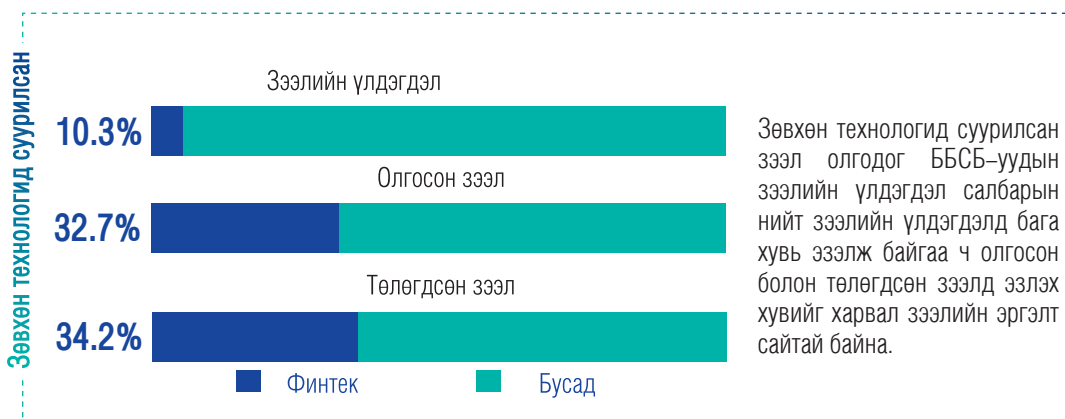

90.6% Хэвийн
3.5% Хугацаа хэтэрсэн зээл
5.9% Чанаргүй

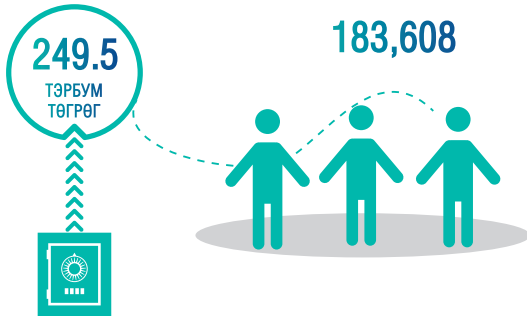
95.2%

Финтек харилцагчид

Санхүүгийн үйлчилгээнд технологийн дэвшил ашиглаж буй ББСБ–уудын зээлийн үлдэгдлийн 90.6 хувь нь хэвийн, 3.5 хувь нь хугацаа хэтэрсэн, 5.9 хувь нь чанаргүй зээлийн үлдэгдэл бүрдүүлж байна.

НОГООН ЗЭЭЛ

Ногоон зээлийн үлдэгдэл: 12 нэр төрлийн ногоон зээлийг 183,608 зээлдэгчид олгосон нь нийт зээлийн үлдэгдлийн 6.1 хувь буюу 249.5 тэрбум төгрөг байна.

	Ногоон зээл (хувиар)	Зээлдэгчдийн ТОО	Нийт зээлийн үлдэгдэл /сая төгрөг/
Эрчим хүчний хангамж, дэд бүтэц	0.0%	13	52.1
Эрчим хүчний үр ашиг	0.1%	80	281.7
Тогтвортой хот төлөвлөлт ба барилга	3.5%	727	8,601.0
Бохирдлыг бууруулах ба сэргийлэх	6.1%	115	15,150.4
Тогтвортой ус, хог хаягдал	0.0%	-	-
Тогтвортой хөдөө аж, ахуй	2.6%	736	6,456.5
Тогтвортой газар ашиглалт ба биологийн олон янз байдал	0.4%	10	1,003.4
Нүүрс хүчлийн хийн ялгарал багатай тээвэр	39.5%	4,831	98,673.8
Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологи	43.7%	177,091	109,158.6
Эрүүл мэнд	0.1%	1	263.5
Боловсрол, Соёл	0.1%	2	200.0
Хүртээмжтэй дэд бүтэц	3.9%	2	9,704.5

ХЭВИЙН
93.3%

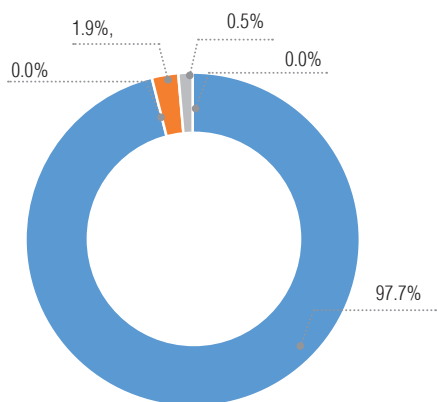

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН
2.5%

ЧАНАРГҮЙ
4.2%

НҮҮРС ХҮЧЛИЙН ХИЙН ЯЛГАРАЛ БАГАТАЙ ТЭЭВЭР

- Цахилгаан тээврийн хэрэгсэл
- Хосолсон хөдөлгүүрт тээврийн хэрэгсэл
- Хэмнэлттэй тээврийн хэрэгсэл
- Дугуй, скүүтэр
- Бусад

ТАЙЛАНТ УЛИРАЛД ОЛГОСОН ЗЭЭЛ

Төрөл	Ногоон зээлийг (хувиар)	Зээлдэгчдийн тоо	Олгосон зээлийн дүн
Эрчим хүчний үр ашиг	0.0%	17	70.8
Тогтвортой хот төлөвлөлт ба барилга	0.8%	128	1,446.4
Бохирдлыг бууруулах ба сэргийлэх	3.1%	47	5,857.2
Тогтвортой хөдөө аж, ахуй	0.7%	22	1,232.0
Тогтвортой газар ашиглалт ба биологийн олон янз байдал	0.2%	3	370.6
Нүүрс хүчлийн хийн ялгарал багатай тээвэр	14.8%	1,870	27,665.2
Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологи	80.0%	368,534	149,733.1
Боловсрол, Соёл	0.1%	2	200.0
Хүртээмжтэй дэд бүтэц	0.4%	2	704.0

Дээр дурдсан 9 нэр төрлийн ногоон бүтээгдэхүүнд нэр бүхий 18 ББСБ 187.3 тэрбум төгрөгийн зээл олгосон.

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

Банк бус санхүүгийн байгууллагын салбарт мөрдөгдөх дараах дүрэм журмуудыг шинэчлэн, нэмэлт өөрчлөлт оруулан баталж Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн санд бүртгүүлэв.

- ББСБ–ууд хөрөнгийн зах зээлд гарч, нээлттэй хувьцаат компани болох, банк банк бус санхүүгийн тодорхой нэр төрлийн үйл ажиллагааг эрхлэх, олон улсаас хөрөнгө оруулалт татах, санхүүгийн шинэ бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ нэвтрүүлэх, үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэхийн хэрээр нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэх, салбарын нягтлан бодох бүртгэлийн арга хандлагыг шинэчлэх, зайлшгүй шаардлага үүссэн.

Иймд “Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”–ыг Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга болон Сангийн сайдын хамтарсан 2023 оны 12 дугаар сарын 08–ны өдрийн А/226/528 тоот тушаалаар шинэчлэн баталсан. ББСБ–ууд энэхүү журмыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01–ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөж байна.

Уг журамд СТОУС–9 Санхүүгийн хэрэглүүр, СТОУС–13 Бодит үнэ цэний хэмжилт, СТОУС 7 Санхүүгийн хэрэглүүр: Тодруулга СТОУС 5 борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө ба зогсоосон үйл ажиллагаа зэрэг СТОУС, НББОУС–ын дагуу санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрөх, ангилах, хэмжих, ажил гүйлгээний бүртгэлийг дэлгэрэнгүй тусгасан.

“Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай” хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх заалтын хэрэгжилт

- Хуульд заасны дагуу 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг хөндлөнгийн аудитаар баталгаажуулах үүргийг 88.5 хувь буюу 514 ББСБ, нийтэд мэдээлэх үүргийг 84.0 хувь буюу 432 ББСБ хэрэгжүүлсэн байна.

“Зээлийн мэдээллийн тухай” хуулийн хэрэгжилт

- ББСБ–ууд нь тус хуульд заасны дагуу Монголбанкнаас олгосон тусгай зөвшөөрөл бүхий зээлийн мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлэх этгээдэд шаардлагатай мэдээллийг өгөх, авах, гэрээ байгуулж мэдээлэл солилцох үүрэгтэй.
- Зээлийн үйл ажиллагаа эрхэлж буй 472 ББСБ–ын 99.4 хувь буюу 469 ББСБ нь Монголбанк, “Бүрэн скор ЗМС” ХХК болон “Титан Си Ар Эй ЗМС” ХХК–ийн аль нэгтэй гэрээ байгуулж хамтран ажиллаж байна.

“Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай” хуулийн хэрэгжилт

- Тус хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1–д заасны дагуу нэр бүхий 76 ББСБ, 3,708 удаагийн тохиолдлоор, 470.3 тэрбум төгрөгийг, мөн зүйлийн 7.2–т заасны дагуу нэр бүхий 4 ББСБ, 199 удаагийн тохиолдлоор, 2.1 тэрбум төгрөгийг Монголбанкны СМА–нд тус тус мэдээлж, хууль тогтоомжоор хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлсэн.

“Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам”–ын хэрэгжилт

- 2024 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар нийт 516 ББСБ–аас 1,293.0 сая төгрөгийн зохицуулалт үйлчилгээний хөлс төлөхөөс 89.1 хувь буюу 1,152.1 сая төгрөгийг 461 ББСБ Санхүүгийн зохицуулах хорооны холбогдох дансанд төвлөрүүлсэн байна.

ГАДААД ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

Санхүүгийн зохицуулах хороо нь бодлого зохицуулалтын чиглэлээр дараах олон улсын байгууллага, холбоодтой хамтран ажиллаж байна.

- Олон улсын Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэгийн Хэрэглэгчийг чадавхжуулах, зах зээлийг зохицуулах ажлын хэсгийн 27 дахь удаагийн, Хүртээмжтэй ногоон санхүү ажлын хэсгийн 10 дахь удаагийн уулзалтуудад Монгол Улсыг төлөөлж Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөллүүд Бүгд Найрамдах Фижи Улсын Нади хотод 2024 оны 03 дугаар сарын 04–08–ны өдрүүдэд оролцов. Уулзалтын үеэр хүртээмжтэй, ногоон санхүүгийн салбарыг хөгжүүлэх уур амьсгалын өөрчлөлт тухайн улсад хэрхэн нөлөөлж үүний хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээнүүдийн талаар хуралд оролцогчид мөн гишүүн байгууллагууд туршлага, судалж, санал солилцсон бөгөөд цаашид энэ чиглэлд хамтран ажиллахаа илэрхийллээ. Мөн тогтвортой хөгжлийн хүрээнд ЖДҮ–ийг хэрхэн дэмжиж болох, ногоон зээлийн эрсдэлийн баталгаа гаргах боломж, ногоон таксономийг хэрэглээнд нэвтрүүлэх явцын талаар хэлэлцсэн. Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн хүрээнд авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээний талаар танилцуулав.
- Олон улсын санхүүгийн корпораци (ОУСК), Монголын банк бус санхүүгийн байгууллагуудын холбоо (МББСБХ)–той хамтран ББСБ–уудад зориулсан Монгол Улс дахь БОНЗ–ын чиг хандлага, тулгамдаж буй асуудал, тогтвортой санхүүжилтийг нэвтрүүлэх хүчин зүйл, үндсэн бүрэлдэхүүн, БОНЗ–ын болон уур амьсгал, байгаль орчинтой холбоотой эрсдэлийн удирдлага, ногоон, тогтвортой санхүүжилтийн талаарх суурь ойлголт олгох сургалтыг 2024 оны 03 дугаар сарын 13–15–ны өдрүүдэд зохион байгуулав.
- Тогтвортой байдлын чиглэлээр Монгол Улсад төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, тогтвортой байдлын тайлагналын чиглэлээр шинэ стандарт, чиг хандлагатай холбоотой оролцогч талуудад тулгарч буй бодит бэрхшээлүүд, тэдгээрийг хэрхэн шийдвэрлэх арга замыг хамтран эрэлхийлэх зорилготой дугуй ширээний уулзалтад 2024 оны 04 дүгээр сарын 29–ний өдөр оролцож Санхүүгийн зохицуулах хорооны байр суурийг илэрхийлж санал солилцов.
- ТоС Холбоо, Монголбанк, Санхүүгийн зохицуулах хороо, болон олон улсын түнш (GCF/TDBM, CTIF, UNDP, ESCAP, FC4S, IFC) байгууллагууд хамтарч “Тогтвортой байдал, хүрээлэн буй орчин, уур амьсгалын тайлагналын семинар, хэлэлцүүлэг” арга хэмжээг 2024 оны 04 дүгээр сарын 30–ны өдөр зохион байгуулав.

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШОО

Нийт хөрөнгө

316.2 тэрбум төгрөг

Хөрөнгийн өсөлт **15.2%**

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Нийт салбар **61**

Нийт гишүүдийн
73,293

Хүртээмжтэй байдал

Нийт хадгаламж

219.9
тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Цэвэр ашиг

1.9

тэрбум төгрөг

Улсад татан
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ

1.1

тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Нийт зээлд эзлэх чанаргүй
зээлийн хувь

3.1%

Мөнгөн хөрөнгийн нийт
хөрөнгөд эзлэх хувь

22.7%

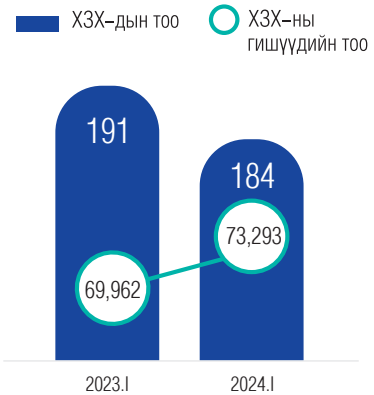
Бодлого зохицуулалт

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

ХЗХ–ДЫН ТОО БА ГИШҮҮД

- Хадгаламж, зээлийн хоршоо (ХЗХ)–ны тоог өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7–оор буюу 3.7 хувиар буурч 184 боллоо.
- ХЗХ–дын гишүүний тоо өмнөх оны мөн үед 69,962 байсан бол тайлант улиралд 4.8 хувиар өсөж 73,293 болжээ.
- Харин 2020 оны мөн үетэй харьцуулбал ХЗХ–ны тоо 27.6 хувиар, гишүүний тоо 1.9 хувиар тус тус буурсан.

АЖИЛЛАГСАД

651

Өнгөрсөн оны мөн үеэс 5.0 хувиар буурсан.

НИЙТ ГИШҮҮДИЙН

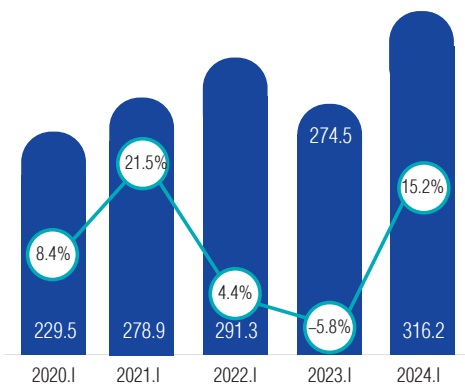
31,619

ЗЭЭЛДЭГЧ

45,624

ХАДГАЛАМЖ
ЭЗЭМШИГЧ

■ Нийт хөрөнгө /тэрбум төгрөг/ ○ Нийт хөрөнгийн өсөлт /хувь/

НИЙТ ХӨРӨНГӨ, ТҮҮНИЙ ӨСӨЛТ

- Нийт хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 15.2 хувиар, 2020 оны мөн үеэс 37.7 хувиар тус тус өсөж 316.2 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

НИЙТ ЗЭЭЛ

220.3

ТЭРБУМ ТӨГРӨГ

НИЙТ ХАДГАЛАМЖ

219.9

ТЭРБУМ ТӨГРӨГ

НИЙТ ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Салбарын нийт хөрөнгийн

- 88.6 хувийг 1 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгөтэй 33 ХЗХ;
- 5.1 хувийг 500 саяас 1 тэрбум төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 22 ХЗХ;
- 6.3 хувийг 500 сая төгрөгөөс доош хөрөнгөтэй 129 ХЗХ эзэлж байна.

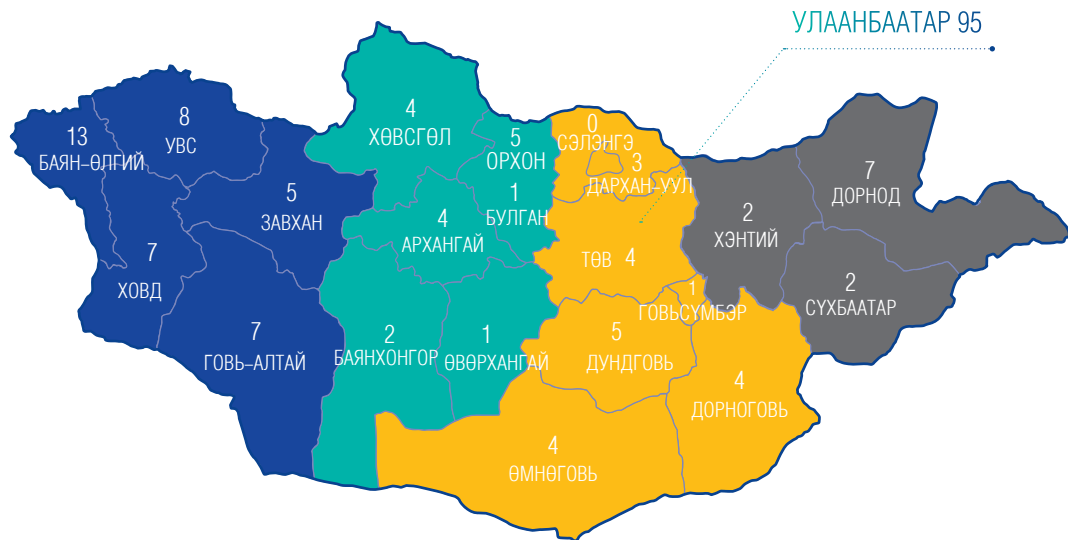
Тайлангийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

Нийт хөрөнгийн дүн	316.2	100.0%
Эргэлтийн хөрөнгө	312.0	98.7%
Мөнгөн хөрөнгө	71.7	22.7%
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	0.8	0.3%
Зээл /цэврээр/	214.8	67.9%
Авлага	19.6	6.2%
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	4.1	1.3%
Өмчлөх бусад хөрөнгө /цэврээр/	0.9	0.3%
Эргэлтийн бус хөрөнгө	4.2	1.3%
Үндсэн хөрөнгө /цэврээр/	4.0	1.3%
Биет бус хөрөнгө /цэврээр/	0.2	0.1%
Хөрөнгө оруулалт ба бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	0.0	0.0%
Нийт өр төлбөр ба өөрийн хөрөнгийн дүн	316.2	100.0%
Өр төлбөр	244.9	77.5%
Хадгаламж	219.9	69.6%
Богино хугацаат зээл	3.4	1.1%
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	20.5	6.5%
Урт хугацаат өр төлбөр	1.0	0.3%
Өөрийн хөрөнгө	71.3	22.5%
Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	28.3	8.9%
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.2	0.1%
Хоршоологчдын өмч	42.7	13.5%

- Нийт хөрөнгийн 98.7 хувь нь эргэлтийн хөрөнгө, үлдсэн 1.3 хувь нь эргэлтийн бус хөрөнгө байна.
- Эргэлтийн хөрөнгийн бүрдлийг нийт хөрөнгөд эзлэх хувиар задалбал 22.7 хувийг мөнгөн хөрөнгө, 67.9 хувийг цэвр зээл, 6.2 хувийг авлага, 1.3 хувийг бусад хөрөнгө, 0.3 хувийг өмчлөх бусад хөрөнгө, 0.3 хувийг богино хугацаат хөрөнгө оруулалт бүрдүүлж байна.
- Эх үүсвэрийн хувьд нийт хөрөнгийн 77.5 хувийг өр төлбөр, 22.5 хувийг өөрийн хөрөнгө бүрдүүлж байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

БАРУУН БҮС

40 ХЗХ

8 САЛБАР

ХАНГАЙН БҮС

17 ХЗХ

18 САЛБАР

ТӨВИЙН БҮС

21 ХЗХ

20 САЛБАР

ЗҮҮН БҮС

11 ХЗХ

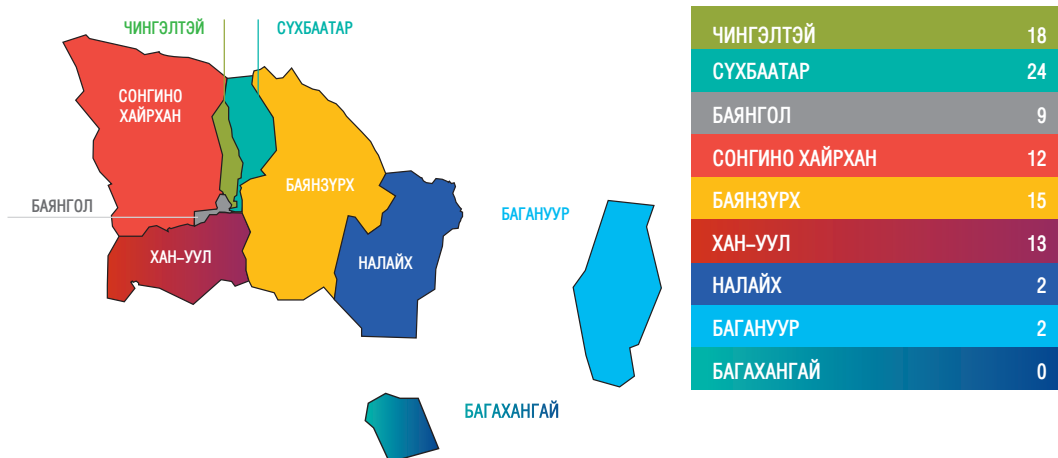
11 САЛБАР

УЛААНБААТАР

95 ХЗХ

4 САЛБАР

- 95 ХЗХ нь Улаанбаатар хотод, 89 ХЗХ нь орон нутагт бүртгэлтэй байна.
- Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын 44.9 хувь нь баруун бүсэд, 23.6 хувь нь төвийн бүсэд, 19.1 хувь нь хангайн бүсэд, 12.4 хувь нь зүүн бүсэд байршжээ.
- Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй 95 ХЗХ-ны 95.8 хувь нь төвийн зургаан дүүрэгт, 4.2 хувь нь алслагдмал гурван дүүрэгт байршиж байна.

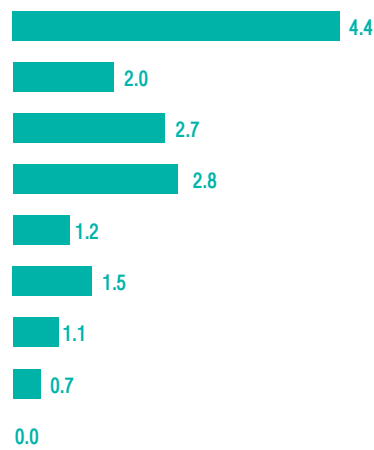

“Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (AFI)”-ийн улс орнуудын санхүүгийн хүртээмжийг үнэлэх үндсэн индикаторуудыг¹ ашиглан салбарын хүртээмжтэй байдлыг хөдөлмөрийн насны буюу 18–64 насны 10,000 хүнд ногдох, 1,000 аж ахуйн нэгж (ААН)-д ногдох ХЗХ-дын тоогоор тооцоолоход дараах байдалтай байна.

10 000 хүнд ногдох ХЗХ-ны тоо

1 000 ААН-д ногдох ХЗХ-ны тоо

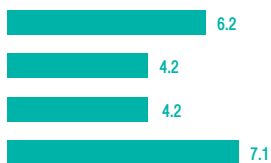
- 1,000 ААН-д ногдох ХЗХ-ны тоогоор Налайх дүүрэг 2.8, Багануур 4.4 үзүүлэлттэйгээр тус тус тэргүүлж байгаа бол Баянгол дүүрэг 0.7 гэсэн үзүүлэлттэйгээр хамгийн доогуур жагсаж байна.
- 10,000 хүнд ногдох ХЗХ-ны тоогоор Сүхбаатар, Чингэлтэй, Багануур дүүргүүд тус тус 2.9, 2.4, 1.2 гэсэн үзүүлэлтээр тэргүүлж байна.

¹ <https://www.afi-global.org/sites/default/files/publications/fidwg-core-set-measuring-fi.pdf>

10 000 хүнд ногдох ХЗХ-ны тоо

1 000 ААН-д ногдох ХЗХ-ны тоо

Хүртээмжийн үзүүлэлтийг 4 бүсээр ангилахад баруун бүс 10,000 хүнд ногдох, 1,000 ААН-д ногдох ХЗХ-дын тоогоор бусад бүсээс илүү үзүүлэлттэй байна.

Нэг гишүүнд ногдож буй дундаж зээл

ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРТЭЭМЖ

- Улсын хэмжээнд 18–64 насны 62 хүн тутмын нэг нь ХЗХ-нд гишүүнчлэлтэй, зээлийн үйлчилгээ хүртжээ.
- Дээрх үзүүлэлт орон нутагт 61 хүн тутмын нэг бол Улаанбаатар хотын хэмжээнд 63 хүнд нэг тохиож байна.
- Улсын хэмжээнд ХЗХ-ноос зээл авсан гишүүн дунджаар 7.0 сая төгрөгийн зээлтэй.
- Улаанбаатар хотын хэмжээнд энэ дүн 11.0 сая төгрөг, орон нутагт 3.4 сая төгрөг байна.

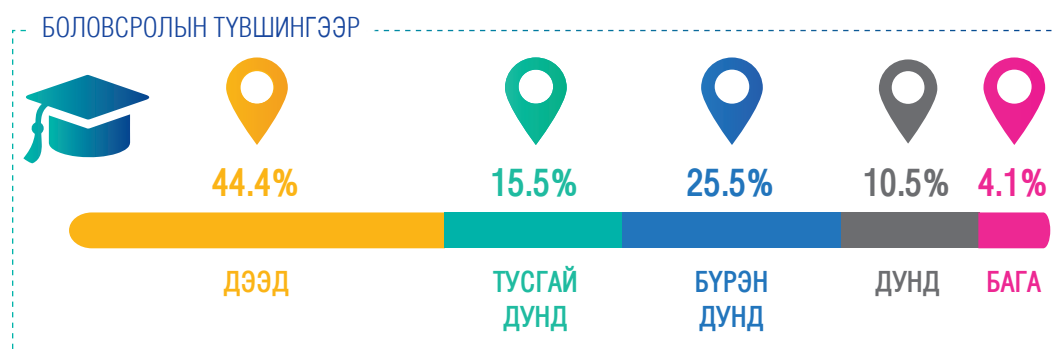
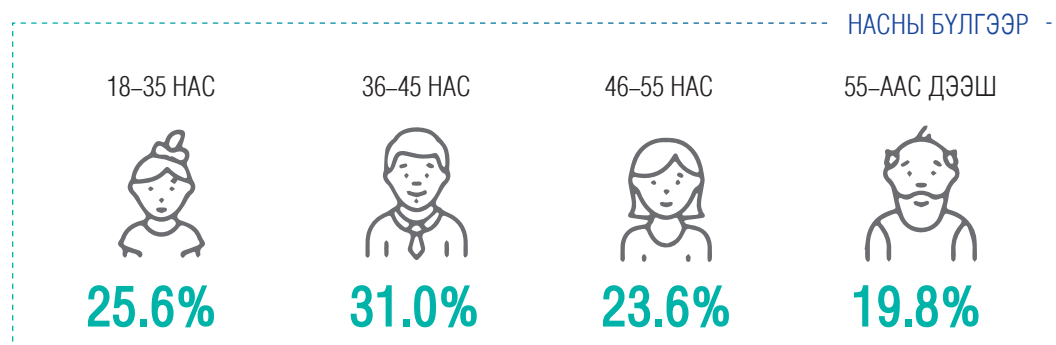
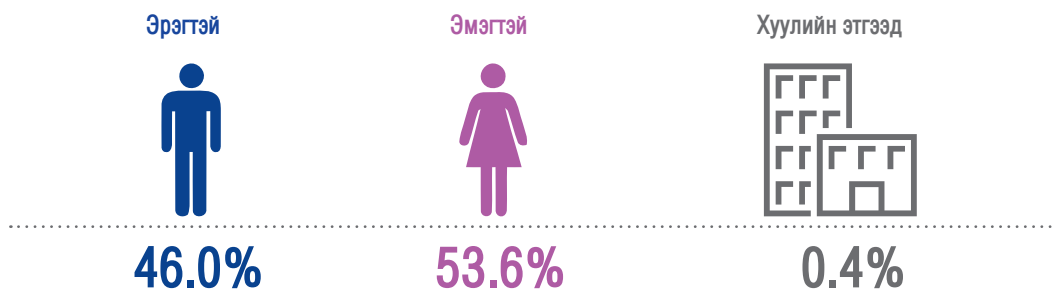
ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРТЭЭМЖ

- Улсын хэмжээнд 18–64 насны 43 хүн тутмын нэг нь ХЗХ-нд хадгаламжаа байршуулжээ.
- Дээрх үзүүлэлт орон нутагт 47 хүнд нэг, Улаанбаатар хотын хэмжээнд 31 хүнд нэг тохиож байна.
- Улсын хэмжээнд ХЗХ-нд хадгаламж эзэмшигч гишүүн дунджаар 4.8 сая төгрөгийн хадгаламжтай.
- Улаанбаатар хотын хэмжээнд энэ дүн 7.2 сая төгрөг, орон нутагт 2.2 сая төгрөг байна.

Нэг гишүүнд ногдож буй хадгаламжийн дундаж хэмжээ

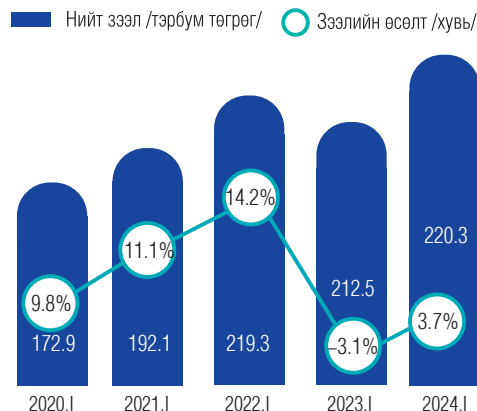
ХЗХ-НЫ ГИШҮҮДИЙН ХҮРТЭЭМЖ

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ХЗХ–ДЫН ЗЭЭЛ

- Зээлийн үлдэгдэл дүн 220.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 7.8 тэрбум төгрөгөөр буюу 3.7 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- 2020 оны мөн үетэй харьцуулбал нийт зээл 47.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 27.4 хувиар нэмэгджээ.
- Цэвэр зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 3.3 хувиар өсөж 214.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол зээлийн эрсдэлийн сангийн хэмжээ 17.4 хувиар өсөж 5.4 тэрбум төгрөг болсон.

ХЭВИЙН

93.1%

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН

3.8%

ЧАНАРГҮЙ

3.1%

ХЗХ–ДЫН ЗЭЭЛИЙН ЧАНАР

- Хэвийн зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 4.3 хувиар буурч 205.1 тэрбум төгрөгт хүрлээ.
- Нийт зээлийн 93.1 хувийг хэвийн зээл эзэлж байна.
- Хугацаа хэтэрсэн зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 1.2 хувиар буурч 8.3 тэрбум төгрөгт боллоо.
- Чанаргүй зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 8.1 хувиар буурч 6.9 тэрбум төгрөгт хүрэв.
- 2020 оны мөн үетэй харьцуулахад чанаргүй зээлийн дүн 0.5 тэрбум төгрөгөөр буюу 6.8 хувиар буурчээ.

ХЗХ–ДЫН ЗЭЭЛИЙН ЗОРИУЛАЛТ

- Нийт зээлийн 23.5 хувь нь хэрэглээ болон түүнд холбогдох бусад зориулалтаар, 11.9 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарт, 9.2 хувь нь санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагааны зориулалтаар олгогдсон байна.
- Нийт эргэн төлөгдсөн зээлийн 19.9 хувь нь хэрэглээ болон түүнд холбогдох бусад зориулалтаар, 12.5 хувь нь бөөний болон жижиглэнгийн худалдааны үйл ажиллагаа, 8.3 хувь нь санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаанд зориулж олгосон зээлээс төлөгджээ.

ТӨЛӨГДСӨН ЗЭЭЛ

ОЛГОСОН ЗЭЭЛ

Хэрэглээ, цалин, тэтгэвэр, хадгаламж барьцаалсан зээл

19.9% 23.5%

Бөөний, жижиглэн худалдаа

12.5% 11.9%

Санхүүгийн, даатгалын үйл ажиллагаа

8.3% 9.2%

ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур

5.3% 6.2%

Машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ

4.0% 3.6%

Барилга

2.6% 4.5%

Байр орон сууц, хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа

3.1% 3.1%

Боловсруулах үйлдвэр

1.2% 0.9%

Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн үйл ажиллагаа

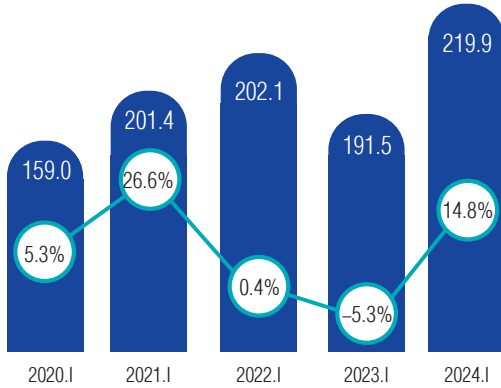
0.9% 0.7%

Бусад

42.2% 36.4%

■ Нийт хадгаламж /тэрбум төгрөг/ ○ Хадгаламжийн өсөлт /хувь/

ХЗХ-ДЫН ХАДГАЛАМЖ

- ХЗХ-дын хадгаламжийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 14.8 хувиар өсөж 219.9 тэрбум төгрөг боллоо.
- 2020 оны мөн үетэй харьцуулбал 60.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 38.3 хувиар нэмэгджээ.

НИЙТ ХАДГАЛАМЖ

- 98.0 хувийг хугацаатай хадгаламж, 2.0 хувийг хугацаагүй хадгаламж бүрдүүлж байна.

98.0%

ХУГАЦААТАЙ

2.0%

ХУГАЦААГҮЙ

183 ХЗХ

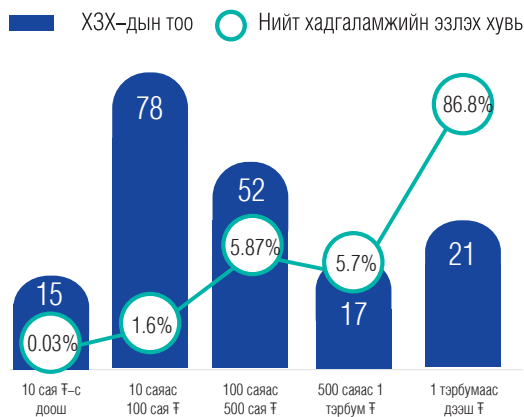

1 ХЗХ

- ХЗХ-дын 99.5 хувь буюу 183 ХЗХ нь 219.9 тэрбум төгрөгийн хадгаламж төвлөрүүлсэн.
- Үлдсэн 0.5 хувь буюу 1 ХЗХ хадгаламж татаагүй байна.

НИЙТ ХАДГАЛАМЖИД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

- 1 тэрбумаас дээш төгрөгийн хадгаламжтай 21 ХЗХ 191.0 тэрбум төгрөгийн хадгаламж татан төвлөрүүлсэн нь салбарын нийт хадгаламжийн 86.8 хувийг;
- 10 саяас 1 тэрбум төгрөгийн хадгаламжтай 147 ХЗХ 28.9 тэрбум төгрөгийн хадгаламж татан төвлөрүүлсэн нь салбарын нийт хадгаламжийн 13.17 хувийг;
- 10 саяас доош төгрөгийн хадгаламжтай 15 ХЗХ 0.03 тэрбум төгрөгийн хадгаламж татан төвлөрүүлсэн нь салбарын нийт хадгаламжийн 0.03 хувийг тус тус бүрдүүлж байна.
- Огт хадгаламж татаагүй 1 ХЗХ байна.

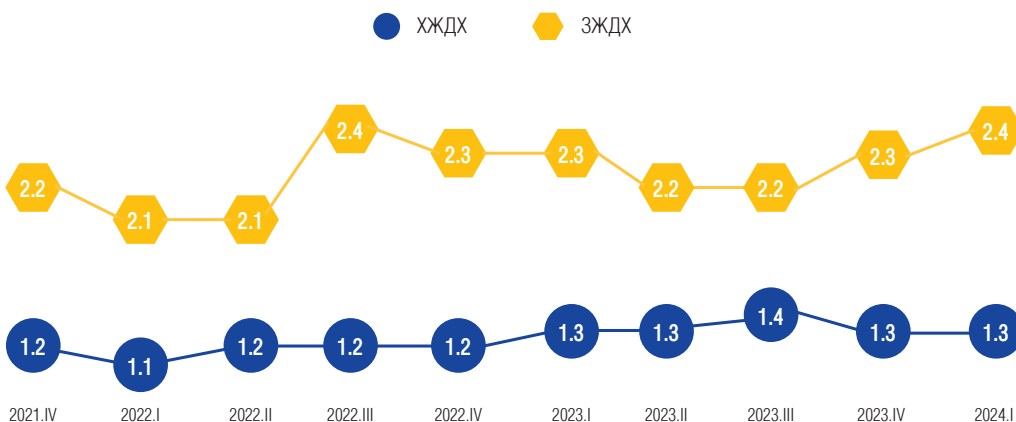
1.3%

Хугацаатай хадгаламжийн жигнэсэн дундаж сарын хүү

2.4%

Зээлийн жигнэсэн дундаж сарын хүү

ОРЛОГО

ХЗХ–дын хүүгийн орлого өнгөрсөн онтой харьцуулахад 14.3 хувиар өсөж 16.7 тэрбум төгрөгт хүрлээ. Үүнд;

- Зээлийн хүүгийн орлого 86.3 хувь буюу 14.5 тэрбум төгрөг;
- Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан хүүгийн орлого 12.7 хувь буюу 2.1 тэрбум төгрөг;
- Зээлийн нэмэгдүүлсэн хүүгийн орлого 0.9 хувь буюу 147.7 сая төгрөг;
- Үнэт цаасны хүүгийн орлого 0.1 хувь буюу 8.9 сая төгрөг.

ЗАРДАЛ

ХЗХ–дын хүүгийн зардал өнгөрсөн онтой харьцуулахад 14.8 хувиар өсөж 9.8 тэрбум төгрөгт хүрлээ. Үүнд:

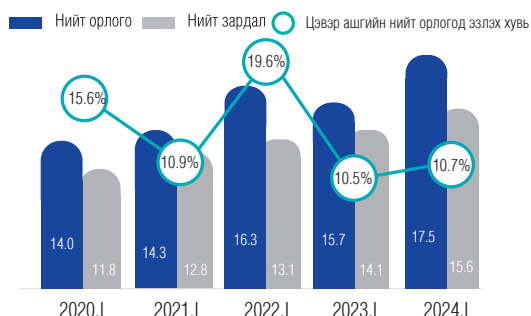
- Хадгаламжийн хүүгийн зардал 98.2 хувь буюу 9.6 тэрбум төгрөг;
- Банк, санхүүгийн байгууллагад төлсөн хүүгийн зардал 1.7 хувь буюу 0.2 тэрбум төгрөг;
- Бусад хүүгийн зардал 0.1 хувь буюу 15.1 сая төгрөг байна.

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

ХЗХ-ДЫН ОРЛОГО, ЗАРДАЛ

- ХЗХ-ны салбар 17.5 тэрбум төгрөгийн орлого олж, 15.6 тэрбум төгрөг зарцуулж, 1.9 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан.
- Цэвэр ашгийн нийт орлогод эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 0.2 пунктээр өсөж 10.7 хувьд хүрчээ.

НИЙТ БОЛОН ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨГӨӨЖ

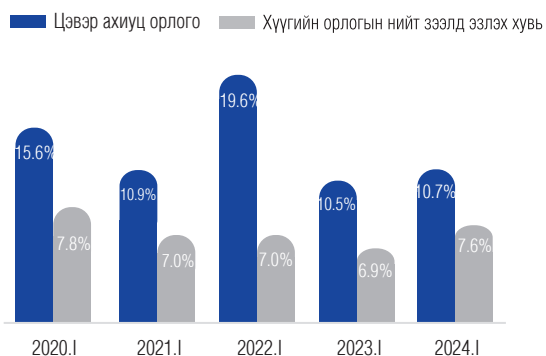
- Татварын дараах цэвэр ашгаар тооцоолоход ХЗХ-дын өөрийн хөрөнгийн өгөөж нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.2 пунктээр буурч 2.6 хувьд хүрлээ.
- Нийт хөрөнгийн өгөөж нь 0.6 хувь болов.

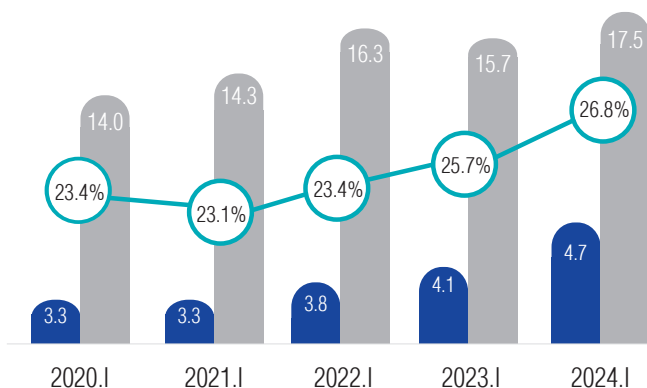
- ХЗХ-д НДШ-д 0.6 тэрбум төгрөг, ХАОАТ-т 0.2 тэрбум төгрөг, ААН-ийн орлогын албан татварт 0.3 тэрбум төгрөг буюу нийт 1.1 тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлсэн байна.

ГОЛЛОХ ХАРЬЦААНУУД

- Хүүгийн орлогын нийт зээлд эзлэх хувь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 0.7 пунктээр өсөж 7.6 хувьд хүрлээ.
- Цэвэр орлогыг нийт орлогод харьцуулан тооцдог цэвэр ахиуц ашгийн харьцаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.2 пунктээр өсөж 10.7 хувь болжээ.

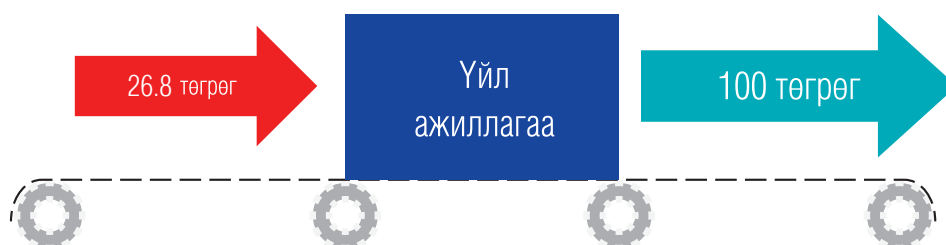

■ Үйл ажиллагааны зардал ■ Нийт орлого ○ Үйл ажиллагааны зардал / Нийт орлого

ЗАРДАЛ ОРЛОГЫН ХАРЬЦАА

- ХЗХ-дын 100.0 төгрөгийн орлого тутамд 26.8 төгрөгийн үйл ажиллагааны зардал ногдож байна.

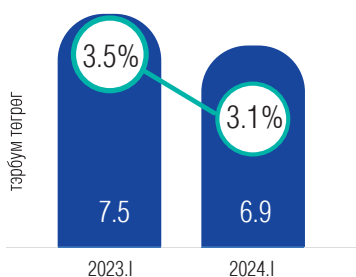

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

ХЗХ нь өөрийн үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэлийг дараах үндсэн 4 үзүүлэлт /PEARLS аргачлал/-ийн дагуу тооцож, мөрдлөг болгон ажилладаг. Үүнд:

1. Хөрөнгийн чанарын болон хамгаалалтын үзүүлэлт;
2. Үр ашигтай санхүүгийн бүтцийн үзүүлэлт;
3. Өгөөж, зардлын хувь хэмжээний үзүүлэлт;
4. Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын үзүүлэлт.

■ Чанаргүй зээл /тэрбум төгрөг/ ○ Нийт зээлд эзлэх чанаргүй зээлийн хувь

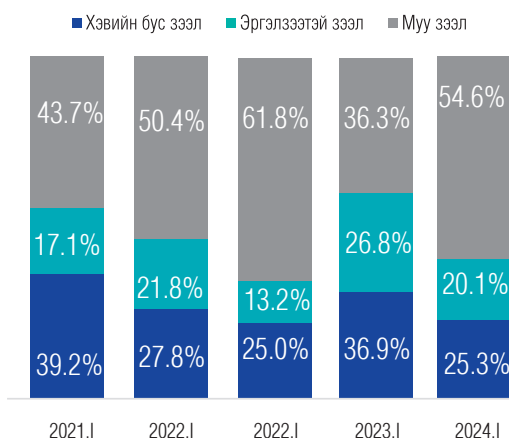

ХЗХ-ДЫН ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛ

- Чанаргүй зээлийн дүн өмнөх оны мөн үеэс 0.6 тэрбум төгрөгөөр буурч 6.9 тэрбум төгрөг боллоо.
- Нийт зээлд эзлэх чанаргүй зээлийн хувь өмнөх оны мөн үеэс 0.4 пунктээр буурч 3.1 хувьд хүрсэн. ХЗХ-дын мөрдөж буй зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтээр энэхүү үзүүлэлт 5 хувиас бага байх ёстой.

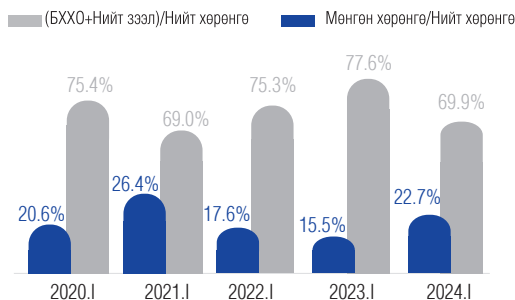
ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН АНГИЛАЛ

- Чанаргүй зээлийн ангилал дахь хэвийн бус зээлийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 11.6 пунктээр буурч 25.3 хувь болжээ.
- Эргэлзээтэй зээлийн хувьд өмнөх оны мөн үеэс 6.7 пунктээр буурч 20.1 хувьд хүрсэн бол муу зээл 18.3 пунктээр өсөж 54.6 хувьд хүрлээ.

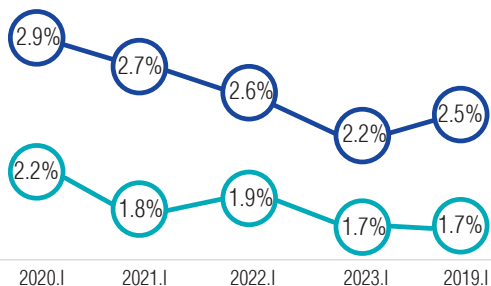

ХЗХ–ДЫН ХӨРВӨХ ЧАДВАР:

- ХЗХ–дын нийт мөнгөн хөрөнгө болон нийт хөрөнгийн харьцаа 22.7 хувьтай байна.
- Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт болон нийт зээлийн нийлбэрийг нийт хөрөнгөд харьцуулсан үзүүлэлт 69.9 хувь боллоо.

- Зээлийн эрсдэлийн сангийн нийт зээлд эзлэх хувь
- Зээлийн эрсдэлийн сангийн нийт хөрөнгөд эзлэх хувь

ЗЭЭЛИЙН ЭРСДЭЛИЙН САН

- ХЗХ–дын зээлийн эрсдэлийн сангийн нийт зээлд эзлэх хувь 2.5 хувь, харин нийт хөрөнгөд эзлэх хувь 1.7 хувь байна.

Харьцаа	Зохистой хувь	Жилийн эцэс
Бусдаас авсан зээл/Нийт зээл	<20%	2.0%
Нийт хадгаламж/Нийт хөрөнгө	20%–80%	69.6%
Цэвэр зээл/Нийт хөрөнгө	60%–85%	67.9%
Хоршоологчдын өмч/Нийт хөрөнгө	>5%	13.5%
Нөөцийн сан/Хоршоологчдын өмч	>3%	33.6%
Хадгаламж хамгааллын сан/Хоршоологчдын өмч	>5%	7.4%
Тогтворжилтын сан/Хоршоологчдын өмч	>5%	7.3%
Үйл ажиллагааны зардал/Нийт хөрөнгө	<15%	1.5%

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- “Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуй нэгж, байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ыг баталсан. Журамд санхүүгийн тайлагналын болон нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрөх, ангилах, хэмжих талаар дэлгэрэнгүй тусгаж, мөн эрсдэлийн санг ангилах, бүртгэлийн арга хандлагыг нарийвчлан зохицуулж, санхүүгийн тайлангийн маягт, тодруулга бэлтгэх заавар, дансны жагсаалтыг шинэчилсэн.
- Журам шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор Сангийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын хамтарсан 2012 оны 232/216 дугаар “Заавар, дансны жагсаалт, аргачлал болон маягт батлах тухай” тушаалыг Сангийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын хамтарсан 2024 оны 03 дугаар сарын 28-ны өдрийн 50/144 тоот тушаалаар хүчингүй болгосон.
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2024 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдрийн 148 дугаар тушаалаар “Хадгаламж, зээлийн хоршооны дотоод хяналтын шалгах хуудас”-ыг баталсан. Уг хяналтын хуудсыг хяналтын зөвлөл нь удирдлага болон өөрийн хадгаламж, зээлийн хоршооны эрсдэлийг тогтмол үнэлж, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, учирч болзошгүй эрсдэлийг бууруулах хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулж ажиллах боломжтой болсон.

ГАДААД ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын хадгаламж, зээлийн хоршоодын үндэсний холбоо хооронд байгуулсан харилцан ойлголцлын санамж бичгийн 2023 оны хэрэгжилтийг дүгнэж, 2024 онд хамтран хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөсөн.

ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САН

Нийт хөрөнгө

293.3
тэрбум төгрөг

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Нэг батлан даалтын
дундаж хэмжээ

104.6
сая төгрөг

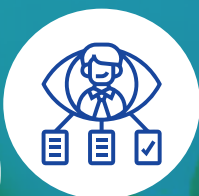
Хүртээмжтэй байдал

Ирүүлсэн
хүсэлтийн тоо

170

Зөвшөөрөгдсөн
хүсэлтийн тоо

150

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Нийт орлого

2.0 тэрбум төгрөг

Тайлант үеийн алдагдал

(2.3) тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

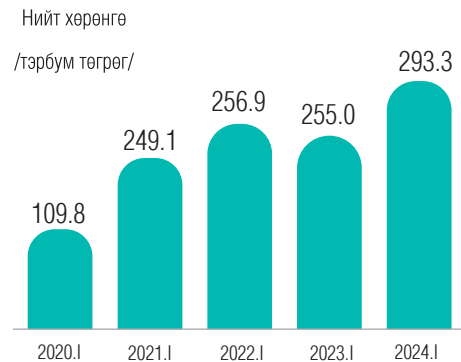
Чанаргүй батлан
даалтын эзлэх хувь

5.3%

САНХҮҮГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

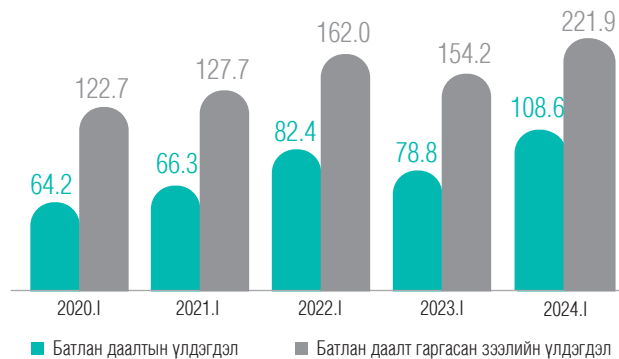

Сангийн нийт хөрөнгийн хэмжээ 293.3 тэрбум төгрөг хүрч өмнөх оны мөн үеэс 15.0 хувиар буюу 38.3 тэрбум төгрөгөөр өссөн.

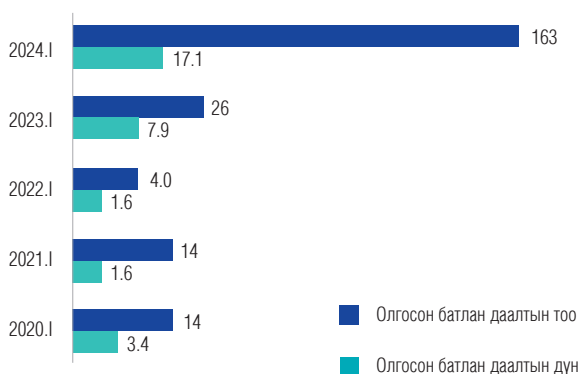

- Сангийн батлан даалтын үлдэгдэл 108.6 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 37.8 хувиар буюу 29.8 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдэв.
- Батлан даалт гаргасан зээлийн үлдэгдэл өмнөх оны мөн үеэс 43.9 хувиар буюу 67.7 тэрбум төгрөгөөр өсч 221.9 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

Батлан даалт болон батлан даалттай зээлийн үлдэгдэл /тэрбум төгрөг/

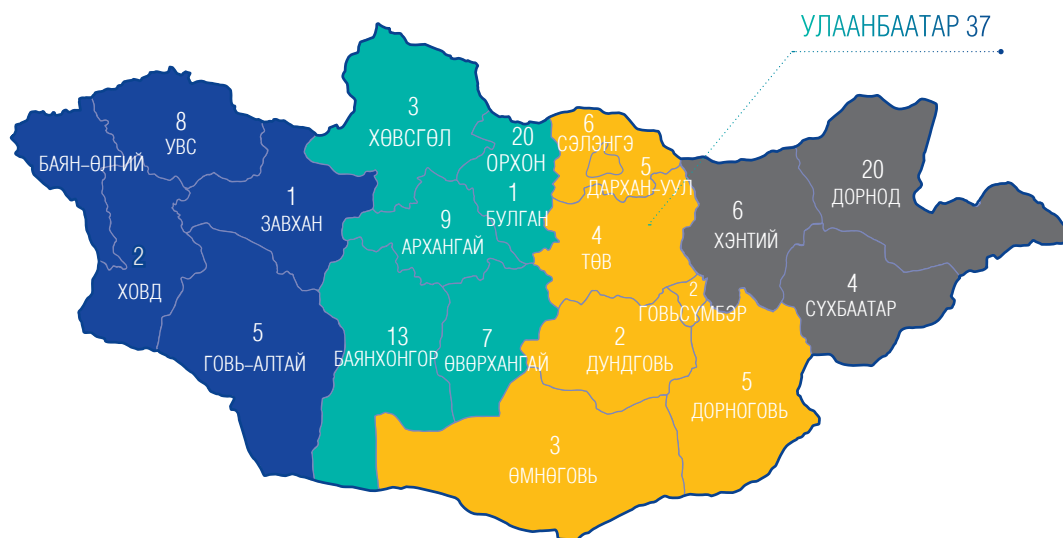

Шинээр олгосон батлан даалтын дүн /тэрбум төгрөг/

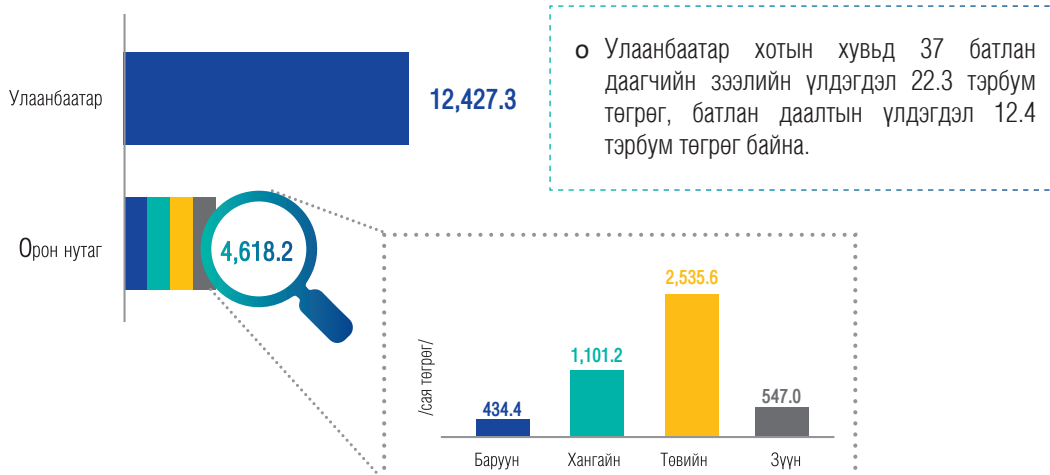

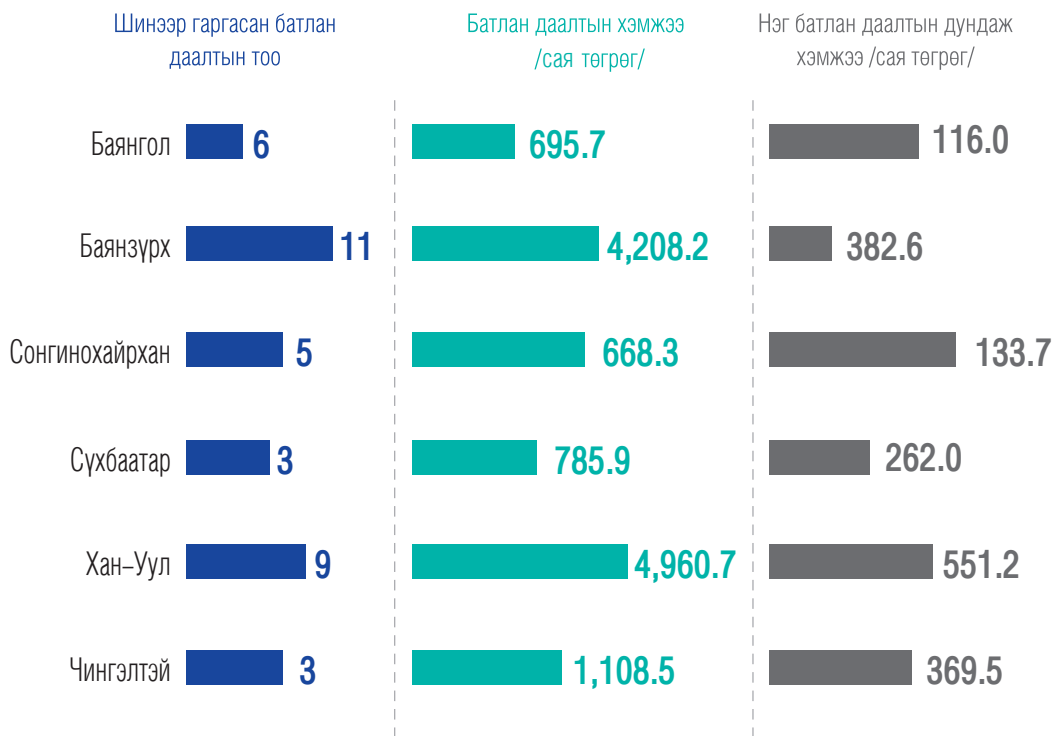
- Нийт 17.1 тэрбум төгрөгийн 163 батлан даалтыг шинээр гаргасан нь өмнөх оны мөн үеэс 2.2 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

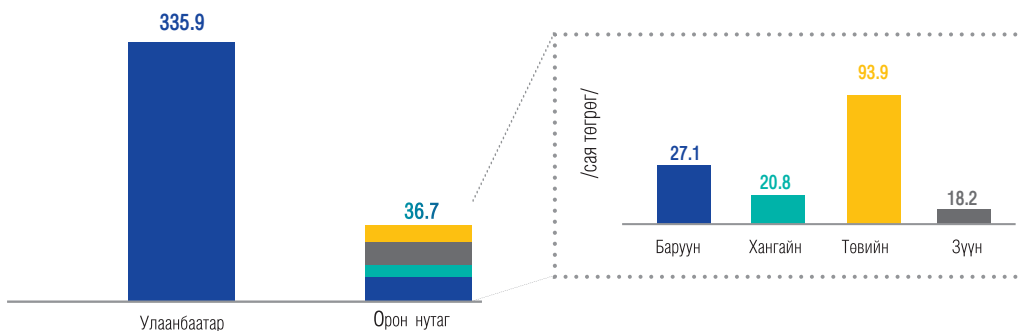
НИЙТ БАТЛАН ДААЛТЫН ХЭМЖЭЭ /сая төгрөгөөр/

НЭГ БАТЛАН ДААЛТЫН ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭ

- Нэг зээлдэгчийн батлан даалтын үлдэгдэл дунджаар Улаанбаатар хотод 335.9 сая төгрөг, орон нутагт 36.7 сая төгрөг, улсын хэмжээнд 104.6 сая төгрөгт хүрэв.
- Бүс нутгуудын хувьд Төвийн бүсэд нэг зээлдэгчид олгосон батлан даалтын дундаж үлдэгдэл хамгийн их буюу 93.9 сая төгрөг байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

	Батлан даалт гаргуулахаар ирүүлсэн хүсэлтийн тоо	Шийдвэрлэгдсэн хүсэлтийн тоо	Эзлэх хувь
2021.I	28	14	50.0%
2022.I	5	4	80.0%
2023.I	29	20	69.0%
2024.I	170	150	88.2%

Батлан даалт гаргуулахаар 170 хүсэлт ирснээс 150 хүсэлт нь зөвшөөрөгдсөн. Ирүүлсэн хүсэлтийн тоо нь өмнөх оны мөн үеэс 5.9 дахин өсжээ.

2024.I

Бөөний болон жижиглэн худалдааны үйл ажиллагаа

44.3%

Боловсруулах үйлдвэр

17.1%

Иргэн

13.5%

Аялал жуулчлал, зочид буудал, зоогийн газар

7.3%

Тээвэр, агуулахын аж ахуй, шуудан холбоо

7.6%

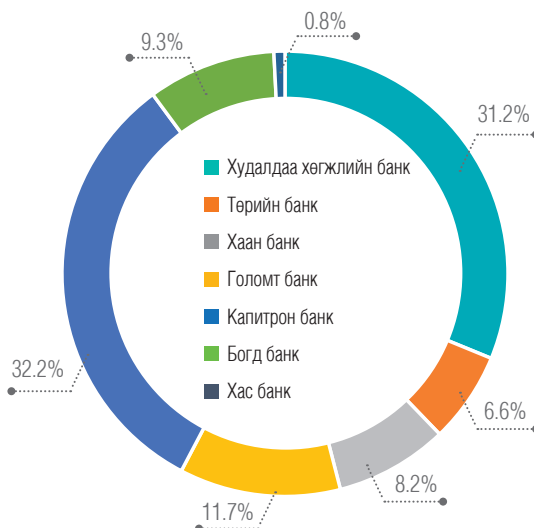
Бусад

10.2%

Нийт олгосон батлан даалтын 44.3 хувийг бөөний болон жижиглэн худалдаа, 17.1 хувийг боловсруулах үйлдвэрлэл, 13.5 хувийг иргэн, 7.3 хувийг аялал жуулчлал, 7.6 хувийг тээвэр, 10.2 хувийг бусад салбар эзэлж байна.

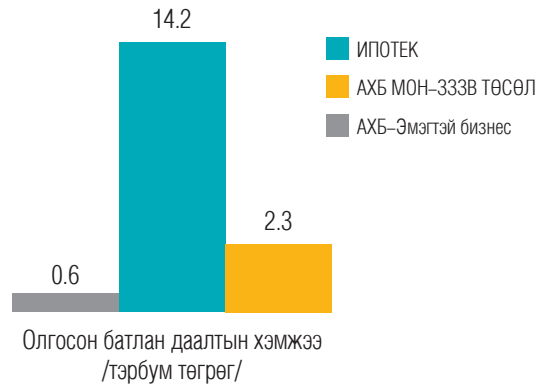
Сангаас олгосон батлан даалтын 32.2 хувийг Капитрон банк, 31.2 хувийг Худалдаа хөгжлийн банк, 11.7 хувийг Голомт банк, 9.3 хувийг Богд банк, 8.2 хувийг Хаан банк, 6.6 хувийг Төрийн банк, 0.8 хувийг Хас банкнаас гаргасан зээл бүрдүүлсэн.

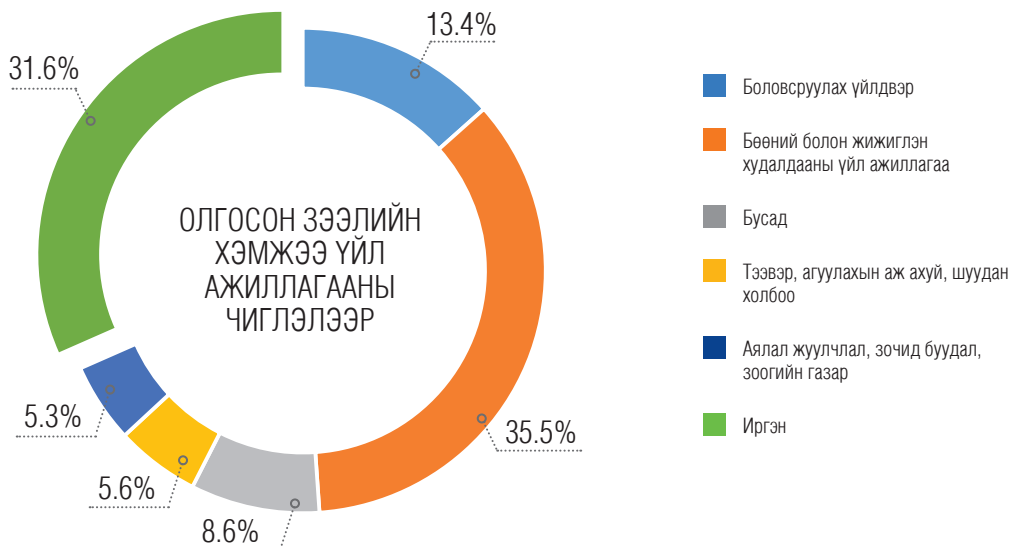
Сангаас олгож буй батлан даалтын эх үүсвэрийн 2.3 тэрбум төгрөгийг ипотекээс 14.2 тэрбум төгрөгийг Азийн хөгжлийн банкны МОН-3338 төслөөс, 0.6 тэрбум төгрөгийг Азийн хөгжлийн банкны эмэгтэй бизнес эрхлэгчдийг дэмжих төсөлд тус тус олгожээ.

- Гаргасан батлан даалтын дундаж хугацаа 225.3 сар буюу 18.8 жил байна.
- Энэ үзүүлэлт нь өмнөх оны мөн үеэс 105.3 сар буюу 8.8 жилээр өссөн үзүүлэлт юм.

225.3
САР

Батлан даалттай олгосон зээлийн хэмжээг хэмжээг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл 31.6 хувь нь иргэнд, 35.5 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдааны үйл ажиллагааны салбарт, 13.4 хувь нь боловсруулах үйлдвэрийн салбарт, 5.6 хувь нь тээврийн салбарт, 5.3 хувь нь аялал жуулчлалын салбарт, 8.6 хувь нь бусад салбарт олгосон байна.

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

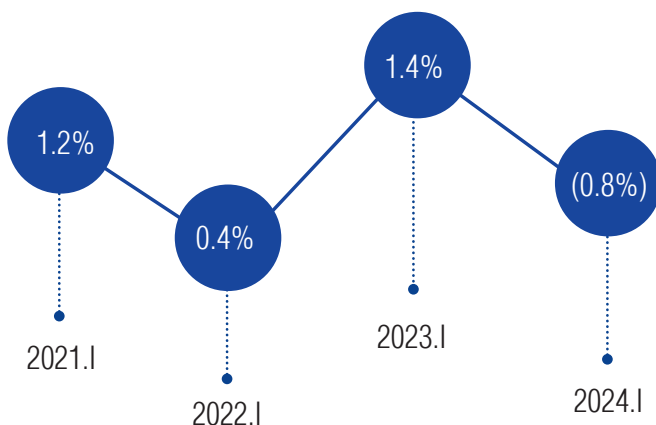
Орлогын бүтэц

Зарлагын бүтэц

Нийт хөрөнгийн өгөөж

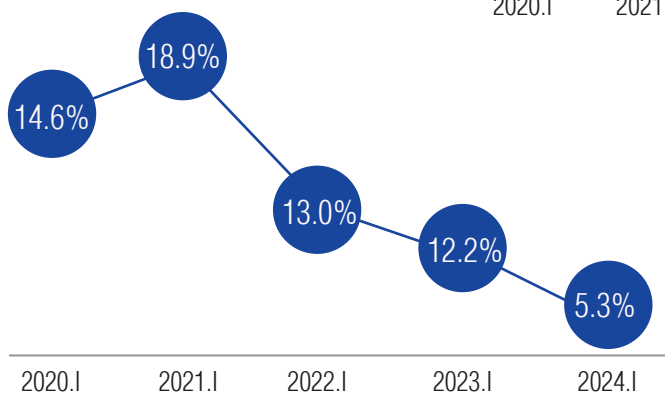
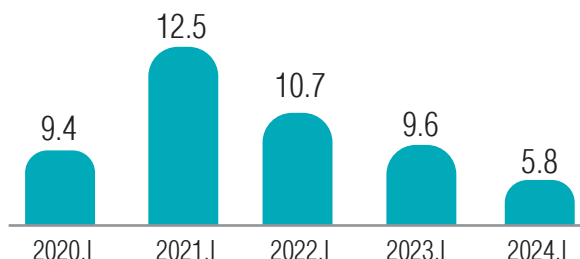

Тайлант улиралд 2.3 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласнаар Сангийн нийт хөрөнгийн өгөөж -0.8 хувь болж өмнөх оны мөн үеэс 2.2 пунктээр буурсан нь төсөл хэрэгжүүлж 3.6 тэрбум төгрөгийн зардал гарсантай холбоотой.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

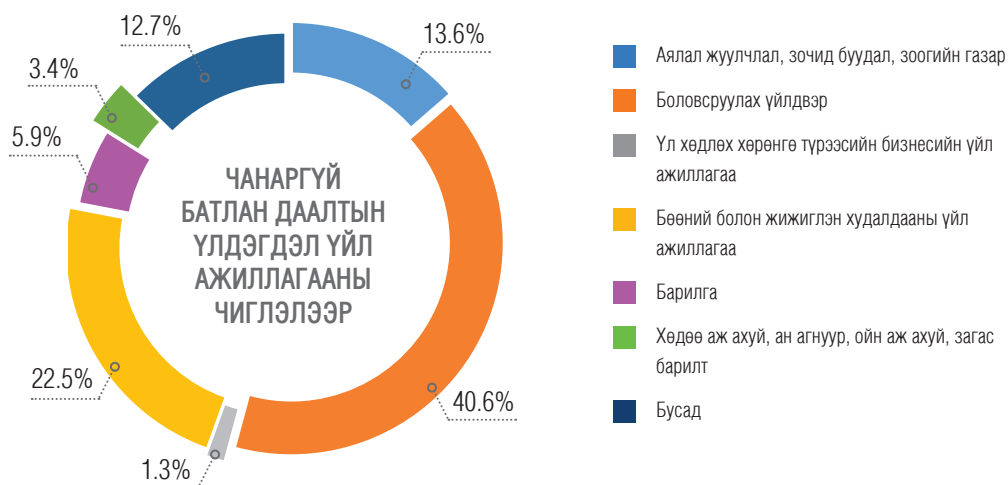
Сангийн чанаргүй батлан даалтын үлдэгдэл 5.8 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

Чанаргүй батлан даалтын үлдэгдэл
/тэрбум төгрөг/

Батлан даалтын нийт үлдэгдэлд эзлэх чанаргүй батлан даалтын хувь 5.3 болж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6.9 пунктээр буурсан.

- Чанаргүй батлан даалтын үлдэгдлийг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл 40.6 хувь нь боловсруулах үйлдвэр, 22.5 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарт, 13.6 хувь нь аялал жуулчлалын салбарт, 1.3 хувь үл хөдлөх хөрөнгө түрээсийн бизнесийн үйл ажиллагаанд, 5.9 хувь нь барилгын салбарт, 3.4 хувь нь хөдөө аж ахуйн салбарт, 16.1 хувь нь бусад салбарт олгосон батлан даалтууд бүрдүүлж байна.

ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН САЛБАР

Зохицуулалттай этгээд

310

Салбарын төлөв

ҮХЭХЗ-ын зуучлалын хэлцэл

508.6
тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Хүртээмжтэй байдал

98.7%

Улаанбаатар хотод үйл
ажиллагаа эрхлэгчид

Бодлого зохицуулалт

ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

Тусгай зөвшөөрөлтэй ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын 463 хувьцаа эзэмшигчдийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 6.7 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцийн хувьд /дүнгээр нь/ 94.0 хувийг иргэд (435 ш), 3.2 хувийг хуулийн этгээд (15 ш), үлдсэн 2.8 хувийг иргэн, хуулийн этгээд (13 ш) хамтран эзэмшиж байна.

НИЙТ ХӨРӨНГӨ

ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын нийт хөрөнгө 251.8 тэрбум төгрөг бөгөөд үүний 220.4 тэрбум төгрөг буюу 87.6 хувийг эргэлтийн хөрөнгө, үлдсэн 31.4 тэрбум төгрөг буюу 12.5 хувийг эргэлтийн бус хөрөнгө, эх үүсвэрийн 212.6 тэрбум төгрөг буюу 84.5 хувийг өр төлбөр, 39.2 тэрбум төгрөг буюу 15.5 хувийг эздийн өмч эзэлж байна.

ХӨРӨНГӨ, ЭХ ҮҮСВЭРИЙН АНГИЛАЛ	Мөнгөн дүн / тэрбум төгрөг/	Хөрөнгө болон эх үүсвэрт эзлэх хувь
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	220.4	87.5%
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	31.4	12.5%
ӨР ТӨЛБӨР	212.6	84.5%
ЭЗДИЙН ӨМЧ	39.2	15.5%

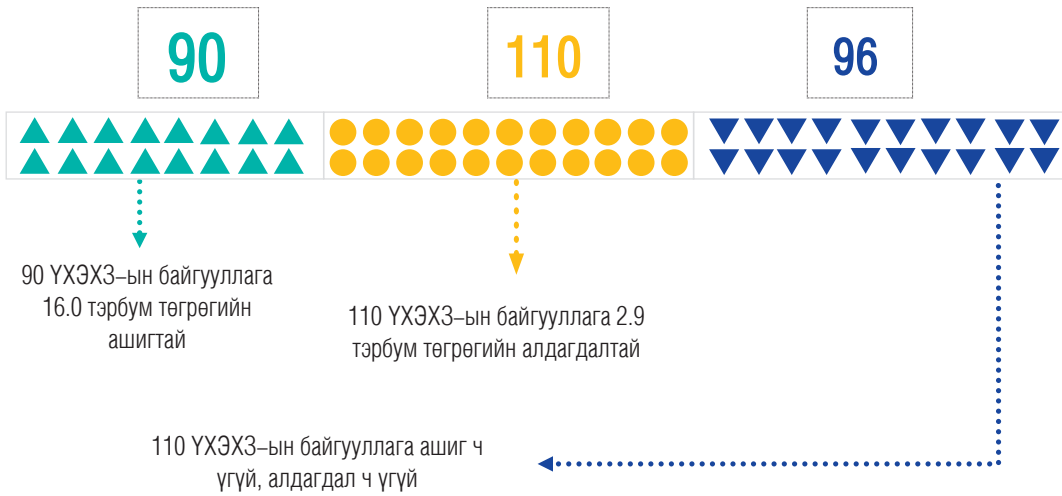
ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын нийт хөрөнгийн дүнгээр зах зээлд эзлэх хувийг тооцоход зах зээлийн 79.6 хувийг 11 компани, 95.0 хувийг 53 компани бүрдүүлж байна.

Нийт хөрөнгийн дүнгээр нь авч үзвэл 90 сая төгрөгөөс дээш хөрөнгөтэй 101 ҮХЭХЗ-ын байгууллагууд зах зээлийн 97.7 хувийг, 60–с 90 сая төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 28 ҮХЭХЗ-ын байгууллагууд зах зээлийн 0.8 хувийг, 60 сая төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 181 компани зах зээлийн 1.5 хувийг тус тус бүрдүүлж байна.

ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Хөрөнгийн хэмжээ	Компанийн тоо	Зах зээлд эзлэх хувь
15 сая ₮ хүртэл	91	0.5%
30 сая ₮ хүртэл	56	0.4%
60 сая ₮ хүртэл	34	0.6%
90 сая ₮ хүртэл	28	0.8%
90 сая ₮ дээш	101	97.7%

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

	<1%	<5%	<10%	>10%
Өөрийн хөрөнгийн өгөөж /ROE/	192	15	10	93
Нийт хөрөнгийн өгөөж /ROA/	235	11	17	47

2024.1

33.4%

5.2%

ROE болон ROA-ийн харгалзах интервал дахь ҮХЭХЗ-ын байгууллагын тоо

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

ҮХЭХЗ-ЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН БАЙРШИЛ:

ОРОН НУТАГ 4

31.0%

СҮХБААТАР

96

26.7%

ХАН-УУЛ

83

11.3%

ЧИНГЭЛТЭЙ

35

10.3%

БАЯНГОЛ

32

18.1%

БАЯНЗҮРХ

56

1.3%

СОНГИНОХАЙРХАН 4

ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын 31.0 хувь нь Сүхбаатар, 26.7 хувь нь Хан-Уул, 11.3 хувь нь Чингэлтэй, 18.1 хувь нь Баянзүрх, 10.3 хувь нь Баянгол, 1.3 хувь нь Сонгинохайрхан дүүрэгт тус тус үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа бол орон нутагт 4 ҮХЭХЗ-ын байгууллага буюу 1.3 хувь нь үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ТОО, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРЛӨӨР /ДАВХАРДСАН ТООГООР/

ШИГТГЭЭ

Хуучин орон сууцны 1 метр квадрат талбайн дүүргүүдийн дундаж үнэ 3.7 сая төгрөг, үүнээс Сүхбаатар дүүрэгт хамгийн өндөр буюу 4.3 сая төгрөг байгаа бол Сонгинохайрхан дүүрэгт хамгийн бага буюу 2.6 сая төгрөг байна.

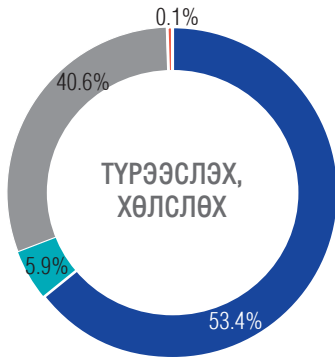
Харин шинэ орон сууцны 1 метр квадрат талбайн дүүргүүдийн дундаж үнэ 4.0 сая төгрөг, үүнээс Хан-Уул дүүрэгт хамгийн өндөр буюу 4.2 сая төгрөг бол Сонгинохайрхан дүүрэгт хамгийн бага буюу 2.7 сая төгрөг байна.

Эх сурвалж: УСХ, 1212.тн

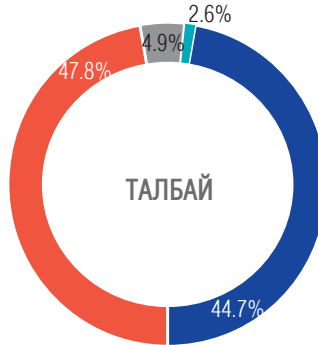
БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ҮХЭХЗ-ЫН ТҮРЭЭС, ХӨЛСЛӨХ БОЛОН ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН БОРЛУУЛАХ

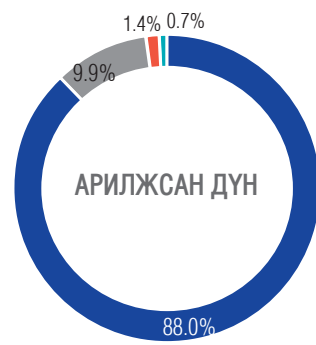
■ Орон сууцны ■ Газар ■ Үйлдвэрлэлийн зориулалттай ■ Арилжааны

Үл хөдлөх хөрөнгө түрээслэх, хөлслөхөд зуучилсан нийт үнийн дүнгийн 53.4 хувийг орон сууц, 40.6 хувийг арилжааны, 5.9 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай, 0.1 хувийг газар тус тус эзэлж байна.

ҮХЭХЗ-ын компаниудын ирүүлсэн мэдээгээр худалдсан үл хөдлөх хөрөнгийн талбайн 47.8 хувийг газар, 44.7 хувийг орон сууц, 4.9 хувийг арилжааны, 2.6 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө эзэлж байна.

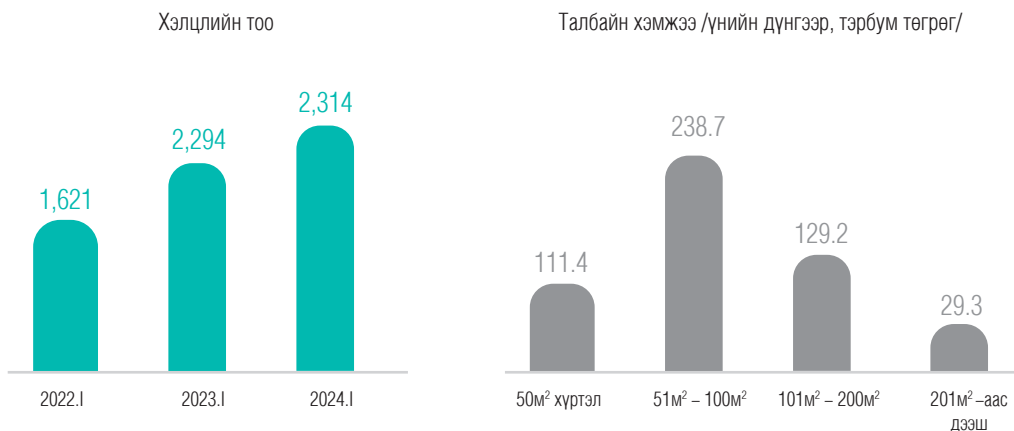

ҮХЭХЗ-ын компаниудын ирүүлсэн мэдээгээр худалдсан үл хөдлөх хөрөнгийн арилжсан дүнгийн 88.0 хувийг орон сууц, 9.9 хувийг арилжааны, 1.4 хувийг газар, 0.7 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө эзэлж байна.

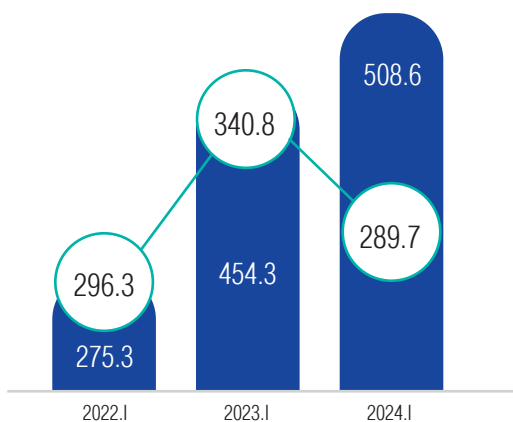
Үл хөдлөх хөрөнгө түрээслэх, хөлслөхөд зуучилсан үл хөдлөх хөрөнгийн нийт үнийн дүнгийн хэмжээгээр 50-аас доош м.кв бүхий үл хөдлөх хөрөнгө 17.8 хувийг, 51-ээс 100 м.кв хүртэлх 36.6 хувийг, 101-ээс 200 м.кв хүртэлх 17.0 хувийг, 201 м.кв-аас дээших талбайтай нь 28.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН АВАХ, ШИЛЖҮҮЛЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ҮХЭХЗ-ын байгууллага нийт 2,314 хэлцлээр, 289.7 мянган м.кв талбай, 508.6 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий үл хөдлөх хөрөнгийг зуучлан худалдан, шилжүүлжээ.

Үл хөдлөх хөрөнгийн худалдаа

- Талбайн хэмжээ /мянган м.кв/
- Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/

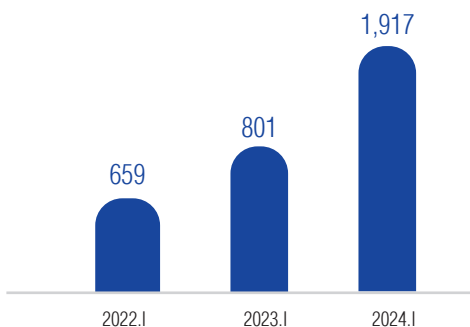
Худалдан борлуулсан үл хөдлөх хөрөнгийн үнийн дүнгийн хувьд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 54.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 11.9 хувиар өссөн байна.

Харин талбайн хувьд /м.кв/ өнгөрсөн оны мөн үеэс 51.1 м.кв буюу 14.9 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

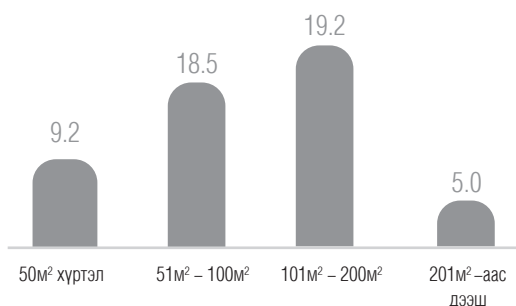
ТҮРЭЭСЛЭХ, ТҮРЭЭСЛҮҮЛЭХ, ХӨЛСЛӨХ, ХӨЛСЛҮҮЛЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ҮХЭХЗ–ын байгууллага 1,917 хэлцлээр 158.3 мянган м.кв талбай, 51.9 тэрбум төгрөгийн үнэ бүхий үл хөдлөх хөрөнгийг зуучлан хөлслүүлж, түрээслүүлжээ.

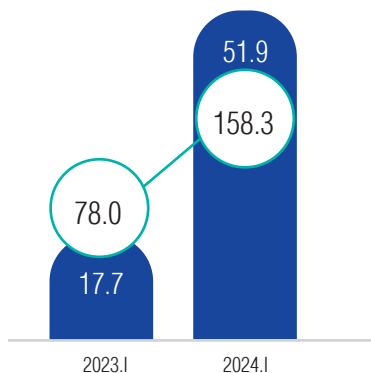
Хэлцлийн тоо

Талбайн хэмжээ /үнийн дүнгээр, тэрбум төгрөг/

Үл хөдлөх хөрөнгийн түрээс

- Талбайн хэмжээ /мянган м.кв/
- Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/

Түрээсэлж, хөлсөлсөн ҮХЭХ–ийн үнийн дүнгийн хувьд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 59.9 хувиар буурсан.

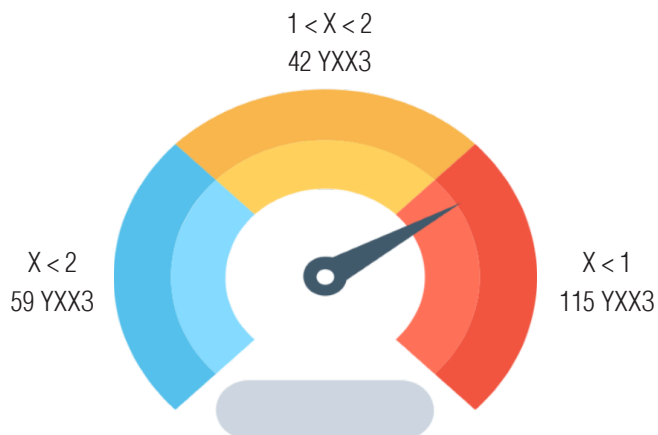
Мөн түрээсэлж, хөлсөлсөн талбайн хувьд 28.6 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨРВӨХ ЧАДВАР

- Тайлант үед үйл ажиллагаа явуулсан 310 ҮХЭХЗ-ын компаниас 216 нь богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй байна.

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй 216 ҮХЭХЗ-ын компанийн эргэлтийн хөрөнгийн харьцааг тооцоход 2-оос дээш гарсан 59, 1-ээс 2-ын хооронд гарсан 42, 1-ээс бага гарсан 115 ҮХЭХЗ-ын компани байна.

УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨРВӨХ ЧАДВАР

- Урт хугацаат хөрвөх чадварын хувьд 31 ҮХЭХЗ-ын компани урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй байна. Тэдгээрийн өр төлбөр, хөрөнгийн харьцааг тооцож үзэхэд өр төлбөр нь нийт хөрөнгийн 50-аас бага хувийг эзэлж буй 16, 50-аас 100 хувийн хооронд эзэлж буй 6, 100-аас их 9 ҮХЭХЗ-ын компани байна.

Нийт хөрөнгө ба эздийн өмчийн харьцаагаар тооцсон санхүүгийн хөшүүргийн харьцаа тайлант улиралд 100 ҮХЭХЗ-ын компанийн хуримтлагдсан алдагдал эздийн өмчийн хэмжээг давсан байна. 119 ҮХЭХЗ-ын компани 100 хувь өөрийн хөрөнгөөрөө ажиллаж байна.

41 ҮХЭХЗ-ын компанийн хөшүүргийн харьцаа 2 хүртэл байна.

50 ҮХЭХЗ-ын компанийн хөшүүргийн харьцаа 2-оос дээш байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- БНСУ, Сингапур, Япон улсын үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын салбарын мэргэжилтнүүдэд тавигдах ёс зүйн хэм хэмжээ, эрх зүйн зохицуулалтын судалгааг хийж, “Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын салбарын ёс зүйн дүрэм”-ийн төслийг эцэслэн боловсруулсан.

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- **Уулзалт хэлэлцүүлэг:** ИБУИНХУ-ын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын институт, Сангийн яамны төлөөллүүдтэй “Аудитын чанарын хяналт” сэдвийн хүрээнд уулзалтад оролцож, санал солилцсон.
- **Сургалт:** Тайлант хугацаанд 3 удаагийн “Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын мэргэжилтэнд эрх олгох сургалт”-ыг зохион байгуулж, 126 оролцогч хамрагдаж салбарын зохицуулалттай холбоотой хууль журмын талаар танилцууллаа.
- **Бусад:** Иргэд, олон нийтэд санхүүгийн мэдлэг олгох, тусгай зөвшөөрөлгүй үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн хууль бус үйл ажиллагааг таслан зогсоох, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор тусгай зөвшөөрөлтэй үл ҮХЭХЗ-ын байгууллагын агент, брокероор үйлчлүүлэхийг уриалсан, таних тэмдэг бүхий QR кодтой постер, видео шторкийг Санхүүгийн зохицуулах хорооны цахим хуудсаар болон фэйсбүүк хуудсаар олон нийтэд хүргэсэн.

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Үндэсний аудитын газраас Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тойрогт нам, эвсэл, нэр дэвшигчээс зарцуулах зардлын дээд хэмжээг хуулийн хугацаанд тогтоох мөн Өмчийн харилцааны газраас “Нийслэлийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн үнийн доод хэмжээг тогтоох” түрээсийн үнийн судалгааг гаргах зорилгоор 2023 онд ҮХЭХЗ байгууллагаар зуучлуулан хөлслүүлж, түрээслүүлсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн үнийн судалгаа ирүүлэхийг хүссэн. Үүний дагуу ҮХЭХЗ байгууллагаар зуучлуулан түрээслүүлсэн арилжааны зориулалттай үл хөдлөх эд хөрөнгө болон орон сууцны түрээсийн үнийн судалгаа гаргаж, хүргүүлсэн.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧДИЙН САЛБАР

Арилжаа эрхлэгчдийн тоо

52

Хуулийн этгээд

Салбарын төлөв

434

Иргэн

Худалдан авсан үнэт
металл

55.1

тэрбум
төгрөг

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Хүртээмжтэй байдал

74.9%

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй арилжаа эрхлэгч

Бодлого зохицуулалт

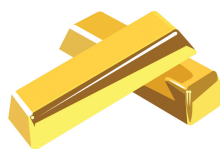
САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧДИЙН ТОО:

Санхүүгийн зохицуулах хороо 2020 оны 05 дугаар сарын 06-ны өдрөөс үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгож эхэлснээр тайлант үеийн байдлаар 52 хуулийн этгээд, 434 иргэн тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулж байна.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ
ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН
АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД

52

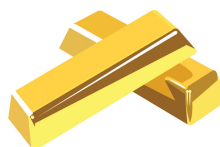

92

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ
ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН
АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА
ЭРХЛЭГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧ
ИРГЭД

122

220

ҮНЭТ МЕТАЛЛ БОЛОН ҮНЭТ ЧУЛУУГААР
ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ
ИРГЭД

ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

52 хуулийн этгээдийн 84 хувьцаа эзэмшигчдийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 10.0 тэрбум төгрөг байна.

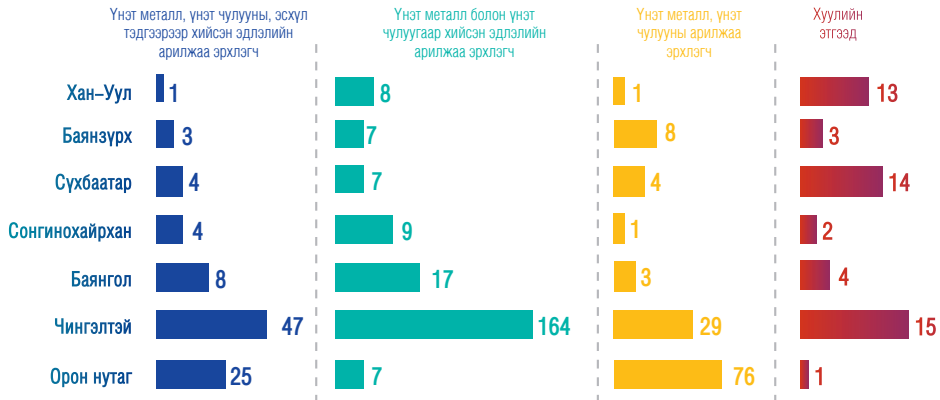
Тус салбарт үйл ажиллагаа эрхэлж буй иргэдийн 325 буюу 74.9 хувь нь Улаанбаатар хотод, үлдсэн 109 буюу 25.1 хувь нь орон нутагт байна.

Улаанбаатар хотод

74.9%

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

ҮНЭТ МЕТАЛЛ БОЛОН ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ /БАЙРШЛААР/

- Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгчид ихэвчлэн орон нутагт, харин үнэт эдлэлийн арилжаа эрхлэгчид голчлон Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхэлж байна. Тухайлбал үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгчдийн 62.3 хувь нь орон нутагт, 37.7 хувь нь Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж байна.

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч

ӨМНӨГОВЬ 4
ДАРХАН-УУЛ 6
ГОВЬ-АЛТАЙ 2
ХЭНТИЙ 1
УВС 1
БАЯНХОНГОР 10
ОРХОН 1

Үнэт металл болон үнэт чулуугаар хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч

ХОВД 2
ДАРХАН-УУЛ 5
БАЯНХОНГОР 1

Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгч

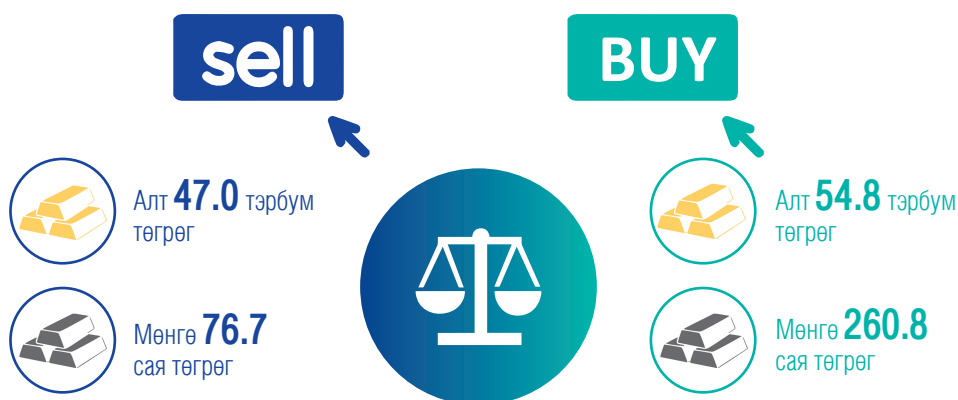
БАЯНХОНГОР 13
СЭЛЭНГЭ 22
ТӨВ 14
ДАРХАН-УУЛ 10
ГОВЬ-АЛТАЙ 3
ӨМНӨГОВЬ 5
УВС 2
ДОРНОГОВЬ 1
ӨВӨРХАНГАЙ 1
ХОВД 4
ДОРНОД 1

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ХУДАЛДСАН БОЛОН ХУДАЛДАН АВСАН ҮНЭТ МЕТАЛЛ:

Тайлант үеийн хуримтлагдсан дүнгээр 340.1 кг үнэт металлыг 55.1 тэрбум төгрөгөөр худалдан авч, 229.1 кг үнэт металлыг 47.1 тэрбум төгрөгөөр борлуулсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад худалдан авсан үнэт металлын үнийн дүнгээс 2.4 дахин, худалдсан үнэт металлын үнийн дүнгээс 1.8 дахин тус тус өссөн байна.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ ЭРХЛЭГЧИД БОЛОН ИРГЭД, АЖ АХУЙ НЭГЖ ХООРОНДЫН АРИЛЖАА

ХУДАЛДСАН БОЛОН ХУДАЛДАН АВСАН ҮНЭТ ЭДЛЭЛИЙН ДҮН

ЭРТНИЙ ЭДЛЭЛИЙН БОРЛУУЛАЛТЫН ДҮН /САЯ ₮/

**ХУДАЛДАЖ
АВСАН
ҮНИЙН ДҮН**

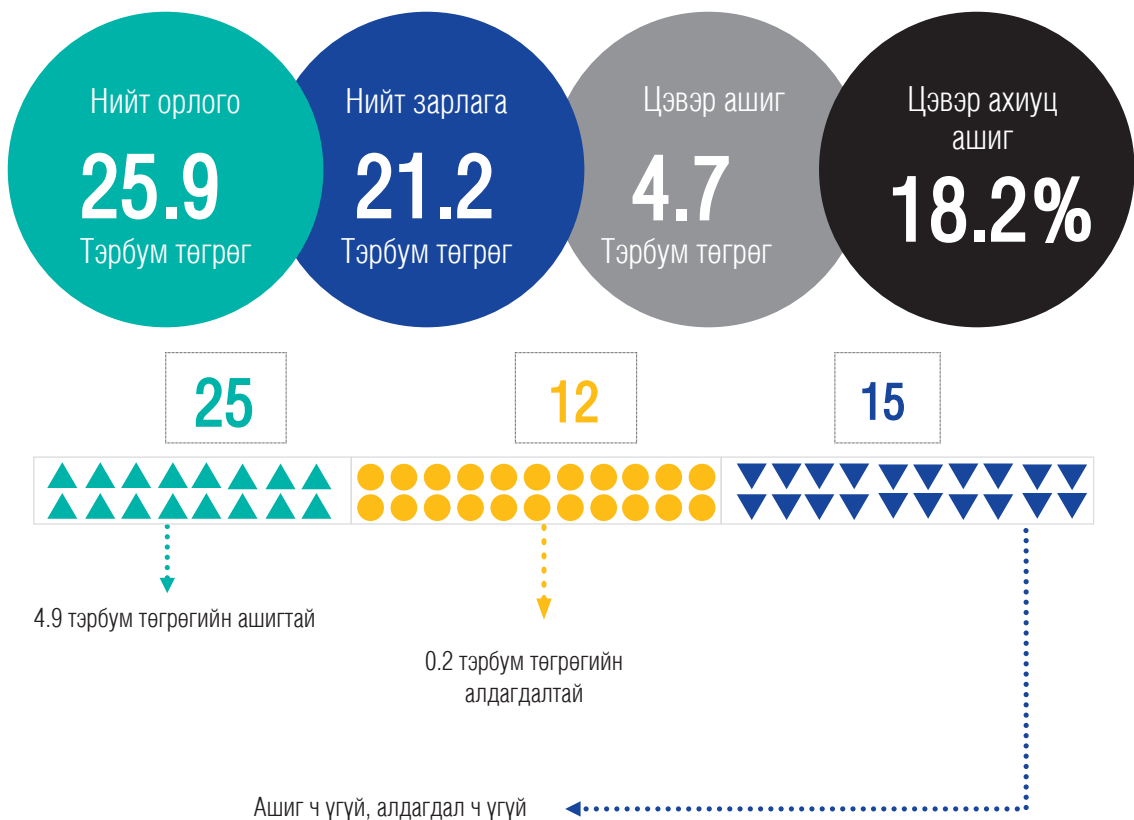
43.1 сая төгрөг

**ХУДАЛДСАН
ҮНИЙН ДҮН**

15.6 сая төгрөг

ХӨРӨНГӨ, ЭХ ҮҮСВЭРИЙН АНГИЛАЛ	Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/	Хөрөнгө болон эх үүсвэрт эзлэх хувь
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	58.5	82.9%
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	12.1	17.1%
ӨР ТӨЛБӨР	39.1	55.3%
ЭЗДИЙН ӨМЧ	31.5	44.7%

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Үнэт металл, үнэт чулуу, үнэт эдлэлийн салбарын нийт оролцогчдын үйл ажиллагааны уялдааг хангах, тэднийг бодлого зохицуулалтаар дэмжих, бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нь олон нийтэд сурталчлах зорилгоор Санхүүгийн зохицуулах хороо болон “Үнэт металл, үнэт чулуу, үнэт эдлэлийн салбарын үндэсний мэргэжлийн нэгдсэн холбоо”-той хамтран “Mongolian jewellery & metal forum, expo-2024”-г 2024 оны 04 дүгээр сарын 11–14-ний өдрүүдэд зохион байгуулахаар төлөвлөж, тус форумд Монголбанк, Соёлын яам, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам, Стандарт хэмжил зүйн газар, Оюуны өмчийн газар, Ашигт малтмал, газрын тосны газар, Үнэт металл, үнэт чулуу, үнэт эдлэлийн салбарын үндэсний мэргэжлийн нэгдсэн холбоо зэрэг төрийн байгууллага, төрийн бус байгууллага болон салбарын оролцогч иргэн, хуулийн этгээдүүдийг оролцуулахаар холбогдох зохион байгуулалтын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.
- Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн салбарыг хөгжүүлэх, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх үр нөлөөг нэмэгдүүлэх, зах зээлийн мэргэжлийн оролцогчдыг чадавхжуулах, мэргэжлийн хариуцлагыг бий болгох, зах зээл дэх шударга өрсөлдөөнийг бүрдүүлэх, төрийн болон төрийн бус байгууллагын хамтын ажиллагаа, уялдаа холбоог сайжруулах зорилгоор Санхүүгийн зохицуулах хорооноос “Үнэт металл, үнэт чулуу, үнэт эдлэлийн салбарын үндэсний мэргэжлийн нэгдсэн холбоо” ГҮТББ-той байгуулах “Харилцан ойлголцлын санамж бичиг”-ийн төслийг боловсруулсан.

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- **Уулзалт, хэлэлцүүлэг, арга хэмжээ:** Төрийн байгууллагуудын хамтын ажиллагаа, ажлын уялдаа холбоог сайжруулах ажлын хүрээнд Стандарт, хэмжил зүйн газрын Сорьцын хяналтын газрын 21 аймгийн ахлах мэргэжилтэн, улсын байцаагч нар 2024 оны 03 дугаар сарын 21–ний өдөр Улаанбаатар хотод ирж байгаатай холбогдуулан үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн салбарт анхаарах асуудлын талаар мэдлэг, мэдээлэл зөвлөгөө өгөх уулзалт зохион байгуулсан.
- **Сургалт:** Санхүүгийн зохицуулах хороо нь мэргэжлийн оролцогчдыг чадавхжуулах, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх ажлын хүрээнд Стандарт, хэмжил зүйн газрын Сорьцын хяналтын газар, Санхүүгийн зохицуулах хорооны орон нутгийн төлөөлөгчид болон салбарын оролцогчдод зориулан Санхүүгийн хэрэгжүүлж буй бодлогын арга хэмжээ, үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлага, бүртгэлтэй холбоотой асуудал, Зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт, анхаарах асуудал, мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх үйл ажиллагаа, түүний хэрэгжилт, Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлдэг тайланд гардаг түгээмэл алдаа, анхаарах асуудлын талаар мэдлэг, мэдээлэл олгох цахим сургалтыг 2024 оны 02 дугаар сарын 24–ний өдөр зохион байгуулж, нийт 104 оролцогч хамрагдсан. Үүнд 21 аймгийн Стандарт, хэмжил зүйн газрын Сорьцын хяналтын газрын 21 улсын байцаагч, тус Хорооны орон нутаг дахь 25 төлөөлөгч, үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч 58 оролцогч хамрагдсан.
- Сэлэнгэ аймаг дахь төсвийн байгууллагуудын 87 нягтлан бодогч нарт 2024 оны 03 дугаар сарын 15–ны өдөр зохион байгуулсан "Орон нутгийн санхүүгийн ажилтнуудыг чадавхжуулах сургалт зөвлөгөөн", "Үнэт металл, үнэт чулууны эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн хууль, эрх зүйн зохицуулалт, тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлага ба бусад зохицуулалт" сэдвээр мэдээлэл өгч хамтран ажилласан.
- Үнэт металл, үнэт чулуу, үнэт эдлэлийн салбарын үндэсний холбоотой байгуулсан сургалтын гэрээний дагуу эрх олгох 3 удаагийн сургалтаар 124 оролцогчид салбарын зохицуулалттай холбоотой хууль журмын талаар танилцуулсан.
- **Бусад ажил:** Хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах, иргэд олон нийтийн санхүүгийн боловсролыг нэмэгдүүлэх зорилгоор Стандарт хэмжил зүйн газраас "Урьдчилан сэргийлэх хяналтын аян"–г 2024 оны 02 дугаар сарын 01–ний өдрөөс 6 дугаар сарын 10–ны өдөр хүртэл зохион байгуулахтай холбогдуулан Санхүүгийн зохицуулах хороо, Шударга өрсөлдөөн хэрэглэгчийн төлөө газар, "Үнэт металл, үнэт чулуу, үнэт эдлэлийн салбарын үндэсний холбоо" ГҮТББ хамтран "Мөнгөн завьяа худалдааны төв"–д үйл ажиллагаа явуулж буй 85 үнэт металл, үнэт чулуу эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийг урьдчилан сэргийлэх хяналтын аянд хамруулсан. Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон үнэт металл, үнэт чулуу эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй иргэн, хуулийн этгээдээр үйлчлүүлэх, тусгай зөвшөөрөлгүй иргэдийн гар дээрээс үнэт эдлэл худалдан авахгүй байх талаар олон нийтэд мэдээлэл өгч ажилласан.
- Мөн иргэд, олон нийтэд санхүүгийн мэдлэг олгох, тусгай зөвшөөрөлгүй үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн хууль бус үйл ажиллагааг таслан зогсоох, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор тусгай зөвшөөрөлтэй Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч хуулийн этгээд, иргэнээр үйлчлүүлэхийг уриалсан, таних тэмдэг бүхий QR кодтой постерыг Санхүүгийн зохицуулах хорооны цахим хуудсаар болон фэйсбүүк хуудсанд байршуулж олон нийтэд хүргэсэн.

СЭНДБОКС ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

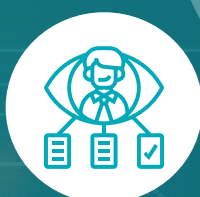
Хүсэлтийн тоо **20***

Туршигдаж буй
бүтээгдэхүүн **6**

Салбарын төлөв

1,111
удаагийн хэлцлээр

Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ

214.1
тэрбум төгрөгийн арилжаа

P2P зээлийн үйлчилгээ

7,405

Харилцагчид

2.3

тэрбум төгрөгийн зээл

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ

1,850

Хөрөнгө
оруулагчид

138.7

сая төгрөгийн санхүүжилт

B2B зээлийн үйлчилгээ

36

Бүртгэлтэй харилцагчид

4.7

тэрбум төгрөгийн зээл

СЭНДБОКСОД ТУРШИГДАЖ БУЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сэндбоксад ирүүлсэн хүсэлт, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний төрлөөр

Сэндбоксын орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших нийт 20* хүсэлт ирснээс 2024 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 1 хүсэлт байна.

B2B зээлийн үйлчилгээ

B2B зээлийн үйлчилгээ нь 2024 оны нэгдүгээр сард сэндбоксын орчинд орсон. Тус үйлчилгээ нь аж ахуй нэгжүүдийн богино хугацаат санхүүжилтийн хэрэгцээг хангах, байгууллагуудын харилцах дансанд буй илүүдэл нөөцийг эргэлтэд оруулах замаар зах зээл дэх эх үүсвэрийг үр ашигтайгаар ашиглах боломжийг олгох юм.

B2B зээлийн үйлчилгээ нь 2024 оны хоёрдугаар сараас эхлэн үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн бөгөөд 2024 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар тус платформд бүртгэлтэй 36 харилцагч байна. Платформоор нийт 4.7 тэрбум төгрөгийн зээл олгогдсон бөгөөд үүнээс 1.9 тэрбум төгрөгийн зээл эргэн төлөгдсөн байна. Мөн B2B зээлийн дундаж хүү 1.5 хувьтай байгаа бол хугацааны хувьд 14, 21, 28 гэсэн хоногуудтай байна.

Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ

Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ нь 2021 оны 12 дугаар сард сэндбокс орчинд орсон бөгөөд мөнгөний захад хадгаламжийн сертификат, арилжааны бичиг, факторинг (хямдруулсан нэхэмжлэл), итгэлцлийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх төлбөр тооцоо, бүртгэл, хадгалалтын нэгдсэн платформыг хөгжүүлэн туршиж байна.

Хадгаламжийн сертификат

2023 оны 9 дүгээр сараас 2024 оны 1 дүгээр улирлыг хүртэлх байдлаар нийт 69.6 сая төгрөгийн Хадгаламжийн сертификат арилжаалагдсан байна.

Анхдагч арилжааны дүн **57.5** сая төгрөг
Хоёрдогч арилжааны дүн **12.1** сая төгрөг

Итгэлцэл

2023 оны 10 дугаар сараас 2024 оны 1 дүгээр улирлыг хүртэлх байдлаар нийт 2.3 тэрбум төгрөгийн итгэлцлийн үйлчилгээг зуучилсан байна.

Анхдагч арилжааны дүн **1.4** тэрбум төгрөг
Хоёрдогч арилжааны дүн **86.0** сая төгрөг

Репо хэлцэл зуучлалын платформ дээр өнгөрсөн хугацаанд 39 зээлдүүлэгч, 31 зээлдэгч нийт 214.1 тэрбум төгрөгийн 1,111 удаагийн арилжаа хийсэн байна. Мөн мөнгөний зах нь нийт 170 удаагийн 100.4 тэрбум төгрөгийн илүүдэл нийлүүлэлт, 4 удаагийн 700.0 сая төгрөгийн илүүдэл эрэлттэй байсан. Репо хэлцлийн платформуор хийгдэж буй зээлийн дундаж хугацаа 37 хоног, харин репо зээлийн дундаж хүү 17.7 хувьтай байна.

Репо зээлийн дундаж хүү
17.7%

Репо зээлийн дундаж хугацаа

37 ХОНОГ

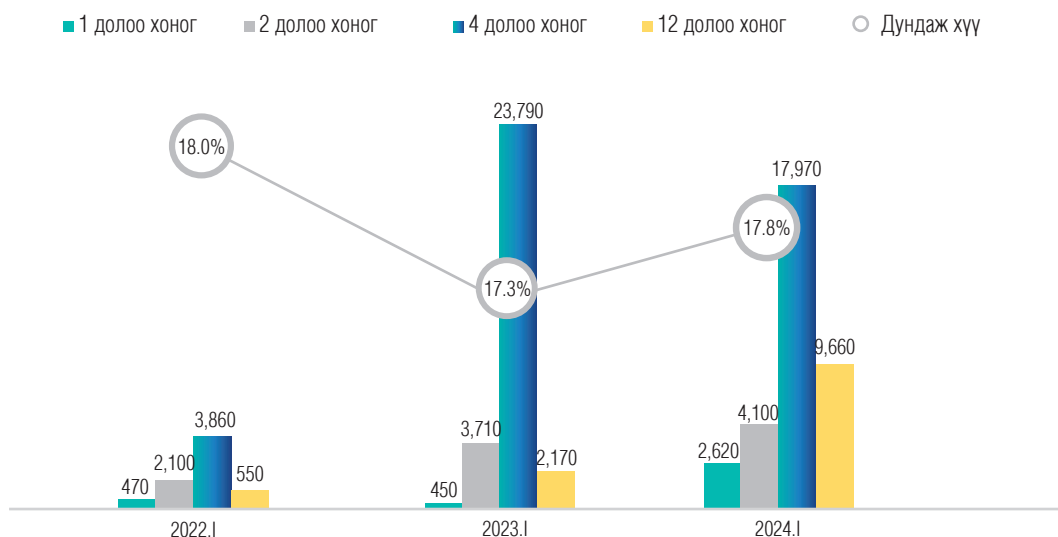

Мөнгөний захын ерөнхий үзүүлэлтүүд

Хугацаа	Зээлдүүлэгчийн тоо	Зээлдэгчийн тоо	Арилжааны тоо	Арилжааны дүн	Дундаж хүү	Зээлийн дундаж хугацаа
2023.I	18	14	149	30,120,000,000	17.2	31
2024.I	21	20	139	34,350,000,000	17.7	37

Репо зээлийн тайлант улиралд биелсэн хэлцлийн тоо болон арилжааны дүнг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад биелсэн хэлцлийн тоо 10-аар буурсан боловч нийт арилжааны дүн 14.0 хувиар, жилийн жигнэсэн дундаж хүү 0.5 пунктээр өсөж арилжааны дүн 34.3 тэрбум төгрөг болсон байна.

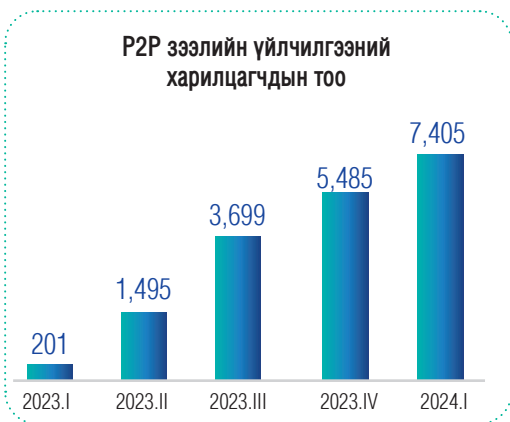
Мөнгөний захын хүүгийн түвшин ба арилжааны дүн, репо зээлийн хугацаагаар

Өмнөх оны мөн үед хийгдсэн нийт репо хэлцлийн 63.8 хувийг 4 долоо хоногийн хугацаатай, 17.3 хувийг 12 долоо хоногийн хугацаатай, 13.9 хувийг 2 долоо хоногийн хугацаатай, 5.0 хувийг 1 долоо хоногийн хугацаатай репо хэлцлүүд тус тус эзэлж байна.

P2P зээлийн үйлчилгээ

P2P зээлийн үйлчилгээ нь 2024 оны Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 33 дугаар тушаалаар сэндбоксын хугацааг сунган хиймэл оюун ухаан, блокчэйн технологийг зээлийн үнэлгээ, бүртгэлдээ ашиглан хөрөнгө оруулагч, зээлдэгч хоёрыг шууд холбох үйлчилгээг хөгжүүлэн хоёр дахь жилдээ туршиж байна.

98.9%
зээлдэгч

1.1%

хөрөнгө оруулагч

Тус платформоор 7,405 харилцагч P2P зээлийн үйлчилгээг хүртжээ. Эдгээр харилцагчдын 1.1 хувь нь хөрөнгө оруулагч, үлдсэн 98.9 хувь нь зээлдэгч байна.

Платформоор нийт 2.3 тэрбум төгрөгийн зээл олгогдсон бөгөөд үүнээс 1.6 тэрбум төгрөгийн зээл нь эргэн төлөгдөж P2P-ийн зээлийн үлдэгдэл 637.1 сая төгрөг байна. Мөн олгосон зээлийн багцын 78.2 хувийг 3 сараас бага хугацаатай, 15.9 хувийг 4–6 сарын хугацаатай, 5.9 хувийг 7–9 сарын хугацаатай зээл бүрдүүлж байна. Харин тус платформоор дамжсан хөрөнгө оруулалтын багцын 37.0 хувийг 1 жилийн хугацаатай, 63.0 хувийг 1 жилээс бага хугацаатай хөрөнгө оруулалт тус тус бүрдүүлж байна.

1–12 сарын хугацаатай

Олгосон зээлийн дүн

2.3 тэрбум төгрөг

637.1

сая төгрөг
Зээлийн үлдэгдэл

Зээлийн ЖДХ 2.0%

Хэвийн
98.5%

Хугацаа хэтэрсэн
0.6%

Чанаргүй
0.9%

P2P платформоор зуучлагдан олгогдсон нийт зээлийн үлдэгдлийн 98.5 хувь нь хэвийн, 0.6 хувь нь хугацаа хэтэрсэн, 0.9 хувь нь чанаргүй байна. Мөн P2P зээлийн сарын жигнэсэн дундаж хүү 2.0 хувь байна.

Эмэгтэй

64.8%

Эрэгтэй

35.2%

P2P зээлийн үйлчилгээний нийт харилцагчдын 64.8 хувь нь эмэгтэй, 35.2 хувь нь эрэгтэй байна. Харин нийт харилцагчдын 52.8 хувийг 18–35 насныхан, 33.2 хувийг 36–45 насныхан, 11.6 хувийг 46–55 насныхан, 2.4 хувийг 55–аас дээш насныхан тус тус бүрдүүлж байна. Харилцагчдыг боловсролын түвшнээр ангилбал 62.0 хувь нь дээд, 4.1 хувь нь тусгай дунд, 28.4 хувь нь бүрэн дунд, 4.4 хувь нь дунд, 1.1 хувь нь бага боловсролтой болно.

НАСНЫ БҮЛГЭЭР

18–35 НАС

52.8%

36–45 НАС

33.2%

46–55 НАС

11.6%

55–ААС ДЭЭШ

2.4%

БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШНЭЭР

62.0%

ДЭЭД

4.1%

ТУСГАЙ
ДУНД

28.4%

БҮРЭН
ДУНД

4.4%

ДУНД

1.1%

БАГА

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ нь 2022 оны 12 дугаар сараас эхлэн сэндбоксын орчинд орж хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ буюу краудфандинг үйлчилгээг туршив.

Хоёр хамтын санхүүжилтын үйлчилгээ үзүүлэгч сэндбоксын орчинд урамшуулал, зээл, хувьцаа, хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээг үе шаттайгаар нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

Урамшуулалд суурилсан хамтын санхүүжилтийн 16 төсөлд 374 хөрөнгө оруулагч нийт 116.2 сая төгрөг хөрөнгө оруулснаас 111.8 сая төгрөгийн 10 урамшуулалт санхүүжилтийн төсөл амжилттай хэрэгжсэн. Төслүүдийн хувьд дунджаар нийт шаардлагатай санхүүжилтийг 41.6 хувийн биелэлттэйгээр босгосон.

Платформоор санхүүжилт босгосон эдгээр 16 төслийн 8 төсөл нь 1 сараас бага хугацаатай бөгөөд төслийн дундаж хугацаа 28 хоног байна.

Хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн 10 төсөл нийтлэгдсэн бөгөөд нийт 1,474 оролцогчоос 47.7 сая төгрөгийн хандив босгосноос 11.5 сая төгрөгийг амжилттай хандивласан.

Зээлд суурилсан зээлийн 1 төсөл хэрэгжиж 2 хөрөнгө оруулагчаас 11.0 сая төгрөгийн санхүүжилт босгожээ.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧИД НАСНЫ БҮЛГЭЭР

18–35 НАС

70.0%

36–45 НАС

21.7%

46–55 НАС

6.1%

55–ААС ДЭЭШ

2.2%

Платформоор дамжуулсан урамшуулалт санхүүжилтийн төслүүдэд хөрөнгө оруулсан хөрөнгө оруулагчдын 70.0 хувь нь 18–35 нас, 21.7 хувь нь 36–45 нас, 6.1 хувь нь 46–55 нас, 2.2 хувь нь 55–аас дээш насныхан байна.

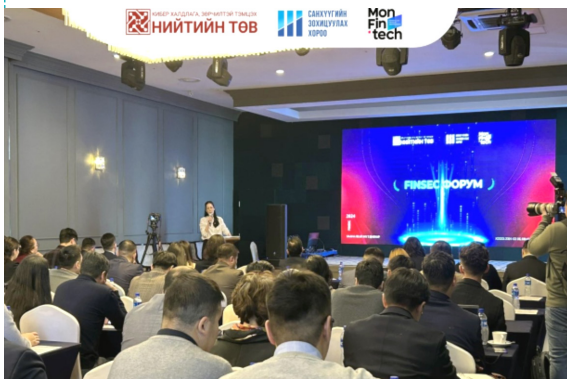
БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

Зохицуулалтын орчныг сайжруулах ажлын хүрээнд:

“Азийн Хөгжлийн Банк (АХБ)”-ны санхүүжилттэй Монгол Улсад финтек салбарын хууль, эрх зүй, зохицуулалтын орчныг хөгжүүлэх мэргэжлийн болон техник туслалцааны хөтөлбөр төсөл (1) Монголын финтек, инновацийн экосистемийг хөгжүүлэх замын зургийг боловсруулах, (2) Санхүүгийн хяналт, шалгалтад суптекийг нэвтрүүлэхэд шаардлагатай үнэлгээний болон бодлогын зөвлөмжийн тайланг боловсруулах зорилготойгоор 2025 оныг хүртэл хэрэгжих төслийн үндсэн хэрэгжүүлэгчээр Санхүүгийн зохицуулах хороо, хамтран хэрэгжүүлэгчээр Монголбанк, Сангийн яам ажиллаж байна.

Түүнчлэн сэндбоксыг орчинд оролцогч компаниуд хяналтын системийг нэвтрүүлэх ажлыг эхлүүлж байна. Ингэснээр оролцогч компаниудыг бодит цагийн тоон мэдээллийн дагуу хянах боломжийг олгох юм.

Сэндбоксын орчныг олон нийтэд таниулах ажлын хүрээнд:

Финтек компаниуд болон хэрэглэгчдийн кибер аюулгүй байдлыг хангахад тулгарч буй асуудлыг хэлэлцэх, шилдэг туршлагыг хуваалцах, зохицуулалтын шаардлага, хууль эрх зүйн орчны талаар мэдээлэл өгөх “Finsec” форумыг Кибер халдлага зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төв, Санхүүгийн зохицуулах хороо, Финтекийн холбоо хамтран зохион байгууллаа

Сэндбоксын орчны оролцогчдод хяналт тавих, хамтран ажиллах ажлын хүрээнд:

Сэндбокс орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших хүсэлтэй нийт 25 компанитай 66 удаагийн уулзалтыг зохион байгуулсан.

Туршигдаж буй 6 бүтээгдэхүүн тус бүрд тохирсон тайлан, мэдээний маягтыг боловсруулан 7 хоног, сар, улирлын тайлан, мэдээг төвлөрүүлэн тоон мэдээллийн сан үүсгэн ажиллаж байна.

Оролцогчдоос ирсэн тайлан мэдээнд суурилан зайны хяналтыг тогтмол гүйцэтгэн ажиллаж байна. Мөн үйл ажиллагаанд нь газар дээрх хяналт, үзлэгийг гүйцэтгэн ажиллаж байна.

Туршигдаж буй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний олон улс дахь хөгжил, зохицуулалтын орчны судалгааг тогтмол гүйцэтгэн ажиллаж байна.

Финтекийн хөгжил болон зохицуулалтын орчны талаарх цахим болон танхимын сургалт, уулзалтуудад тогтмол оролцож байна.

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Виртуал хөрөнгийн
үйлчилгээ үзүүлэгч

12

Салбарын төлөв

Харилцагчийн тоо

875,082

Хүртээмжтэй байдал

Дотоодын виртуал
хөрөнгийн өдрийн
арилжаа

4.2 тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Нийт орлого

5.6 тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг

3.0 тэрбум төгрөг

Бодлого зохицуулалт

САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

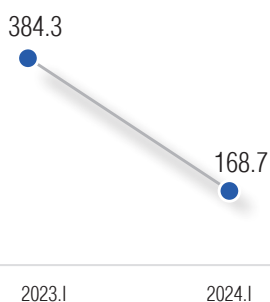
--- ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ТОО ---

Тус салбарт 12 виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч (ВХҮҮ) үйл ажиллагаа эрхэлж байна. ВХҮҮ-ийн тоо өмнөх улирлын мөн үеэс өсөлт, бууралт үзүүлээгүй.

ВХҮҮ-ийн үйл ажиллагааны чиглэлийн тоо /давхардсан тоогоор/

Зах зээлийн үнэлгээ /тэрбум төгрөгөөр/

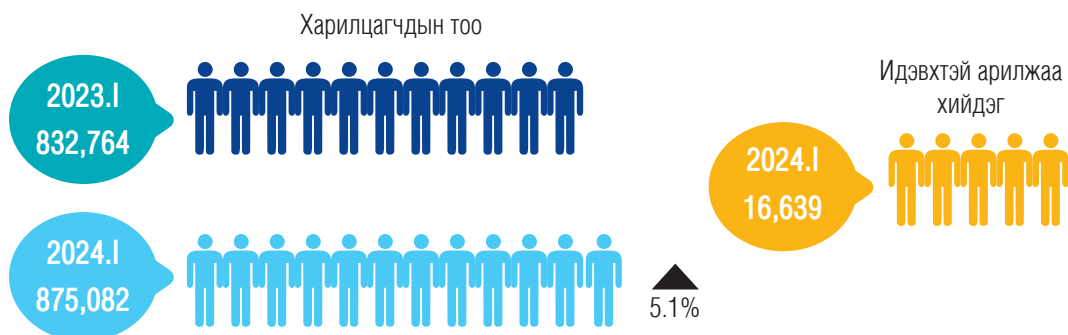

Дотоодын виртуал хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ 168.7 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 215.6 тэрбум төгрөг буюу 2.3 дахин буурлаа.

--- ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ /НИЙТ АРИЛЖААГААР/ ---

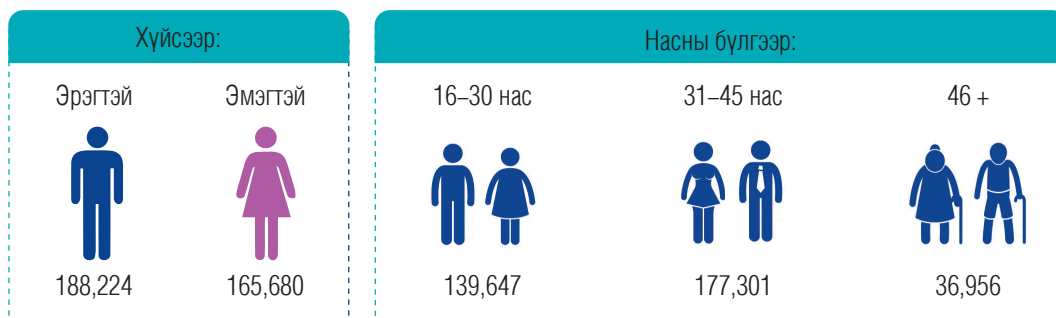
ВХҮҮ-ийн зах зээлд эзэлж буй хувийг нийт арилжаагаар авч үзвэл 20.0 хувиас дээш 2 ВХҮҮ, 10–20 хувийг 2 ВХҮҮ, 10.0 хувиас доош хувийг 8 ВХҮҮ бүрдүүлж байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

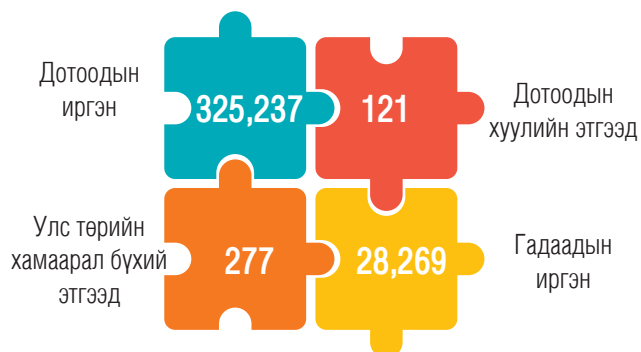

Давхардсан тоогоор 875,082 харилцагч ВХҮҮ-д бүртгэлтэй бөгөөд өмнө оны мөн үеэс 5.1 хувиар өсжээ. Үүнээс 40.4 хувь буюу 353,904 нь баталгаажуулалт хийсэн харилцагчид бол тэдгээрийн 1.6 хувь буюу 16,639 нь арилжаанд идэвхтэй оролцдог болно.

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ ХИЙСЭН ХАРИЛЦАГЧИД

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ ХИЙСЭН ХАРИЛЦАГЧИЙГ ТӨРЛӨӨР АНГИЛБАЛ:

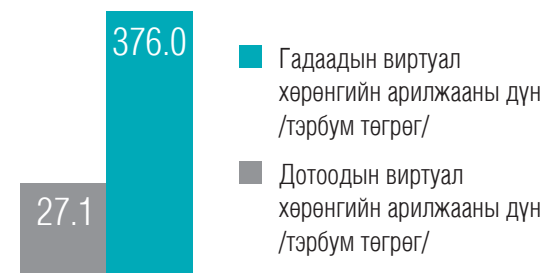
Нийт баталгаажуулалт хийсэн 353,904 харилцагчийг ангилан харвал дотоодын иргэн 325,237 буюу 91.9 хувь, гадаадын иргэн 28,269 буюу 7.9 хувь, улс төрийн хамаарал бүхий этгээд 277 буюу 0.08 хувь, дотоодын хуулийн этгээд 121 буюу 0.03 хувь тус тус бүрдүүлжээ.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН АРИЛЖАА

Бүртгэлтэй виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч дээр нийт 403.1 тэрбум төгрөгийн арилжаа хийгдсэн. Үүнээс:

- Нийт арилжааны 27.1 тэрбум төгрөг буюу 6.7 хувь нь дотоодын виртуал хөрөнгийн арилжаа эзэлж байна.
- Харин гадаадын виртуал хөрөнгийн арилжаа 376.0 тэрбум төгрөг буюу 93.3 хувийг бүрдүүлээ.

0.3

Дотоодын виртуал хөрөнгийн өдрийн дундаж арилжаа /тэрбум төгрөг/

4.2

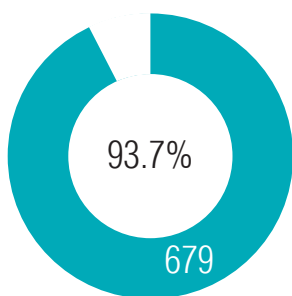
Гадаадын виртуал хөрөнгийн өдрийн дундаж арилжаа /тэрбум төгрөг/

ВХҮҮ-д дээр хийгдсэн гадаад виртуал хөрөнгийн дундаж арилжаа 4.2 тэрбум төгрөг, дотоод виртуал хөрөнгийн дундаж арилжаа 0.3 тэрбум төгрөг байна.

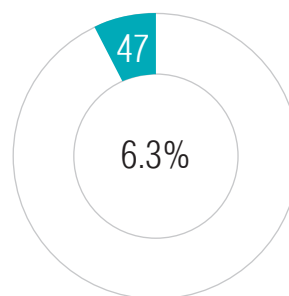
ВХҮҮ ДЭЭР АРИЛЖААЛАГДАЖ БУЙ ДОТООД БОЛОН ГАДААД ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ТОО

12 ВХҮҮ-ээр дамжуулан нийт 726 виртуал хөрөнгө арилжаалагдаж байгаа бөгөөд үүнээс 47 дотоодын виртуал хөрөнгө, 679 гадаадын виртуал хөрөнгө байна.

Нийт арилжаалагдаж буй виртуал хөрөнгийн 93.7 хувийг гадаадын виртуал хөрөнгө эзэлж байна.

Дотоодын виртуал хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 14.6 хувиар өсжээ.

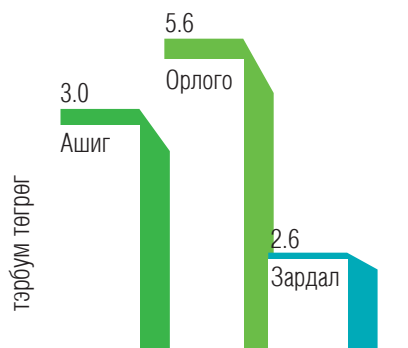
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

НИЙТ ХӨРӨНГӨ

ВХҮҮ–дийн нийт хөрөнгө 57.9 тэрбум төгрөг бөгөөд үүний 37.9 тэрбум төгрөг буюу 65.5 хувийг эргэлтийн хөрөнгө, үлдсэн 20.0 тэрбум төгрөг буюу 34.5 хувийг эргэлтийн бус хөрөнгө, эх үүсвэрийн 33.8 тэрбум төгрөг буюу 58.4 хувийг өр төлбөр, 24.1 тэрбум төгрөг буюу 41.6 хувийг эздийн өмч эзэлж байна.

Хөрөнгө, эх үүсвэрийн ангилал	Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/	Хөрөнгө болон эх үүсвэрт эзлэх хувь
Эргэлтийн хөрөнгө	37.9	65.5%
Эргэлтийн бус хөрөнгө	20.0	34.5%
Өр төлбөр	33.8	58.4%
Эздийн өмч	24.1	41.6%

Нийт 5.6 тэрбум төгрөгийн орлого олж 2.6 тэрбум төгрөг зарцуулж 3.0 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажиллажээ.

ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг эзлэх хувиар нь авч үзвэл 10 хувиас дээш 1 ВХҮҮ, 5–10 хувийг 9 ВХҮҮ, 5 хувиас доош 2 ВХҮҮ бүрдүүлж байна. Тус 12 ВХҮҮ нь нийт 24.9 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Санхүүгийн хориг арга хэмжээ авах байгууллага (ФАТФ)–ын энэ оны эхний чуулга уулзалт Францын Парис хотноо хоёрдугаар сарын 21–23–ны өдрүүдэд боллоо. Тус чуулга уулзалтад 200 гаруй орны төлөөлөгч, олон улсын байгууллагын ажиглагчид оролцож, Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх, үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэхийг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх чиглэлээр холбогдох шийдвэрүүдийг гаргасан. ФАТФ–ын зөвлөмж, стандарттай холбоотойгоор эцсийн өмчлөгч, төлбөр, тооцооны системийн ил тод байдал, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ болоод ашгийн бус байгууллагыг урвуулан ашиглахаас сэргийлэхтэй холбогдох зөвлөмжүүдийн хэрэгжилтийг сайжруулах чиглэлээр авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээг танилцуулж, холбогдох шийдвэрүүдийг эцэслэн баталсан.
- Монгол Улс болон БНСУ–ын хоёр тал хил дамнансан санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийх, харилцан мэдээлэл солилцохоос гадна мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх гэмт хэрэг ялангуяа шинэ технологи болон виртуал хөрөнгийн салбарыг дээрх төрлийн гэмт хэрэгт урвуулан ашиглах эрсдэлийг бууруулах чиглэлд хамтран ажиллах, мөрдөн шалгах чиглэлээр хэрхэн хамтарч ажиллах талаар санал солилцлоо.

ХАВСРАЛТ

ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2022.1	2023.1	2024.1
Зах зээлийн үнэлгээ /тэрбум төгрөг/	5,378.6	6,530.2	11,800.3
ЗЗҮ/ДНБ	12.5%	12.4%	17.1%
Хөрвөх чадвар	1.8%	0.6%	1.0%
Хувьцааны арилжаа /тэрбум төгрөг/	95.4	52.5	128.5
Компанийн өрийн хэрэгслийн арилжаа /тэрбум төгрөг/	17.9	11.9	42.6
ХБҮЦ–ны арилжаа /тэрбум төгрөг/	5.3	7.3	16.7
Хөрөнгө оруулалтын сан /тэрбум төгрөг/	1.2	13.8	17.2
ТОП–20 индекс	38,096.88	36,723.77	44,693.58
MSE А индекс	13,902.71	15,170.17	17,799.40
MSE Б индекс	12,229.99	12,478.32	12,207.55
ХК–ийн тоо	314	318	309
ҮЦК–ийн тоо	55	52	51
ХААБ–ийн арилжааны дүн /тэрбум төгрөг/	74.5	63.8	59.5

ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2022.1	2023.1	2024.1
Нийт хөрөнгө /тэрбум төгрөг/	418.5	487.0	582.3
Даатгалын болон давхар даатгалын нийт хураамж /тэрбум төгрөг/	51.3	76.2	110.0
Нийт нөхөн төлбөр /тэрбум төгрөг/	26.2	26.5	35.8
Нөөц сан /тэрбум төгрөг/	179.8	216.9	270.5
Давхар даатгалын хураамж /тэрбум төгрөг/	12.2	21.9	35.2
Цэвэр ашиг /тэрбум төгрөг/	3.4	3.7	8.3
Мэргэжлийн оролцогчид:			
Ердийн даатгал	15	15	16
Урт хугацааны даатгал	1	2	2
Давхар даатгал	1	1	1
Даатгалын төлөөлөгч	2,422	2,376	2,462
Даатгалын зуучлагч	59	64	63
Хохирол үнэлэгч	25	25	25
Актуарч	38	40	40
Аудитор	144	139	147
Аудитын компани	43	41	45

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2022.1	2023.1	2024.1
Нийт хөрөнгө	2,972.8	3,702.0	5,062.1
Эргэлтийн хөрөнгө	2,874.6	3,583.7	4,819.0
Мөнгөн хөрөнгө	374.2	513.7	588.2
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	19.8	33.2	57.6
Нийт зээл	2,293.6	2,864.0	4,078.7
Хэвийн зээл	2,065.3	2,510.0	3,644.9
Хугацаа хэтэрсэн зээл	79.3	126.0	151.8
Чанаргүй зээл	149.0	228.0	282.0
Зээлийн эрсдэлийн сан	117.5	165.4	212.0
Өмчлөх бусад үл хөдлөх болон өмчлөх бусад хөрөнгө (цэврээр)	16.3	22.6	27.0
Эргэлтийн бус хөрөнгө	98.3	118.3	243.1
Нийт өр төлбөр	1,108.5	1,385.7	2,144.5
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	280.4	398.6	759.1
Дотоод, гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагад төлөх өглөг	358.5	393.6	705.5
Төслийн зээлийн санхүүжилт	23.9	30.2	18.4
Эзэмшигчдийн өмч	1,864.3	2,316.3	2,917.6
Хоёрдогч өглөг	70.9	76.0	72.4
Хувьцаат капитал	1,164.6	1,361.1	1,655.7
Хуримтлагдсан ашиг	587.7	816.4	1,189.6
ББСБ-ын тоо	529	514	531
Үүнээс: УБ хот	444	420	436
Хөдөө, орон нутаг	85	94	95
Харилцагчдын тоо	4,645,134	3,862,489	4,458,031
Нийт орлого	184.4	258.5	378.1
Хүүгийн орлого	145.6	210.3	331.8
Хүүгийн бус орлого	32.4	40.8	40.8
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	6.3	7.4	5.5
Нийт зардал	105.8	159.0	232.2
Хүүгийн зардал	19.5	29.1	75.6
Хүүгийн бус зардал	66.6	91.6	102.6
Болзошгүй эрсдэлийн зардал	12.2	27.4	31.3
Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	1.5	1.8	22.7
Цэвэр ашиг	78.6	99.6	145.9

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООНЫ ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2022.I	2023.I	2024.I
Нийт хөрөнгө	291.3	274.4	316.2
Эргэлтийн хөрөнгө	280.4	270.4	312.0
Мөнгөн хөрөнгө	51.2	42.5	71.7
Авлага	11.7	17.3	19.6
Эргэлтийн бус хөрөнгө	10.9	4.1	4.1
Үндсэн хөрөнгө /цэврээр/	3.7	3.9	4.0
Биет бус хөрөнгө	7.2	0.2	0.2
Хөрөнгө оруулалт ба бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Нийт зээл	219.3	212.5	220.3
Хэвийн зээл	206.9	196.6	205.1
Хугацаа хэтэрсэн зээл	5.3	8.4	8.3
Чанаргүй зээл	7.0	7.5	6.9
Өр төлбөр	225.6	215.2	244.9
Хадгаламж	202.1	191.5	219.9
Богино хугацаат зээл	3.5	2.5	3.4
Урт хугацаат өр төлбөр	4.0	5.8	1.0
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	15.9	15.5	20.5
Өөрийн хөрөнгө	65.7	59.3	71.3
Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	26.4	26.3	28.3
Хоршоологчдын өмч	39.1	32.6	42.7
Хуримтлагдсан орлого /алдагдал/	19.0	10.2	17.6
Нийт орлого	16.3	15.7	17.5
Хүүгийн орлого	15.3	14.6	16.7
Үйл ажиллагааны бусад орлого	0.4	0.2	0.3
Үйл ажиллагааны бус орлого	0.7	0.9	0.5
Нийт зарлага	13.1	14.1	15.6
Хүүгийн зардал	8.6	8.5	9.8
Болзошгүй эрсдэлийн сангийн зардал	0.4	1.3	0.8
Үйл ажиллагааны зардал	3.8	4.1	4.7
Үйл ажиллагааны бус зардал	0.0	0.0	0.0
Цэвэр орлого	3.2	1.7	1.9
ХЗХ-дын тоо	205	191	184
УБ ХЗХ-дын тоо	114	101	95
Орон нутаг ХЗХ-дын тоо	91	90	89
Гишүүдийн тоо /мянга/	74,966	69,962	73,293

ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САНГИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2022.1	2023.1	2024.1
Нийт хөрөнгө	256.9	255.0	293.3
Батлан даалтын үлдэгдэл	82.4	78.8	108.6
Үүнээс: Хугацаа хэтэрсэн	1.3	4.8	1.7
Чанаргүй	10.7	9.6	5.8
Батлан даалт гаргасан зээлийн үлдэгдэл	162.0	154.2	221.9
Үүнээс: Хугацаа хэтэрсэн	2.4	8.1	2.3
Чанаргүй	22.7	23.6	19.3
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	2.1	2.5	2.0
Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	0.5	0.7	4.3
Үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн	1.6	1.8	(2.3)
Олгосон батлан даалтын тоо	4	26	163
Олгосон батлан даалтын дүн	1.8	7.9	17.1
Үүнээс: Хөдөө аж ахуй	0.0	0.3	0.3
Үйлдвэрлэл	1.3	3.6	2.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	0.1	2.5	7.6
Үйлчилгээ	0.4	1.5	6.3
Батлан даалт гаргасан дундаж хугацаа /сараар/	100.0	119.5	225.3
Батлан даалт авахаар ирүүлсэн хүсэлтийн тоо	5	29	170
Үүнээс: Зөвшөөрөгдсөн хүсэлтийн тоо	4	20	150

ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН САЛБАРЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2023.I	2024.I
ҮХЭХЗ–ын байгууллагын тоо	311	310
Брокерын тоо	326	323
Агентын тоо	1,349	1,304
Худалдаж, худалдан авч, шилжүүлсэн ҮХЭХ–ийн талбайн хэмжээ /мянган м.кв/	340.8	289.7
Худалдаж, худалдан авч, шилжүүлсэн ҮХЭХ–ийн үнэ /тэрбум төгрөг/	454.3	508.6
Түрээслүүлж, түрээсэлж, хөлслүүлж, хөлслөсөн ҮХЭХ–ийн талбайн хэмжээ / мянган м.кв/	78.03	158.3
Түрээслүүлж, түрээсэлж, хөлслүүлж, хөлслөсөн ҮХЭХ–ийн үнэ /тэрбум төгрөг/	17.7	51.9

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧДИЙН САЛБАРЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1
Тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдийн тоо	47	52
Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн тоо	72	92
Үнэт металл болон үнэт чулуугаар хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч иргэдийн тоо	253	220
Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэгч иргэдийн тоо	140	122
Худалдан авсан үнэт металлын бохир жин /кг/	258.03	340.1
Худалдан авсан үнэт металлын нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	22.5	55.1
Худалдсан үнэт металлын бохир жин /кг/	316.5	229.1
Худалдсан үнэт металлын нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	26.5	47.1
Худалдан авсан эдлэлийн нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	4.2	5.8
Худалдсан эдлэлийн нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	7.2	9.6

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1
Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тоо	12	12
Харилцагчийн тоо	832,764	875,082
Үүнээс: Идэвхтэй арилжаа хийдэг	167,375	16,639
Баталгаажуулалт хийсэн	455,685	353,904
Дотоодын виртуал хөрөнгийн тоо	41	46
Дотоод виртуал хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ	384.3	166.9
Бүртгэлтэй виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч дээр хийгдсэн дотоодын виртуал хөрөнгийн арилжааны дүн /өссөн дүнгээр/	71.0	27.1
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	24.9	24.9
Нийт хөрөнгө	64.4	57.9
Үндсэн үйл ажиллагааны ашиг/алдагдал	(2.4)	3.0

